

Väikeses testis rivis kolm uut hübriidi

LG 8-tolline tahvel tahab olla uus Nexus

400-eurone Sony vidin telefoni külge

Kui klaviatuurist saab kunstiteos

Nr 103, november 2013 ■ Hind 3.49 €

[digi]

Jälle uus Windows: mida uut toob 8.1?

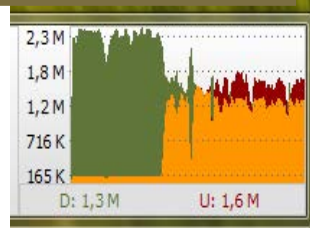

Kuus uut nutitelefone

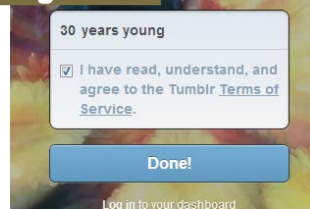

Uued iPhone'id, Sony Z1, Samsung Note 3, kaks uut Nokiat ja LG G2 võrdlustestis

Kuidas mobiilse andmeside puhul mahtu kokku hoida?

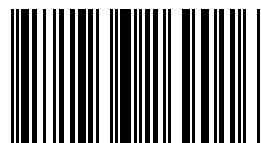
Kuidas endale Tumblisse nblr. blogi teha?

Sel kuul mängime palju spordimänge

ISSN: 9771736269016

FUJIFILM

X

COMPACT
X
IMPACT

DSLR impact in the ultimate compact.

More camera in a compact,
More impact in every photo.

Stylish and compact, yet possessing the power to capture every scene with unprecedented image quality and richness of color reproduction.

It's everything you wished for in one camera, and more.

X-M1. A small camera with big impact.

www.photopoint.ee

www.fotoluks.ee

Sensor : 16.3M APS-C *X-Trans* CMOS Sensitivity : ISO 100-25600 (Extended output sensitivity equivalent ISO 100, 12800, 25600) 920,000 dot high definition tiltable 3-inch LCD Wireless image transfer

X-M1

TOIMETAJA VEERG

Valik on suur, osta midagi pole

Henrik Roonemaa

peatoimetaja

Päris veider olukord kallimate nutitelefonide turul. Me võtsime selle numbri jaoks kokku pea kõik uued ja väidetavalt väga head nutitelefonid ja mõtlesime, et teeme siis üheselt selgeks, milline neist kõige parem on. Või pigem lausa nii, et milline neist kõige vähem hea on, sest see nimekiri on ju muljetavaldav, tõeline staaride paraad.

Uued iPhone'id. Kauaoodatud Nokia superhea kaameraga Lumia 1020 ja sellest kõvasti odavam, aga mitte oluliselt kehvem Lumia 925. Samsungi üks tippmudeleid Galaxy Note 3. LG suure pauguga turule tulnud ning tehnika viimast sõna täis G2. Sony veekindel ja väidetavalt ülimalt hea kaameraga Xperia Z1. Oleks ainult seda raha, mida kulutada, eksole?

Jah ja ei. Nad kõik on head telefonid, aga selles hinnaklassis juba tahaks, et ei esineks tobedaid vigu või mõttetuid ebameel-

Kõige hea kõrval on igal telefonil mingi tõsisem probleem küljes

divusi. Aga nagu te testi lugedes ise veenduda võite, on kõige selle hea kõrval ka igal telefonil mingi tõsisem probleem küljes. Minu jaoks kohe nii tõsine, et hea meelega valiks igaühe neist asemele midagi muud, aga jama on selles, et igal järgmisel telefonil on ka mingi probleem küljes, teistsugune, aga siiski.

Nii ma siis ootangi jälle järgmisi mudeleid. Ehk on uuel ja seni veel väljakuulutamata Google Nexus 5-l kõik palju paremini? Täiesti võimalik, vaatame. Või ehk tuleb järgmine iPhone suurema ekraani ja moodsama iOS-iga? Põnev.

35

Uurime järele, kas see 27-tolline kuvar teeb meid kadedaks või mitte?

VÄRSKE KRAAM

7 ■ Uudised

3 küsimust uute Macbookide kohta

12 ■ Tulevik / Minevik

Sinu tööd hakkab tegema robot / D&D, internet ja SQL

14 ■ Top

10 tuntud naist tehnoloogiamailmas

16 ■ Mida peidab endas...

Sony väike täiskaaderkaamera?

20 ■ Mängu-uudised

Revolutsioon elutoas

22 ■ Arvamus

Sama-sama, aga erinev!

24 ■ Veiko Tamme imeline maailm

AMD uus ja kiire graafikakaartide seeria ja isekellaja Kingstonilt

JÄRELE PROOVITUD

26 ■ Windows 8.1

Windows koma üks

30 ■ Microsoft Sculpt Ergonomic Desktop

Laulukaare moodi klaviatuur

32 ■ Roccat Ryos MK Pro Black Cherry MX

Vali oma klahvid!

34 ■ LG G Pad 8.3

See vahepealne tahvel

35 ■ HP Envy 27-tolline IPS kuvar

Ilmu nõuab ohvreid

36 ■ Sony QX100

Veel kallim veidrik

38 ■ Humble Bundle (beta)

Hullud päevad mängumailmas

38 ■ Microsoft Remote Desktop

Telefoniga Windowsi töölauale

39 ■ Veini Äpp

Väike veiniraamat

39 ■ IntelliScreen

Ekraanivalvur

73
Konsoolijalgpalli uus hooaeg sai avavile.

VÕRDLUSTESTID

40 ■ Suur test

Seitse uut suurt nutifoni

52 ■ Väike test

Kolm keskklassi hübriidkaamerat

KUIDAS ...

56 ■ ... teha Tumblr blogi?

Kõige lihtsam blogi üldse

57 ■ ... programme kiirelt käivitada

Mugavam kui aeglaselt seda teha

58 ■ ... pilveteenuseid õigesti kasutada?

Sest nii on elu muretum

58 ■ ... nutitelefonide viiruste eest kaitsta?

Android võib olla ohtlik

60 ■ ... telefoniga mitte oma asukohta reeta?

Kõigil pole vaja teada

61 ■ ... ja milleks oma nutitelefonile parooli panna?

Rumal oleks seda mitte teha

62 ■ ... taltsutada Lightroomi?

Veel rohkem võimalusi!

64 ■ ... netipulgaga kodus hakkama saada?

Häda ajab härja kaevu

SELLEST DIGIST TAHAKSIN

Toimetaja Martini valik

Mis?

LG G Pad 8.3

Miks?

See tahvel paneb mõtlema selle peale, et Nexus 7 oleks vaja vahetada.

Mis leheküljel pikemalt kirjutatakse?

Lk 34

66 ■ ... telefoni eemalt lukustada?

Viimane ölekõrs

PLAY

68 ■ Beyond: Two Souls

Kahe maailma vahel

71 ■ Grand Theft Auto V Online

Liiga palju vabadust

72 ■ F1 2013

Uus mäng, vanad autod

73 ■ FIFA 14

Aeglane jalgpallisimulaator

74 ■ Diablo 3

Saatan mängib konsooliga

75 ■ Shadow Warrior

Üle enda varju ei hüppa

76 ■ Jack Keane 2: The Fire Within

Igasuguse sümpaatia kaotus

77 ■ The Wolf Among Us: Episode 1 - Faith

Millised oleksid muinasjututegelased päriselus?

78 ■ Rogue Legacy

Võrukaela pärand

79 ■ Transport Tycoon

Transpordinostalgia ärakasutamise

79 ■ McPixel

Teibist ja hambaorgist saab helikopteri

VEEL

80 ■ Ostujuht

Läti lumeinimine

82 ■ Pikk test

Skeptiku murdmine

VÕITJAD

Elmisel kuul küsisime, milline populaarsel multikal põhinev mäng ilmub detsembris? Õige vastus on muidugi „South Park: The Stick of Truth“, mis ilmub 10. detsembril.

Logitechi mängurihiire G700s võitis:

■ Risto Siitan

Mängude plakatid:

- Richard Puusaag
- Jarmo Toonekurg
- Reinart Loidap
- Gustav Saal
- Mattias Sömer
- Martin Metsalu

Auhinnad saab novembri jooksul kätte [digi] toimetusest Jõe 9, Tallinn.

Tellijale ajakiri 29% soodsam

Tellimine

- telefonil 660 9797
- e-posti aadressil: levi@presshouse.ee
- veebis aadressil: www.telli.ee

Otsekorraldus 2,99 €
Aastatellimus 29 €
Poolaastatellimus 16 €

[digi]

Address: Jõe 9, 10151 Tallinn tel 661 6186 faks 661 6185
e-post digi@presshouse.ee

Toimetused

Peatoimetaja Henrik Roonemaa (henrik.roonemaa@presshouse.ee)
Toimetajad Sven Vahar (sven.vahar@presshouse.ee), Martin Mets (martin.mets@presshouse.ee)
Kujundaja Holger Vaga (holger@presshouse.ee)

Reklaam

Rauno Salumets (rauno.salumets@presshouse.ee, tel 5333 8989)

Fotod tootjatelt, kui ei ole märgitud teisiti.
Väljaandja Presshouse OÜ **Trükk** AS Printall

© Presshouse OÜ Digi avaldatud tekstide ja fotode avaldamine ükskõik millisel viisil on keelatud ilma väljaandja eelneva kirjaliku loata. Kõik õigused on kaitsitud.

KUU KIRI

Viirusetõrje telerile?

Olen teie ajakirja tellija ja olen sellest väga palju abi saanud. Ma ostsin hiljuti Panasonic TX-L42ET60E nutiteleri ja sooviksin teada, et kuna tegemist on nutiteleriga, mis on pidevalt võrguühenduses, siis kas sinna on vaja ka viirusetõrjet? Ja kui on, siis milline viirusetõrje oleks kõige parem? Arvuti jaoks on mul Eset Smart Security, kuid ma ei ole kindel, kas seda saaks ka telerile paigaldada. Timo

[DIGI] VASTUS: Teleril viirusetõrjet vaja ei ole. Tegemist on suletud süsteemidega, kus esialgu väga laialdaselt ka rakendusi ei levi, nii et probleemi ei tohiks olla. Küsimus on aga igati õigustatud, sest tõe poolest on nutitelerid ju oma olemuselt sarnased arvutite ja nutitelefonidega. Kindlasti tasub oma nutiteleri tarkvara värskendatuna hoida, sest nagu arvutigi puhul, parandatakse värskenduste abil mitmeid puudusi. Eelmisel kuul välja lubatud auhind ootab sind toimetuse sekretäri käes.

Kavalad klahvid

Ostsin omale uue klaviatuuri, kus on klahvide allservas kirjad Redo, Italic, Print, Find, Bold, Underline jne. Kirjutan tihti raadiotele ja ajalehtedele nende kommentaarilahtritesse. Tahaksin sealgi näiteks mõne sõna jämedalt kirjutada, allajoonida jne. Vajutan Ctrl-klahvi alla ja saan küll sõna jämedaks, aga ka kogu järgnev tekst tuleb jäme. Kuidas teha nii, et järgnev jutt tuleks tavaline? Elmu

[DIGI] VASTUS: Paksu kirja lõpetamiseks vajuta uuesti oma klaviatuuril klahve Ctrl+Bold.

Milline mälukaart?

Hindan kõrgelt teie seikluskaamerate testi, kuna omalgi on plaan lähiajal selline vidin soetada. Milline mälukaart sinna sisse käib ja kaua sellega filmida saab, enne kui kaart täis saab ja kaua peab vastu aku? Kert

[DIGI] VASTUS: Mälukaardiks on microSD ja filmide saab nii palju, kui kaardil ruumi on. Mälukaardi mahtude kohta loe eelmisest ajakirja numbrist lk 64. Aku peab sõltuvalt kasutusest tund-poolteist.

Vana telefon on aeglane

Ostsin kaks aastat tagasi telefoni Sony Ericsson Arc S. Telefonile olen järjest installinud tootja poolt välja lastud uuendusi ja nüüd on telefon väga aeglane ja uimane. Tarkvara uuesti installimine aitab ainult hetkeks. Kuidas see probleem lahendada? Alvin

[DIGI] VASTUS: Telefonitootjad on uute tarkvaraversioonidega toonud uusi võimalusi, kuid need pole arvestatud vanema riistvara ja jaoks. Ainus võimalus algne kiirus tagasi saada on otsida üles ja taastada vana tarkvaraversioon.

Poolik töö

Oktoobrikuu ajakirjas väidetakse nagu poleks Pentax K100D võimeline välja lugema uuemaid SD-kaarte. Värskendamata tarkvaraga kaamera korral peab see väide paika, aga minu 8 GB Panasonicu SDHC-kaardiga saab viimase püsivaruga K100D küll hakkama. Edu laheda ajakirja toimetamisel! Madis-Lennart

JÄRGMISE KUU AUHI

Järgmise kuu parima kirja eest anname auhinnaks Sony CP-V3 akulaadija.

IGAVAD KOLLEEGID?

MEIL ON LAHENDUS!

Uus kollektiiv ootab Sind!

CV
KESKUS
KLIKKA END TÖÖLE

www.cvkeskus.ee

RICOH

imagine. change.

KÕIK TORMIKINDLA **PENTAX K-5 II**
HINNAD **200–300€** SOODSAMAD

K-5 II

16 megapiksliga CMOS sensor
Optiline SR pildistabilisaator
ISO tundlikkus kuni 51200
Full HD video ja HDMI väljund
Ilmastikukindel korpus

K-5 II kere **799€** 999€
18-55 kit **849€** 1099€
18-55 & 50-200 kit **979€** 1229€
18-135 kit **1099€** 1399€
K-5 II kere **979€** 1199€

www.photopoint.ee

Pakkumised kehtivad 1.–30.11.2013. Tasuta infotelefon 800 FOTO (3686)

PHOTOPOINT
ÜLEMISTE KESKUS
Tallinn, Suur-Sõjamäe 4
Avatud E-P 10-21

PHOTOPOINT
KRISTINE KESKUS
Tallinn, Endla 45
Avatud E-P 10-21

PHOTOPOINT
ROCCA AL MARE
Tallinn, Paldiski mnt 102
Avatud E-P 10-21

PHOTOPOINT
TARTU KAUBAMAJA
Tartu, Riia 1
Avatud E-L 9-21, P 10-19

PHOTOPOINT
LÖUNAKESKUS
Tartu, Ringtee 75
Avatud E-P 10-21

PHOTOPOINT
EEDEN
Tartu, Kalda tee 1c
Avatud E-P 9-21

UUS JA VANAD

Kaks uut ja oodatud iPadi

Oktoobri lõpus kuulutas Apple välja kaks uut iPadi. Tavalisest iPadist sai õhem, kitsamate ekraaniserivadega ja ligi 200 grammi kergem iPad Air. iPad Mini aga sai endale kauaoodatud Retina ekraani. Mõlemal on uus ja kiire A7 protsessor. Nüüd on siis mõlemad iPadid sama kiired ja sama hea ekraaniga, kumba osta? Tuleb otsustada lihtsalt selle järgi, kas sul on vaja suuremat või väiksemat, sest isegi nn suur iPad Air oma 469-grammise kaaluga on väga hästi kaasas kantav. Keeruline, pagana keeruline.

iPad 2

Huvitav on see, et Apple jätab uute iPadide kõrval ka tootmisesse mitu põlvkonda vana iPad 2. Huvitav on see, et USAs küsitakse tema eest 399 dollarit ehk ta ei olegi kõige soodsam iPad, see tiitel on tavalise iPad Mini oma. Kuigi tal on kehv 1024 x 768 ekraan ja ta kaalub üle 600 grammi, on ta ilmselt Apple'i arvates väga hea odava hinnaklassi iPad.

iPad Mini

Müügile jääb ka vana ehk nn tavalise ekraaniga iPad Mini, mis oli muidu ju väga meeldiv iPad, ainult et see ekraan meile sugu ei meeldinud. Tema hind algab 299 dollarist ehk tegemist on kõige odavama uue iPadiga, mida saab osta. Seega, kui keegi tahab tõeliselt odavat ja head iPadi, võib selle hankida küll, üldjuhul on tegu parema ostuga kui 399 dollari eest vana iPad 2.

Google Nexus 7

Kuhu selles rivis paigutub meie poolt nii palavalt armastatud ja ilmselt seni parim Androidi-tahvel Nexus 7? Hinna poolest on ta palju soodsam kui iPadid, kuid huvitav on näha, mis hinnaga jääb Eestis müügil tavalise ekraaniga iPad Mini, see võib Nexusel hakata hinna poolest konkurentsi pakkuma. Samas, Nexusel on superhea Full HD ekraan.

VÄRSKED KÜSIMUSED

3 küsimust uute Macbookide kohta

D Lisaks iPadidele tutvustas Apple maailmale ka uusi Macbook Pro sülearvuteid. Mis seal kõige olulisemateks uuendusteks oli?

? Jah, nüüd on maailmas kaks uut Macbook Pro, uus 13-tolline ja uus 15-tolline. Suuremad muudatused on mõlemal samad: uued, kiired ja voolusäästlikud Inteli Haswell protsessorid, kiiremad SSD-kettad, kiired Thunderbolt 2 pordid ja kiire 802.11ac WiFi-kaart. Nagu näete, on märksõnaks kiirus, kõik on läinud kiiremaks ja paremaks.

D Aga kumb neist siis parem on?

? Seda on keeruline öelda, aga me teame, kumb on huvitavam: 13-tolline. Asi on selles, et 15-tolline oli enne ka juba väga väga hea ja kiire, kuigi kallis. Nüüd on ta läinud veel kiiremaks ning hind Eestis algab 2049 eurost. Vana 13-tolline Pro aga ei olnud nii hea, paljud kurtsid, et liiga aeglane Retina ekraani jaoks, nüüd peaks Haswell olema selle probleemi lahendanud. Samuti on 13-tolline kaotanud nii paksuses kui ka kaalus märkimisväärselt, olles nüüd juba ligilähedane Macbook Airiga.

D Nii et nüüd tuleks siis 13-tollise Airi asemel osta 13-tolline Pro?

? Täiesti võimalik, jah. Ainult arvesta, et kui uue Airi aku peab 12 tundi, siis Pro'l vaid 9. Kui sul võimsust vaja pole, osta Air. Aga muidu tundub uus 13-tolline ikka väga ahvatlev.

Kolm Androidi alla 200 euro

Viimasel ajal jääb mulje, et üksnes tipptelefone ostetaksegi. Vaatame aga, kui hea Androidi oleks praegu võimalik Eestis kätte saada vähem kui 200 euroga.

	Samsung Galaxy Core	Samsung Galaxy S Advance	Sony Xperia J
Ekraan	4,3tolline (480 x 800) TFT ★ ★ ★	4tolline (480 x 800) Super AMOLED ★ ★ ★ ★	4tolline (480 x 854) TFT ★ ★ ★
Protsessor	Snapdragon S4 Play, kahetuumaline 1,2 GHz ★ ★ ★ ★ ★	ARM Cortex-A9, kahetuumaline 1 GHz ★ ★ ★ ★ ★	Snapdragon S1, ühetuumaline 1 GHz ★ ★ ★ ★ ★
Mälu	1 GB / 8 GB	768 MB / 16 GB	512 MB / 4 GB
Kaamera	5 Mpx, LED-väik ★ ★ ★ ★ ★	5 Mpx, LED-väik ★ ★ ★ ★ ★	5 Mpx, LED-väik ★ ★ ★ ★ ★
OS	Android 4.1 ★ ★ ★ ★	Android 4.1 ★ ★ ★ ★	Android 4.1 ★ ★ ★ ★
Hind	199 € ★ ★ ★ ★ ★	199 € ★ ★ ★ ★ ★	199 € ★ ★ ★ ★ ★
Hinne kokku	★ ★ ★ ★	★ ★ ★ ★	★ ★ ★

NUMBRID KASTIS

8,6

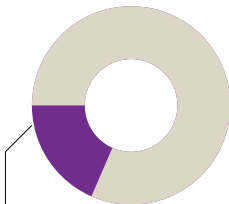
protsenti vähenes maailmas PC-de ostmise tänava kolmandas kvartalis võrreldes mullu sama ajaga, ütleb uuringufirma Gartner

80 300 000

PC-d läks selle aja kaubaks

17,6

protsenti neist müüs Lenovo, olles seega maailma suurim arvutitootja

17,1 protsenti on HP turuosa

11,6

protsendiga on kolmandal kohal Dell

1,5

aastat järjest juba on PC-de müük kahanenud

2014.

aastaks ennustatakse PC-turu kahanemise jätkumist

8

aasta vanuselt keskmisena võivad USA lapsed esimest korda ilma vanemate järelevalveta arvutit ja internetit kasutada, selgus Microsofti hiljutisest uuringust

11

aasta vanuselt mobiiltelefoni

Milleks see hea on?

Galaxy Round on esimene Samsungi kumera ekraaniga telefon. Miks see hea on? Me vist jääme siin vastuse võlgu, aga ka Samsung pole veel selle edus kindel, tegu on prototüübiga, mida massiliselt müüki paisata pole plaanis. Sel on 5,7tolline Super AMOLED-ekraan, 2,3 GHz neljatuumaline protsessor, 32 GB mälu, 3 GB muutmälu, 13 Mpx kaamera taga ja 2 Mpx kaamera ees ning kõige värskem Android.

Nipsakas salamander

17. oktoobril sai valmis järjekordne Ubuntu versioon – 13.10 Saucy Salamander. Muudatused võrreldes kevadise 13.04 versiooniga on suhteliselt tagasihoidlikud, eelkõige on silutud kasutajaliidest Unity ning parandatud Ubuntu One pilveteenuse tuge, näiteks saab sinna sisse logida kohe Ubuntu paigaldades ja lisatud on Smart Scopes semantilised otsinud. Keda huvitab, laadigu aga alla.

Selline hakkab välja nägema Apple'i uus peakontor USA-s Räniorus, mis oktoobris lõplikult Cupertino linnavolikogu heakskiidu sai. Ehitus algab järgmisel aastal, kogu objekti suuruseks on 260 000 m² ehk umbes kümme korda rohkem kui suurtel Eesti ostukeskustel. Majas hakkab esimese hooga tööle 14 200 inimest ja see läheb maksma umbes 5 miljardit dollarit.

FOTO: SCANPIX

12

aasta vanuselt sotsiaalvõrgustikke

41

protsenti alla 7 aasta vanuste laste vanematest aga ütles, et lapsed võivad üksinda mängukonsooli kasutada

40

protsenti lubas neil üksi arvutit kasutada

29

protsenti mobiiltelefone

2014.

aasta 8. aprillil lõpetab Microsoft teatavasti Windows XP ametliku toetamise

2015.

aastani vähemalt on aga XP-d lubanud Chrome'iga toetada Google, nii et varsti tekib olukord, kus Google toetab XP-d kauem kui Microsoft ise

100

Gbps on maailma uus juhtmeta andmeside kiiruserekord

237,5

GHz võrku kasutasid selleks Saksa teadlased

20

meetri kaugusele sai signaal niimoodi saadetud

1

Tbps on nüüd nende järgmine sihtmärk

Odavalt seiklema

Seikluskaamerate ainuke häda on, et need on üsna kallid, korraliku Go Pro kaamera eest tuleb välja käia mitusada eurot. Nüüd on Pyle teinud 100 eurot maksva Hi-Speed HD Sports Camera, mis on võimeline 1080p videot filmima ja VGA videot filmima 120 kaadrit sekundis. Sel on puutetundlik eelvaatekraan, kõrvõimalikud kinnitused, 12 Mpx sensor ja 4x digitaalne suum.

Teised teevad ju ka

IdeaPad A10 on Lenovo, hetkel maailma ühe edukaima sülearvutitootja, kõige esimene Androidiga sülearvuti. Selle 10-tollise ekraan tahapoolle keeratav, ekraani eraldusvõime on tagasihoidlik 1366 x 768 pikslit, sel on neljatuumaline 1,6 GHz protsessor, 32 GB ruumi andmete jaoks ja lisaks veel mälukaardipesa, VGA veebikaamera, kaks USB porti ja Android 4.2.

LÜHIDALT

Kõik-ühes Haswell

Inteli neljanda põlve Core protsessorid hakkavad vaikselt jõudma ka kõik-ühes arvutitesse, mille üheks stiilseimaks näiteks on Asuse 2321. Sel on 23-tolline Full-HD IPS-ekraan koos 178kraadiste vaatenurkadega, SonicMaster sisesehitatud kõlarid, Windows 8.1 ja WiFi. Välimus on stiilne, kuid hind, protsessori täpne mudel ja kõvaketta suurus on teadmata, kuid on teada, et valikuna saab sellele lisada Nvidia eraldiseisiva graafikakaardi GTX 740M, mis küll mängimiseks ei sobi, aga kõige muuks küll.

Lisaekraaniga mänguhiir

Gigabyte on välja toonud väga veidra mängurihiire Aivia Uranium. Iseenesest see juhtmevaba hiir, mille täpsus on kuni 6500 dpi, polegi midagi väga erilist, kuid sellega tuleb kaasa Ghost Macro Station ehk väikse OLED-ekraaniga vidin, mille puuetundlikul ekraanil saab käigu pealt hiirele makrosid lisada. Lisaks saab sealt muuta hiire täpsust ja nupude funktsiooni, ilma et peaksid mängust väljuma.

Kas Windowsi tahvlid jäävad pinnale?

Windows 8.1 tahvelarvuteid tuleb viimasel ajal peale tohtus koguses ja nende hinnad hakkavad ka juba mõistlikuks muutuma, kuid me ei tea ikka veel kedagi, kes neid ka päriselt kasutaks. Uue ja paljulubava, 8-tollise ekraaniga Windows 8.1 tahvli on välja toonud nüüd ka Lenovo. Miix 2 mahutab 8-tollisele ekraanile 1280 x 800 piksli, sel on Inteli neljatuumaline Bay Trail protsessor, 2 GB muutmälu ja 32 GB ruumi andmete jaoks. Kaasa tuleb veel ka eemaldatav ekraanikate ja puutepliiats ning selle kahe kaameraga (taga 5 Mpx, ees 2 Mpx) hind peaks jääma alla 300 euro, 64 GB versioon peaks olema 50 euro võrra kallim.

Vaikselt, aga siiski liigub

Windows Phone operatsioonisüsteem pole tükk aega ühtegi suuremat uuendust saanud ja midagi väga pörutavat pole ka tulemas, kuid lähinädalatel on oodata siiski GDR3 uuendust, millest lõikavad eelkõige kasu need Windows Phone'iga telefonid, mis veel turul pole. Lisanub tugi 5-7-tollistele seadmetele ja kasutada saab kõrgemaid ekraani eraldusvõimeid kuni FullHD-ni. Meeldetuletuseks, praeguseks maksimumiks on 768 x 1280, isegi kõige uemal Nokia Lumia 1020 eraldusvõime on nii madal.

Pilt enam ei rebene

Nvidia tutvustas pisikest G-Sync kiipti, mis leiab oma tee peagi paljudesse Asuse, BenQ, Philipsi ja ViewSonicu mängimiseks sobivatesse kuvaritesse. Tegemist on mooduliga, mis takistab ekraanipildi rebenemist ja silub kaardrisagedust ehk lihtsalt öeldes tagab stabiilsema mängupildi. Kuvarite hinnad sellest oluliselt ei tõuse, kuid kahjuks kuvarist üksnes ei piisa, vaid vaja on ka Nvidia Kepleri arhitektuuril põhinevat graafikakaarti (alates GeForce GTX660).

Rocksmith

ALL-NEW 2014 EDITION

THE FASTEST WAY TO LEARN GUITAR

+50 NEW TRACKS

AEROSMITH	WALK THIS WAY
ARCTIC MONKEYS	IF U MINE?
BOB DYLAN	KNOCKIN' ON HEAVEN'S DOOR
FOO FIGHTERS	EVERLONG
IRON MAIDEN	THE TROUPE
MUSE	KNIGHTS OF CYDONIA
DASIS	DON'T LOOK BACK IN ANGER
R.E.M.	LOSING MY RELIGION
THE KINKS	YOU REALLY GOT ME
AND MANY MORE...	

12

XBOX 360 XBOX LIVE PS3 PlayStation Network PS4 PS3 XBOX ONE XBOX 360 Wii U PC 2D2

UBISOFT

ASSASSIN'S CREED IV BLACK FLAG

18

PS4 PS3 XBOX ONE XBOX 360 Wii U PC 2D2

UBISOFT

PUMP UP THE PARTY

47 NEW HITS

JUST DANCE 2014

3

PS4 PS3 XBOX ONE XBOX 360 Wii U Wii

UBISOFT

KAL-POW!

30 ALL-NEW SONGS from kids favourites

JUST DANCE KIDS 2014

3

PS4 PS3 XBOX ONE XBOX 360 Wii U Wii

UBISOFT

Videomängude ametlik maaletooja

GAMESTAR
LET THE GAMES BEGIN!

ALATI PARIM MÄNGUDE VALIK

EURONICS

PRISMA

Külasta ka meie veebipoodi www.gamestar.ee

LÜHIDALT

Suruõhk – universaalne energiasalvesti

Elektrit on lihtne ning odav toota, kuid sellel on üks oluline probleem – seda on raske salvestada ning kasutada just siis, kui seda on vaja. Võtame näiteks päikesepatareide dilemma – päikepatareid annavad odavat ja loodussõbraliku elektrit, kuid paraku läheb seda elektrit vaja öösel, mil on külm ja pime. Ehk siis see tuleb kuhugile salvestada.

New Hampshire'is on käiku läinud esimene suruõhujaaam, mis kogub „üleliigse“ rohelise elektri kokku ning salvestab selle suruõhu näol balloonis, kust seda siis vastavalt vajadusele generaatoritesse suunatakse, et sellest uuesti elektrit toota. Taoline lahendus on osutunud üllatavalt tõhusaks viisiks odavat, kuid raskesti kontrollitavat rohelise energia kasutamiseks ilma, et selle positiivsed küljed teel kliendile kaotsi ei läheks.

Sinu tööd hakkab tegema robot

Juba mõnda aega pole kellelegi uudiseks, et Eestis valitseb struktuurne tööpuudus – ülepakkumine ühtedes valdkondades ja alapakkumine teistes. Tähelepanuväärne on siinjuures see, et nõudlus on just lihtsamalt omandatavate erialaoskustega ametipostide järele ning tänu massiivsele ülepakkumisele on nende eest pakutav kompensatsioon tihti peale miinimumilähedane. Vaatamata sellele, et spetsialistide turul on olukord vastupidine.

Osad inimesed on leidnud leevenduse majandusmuredelle Soome migreerumisest, kuid sedavõrd kuidas järjest rohkem rahvast lahe põhjakaldale pürib, muutub ka sealne nõudmise ja pakkumise tasakaal, töötasud kahanevad nagu ka vabade töökohade arv. Kuid see pole veel kõik, sest hullem on alles ees ...

Oxfordi ülikooli läbi viidud ja selle aasta septembrikuus avaldatud uuring näitab, et kuni 47% USA töökohtadest on võimalik lähima paari aastakümne jooksul täielikult automatiseerida. Enamgi veel – suur osa neist on võimalik automatiseerida juba praegu ... kui huvi selle vastu piisavalt

suur oleks. Selliseid muresid on viimase saja aasta jooksul varemgi olnud, kuid erinevalt varasematest teaduslikest ja tehnilistest revolutsioonidest on hetkel toimuv areng totaalne ning hõlmab kõiki arenenud riike. Juba mõne aasta pärast hakkab tööturg mittespetsialistide jaoks kokku tõmbuma ning siis ei aita ei ussi- ega püssirohi. Isegi teise riiki kolimine ei aita.

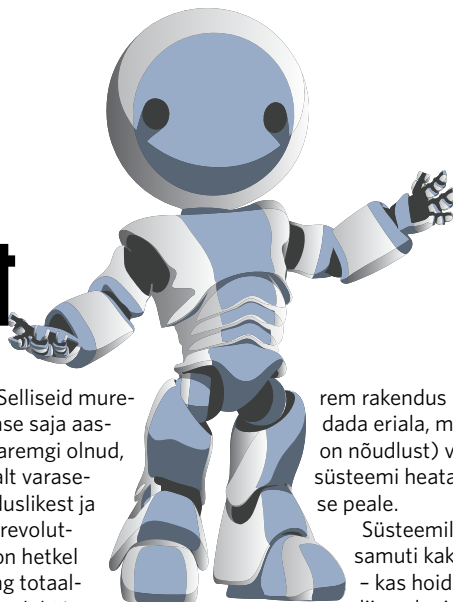
Huvi paraku on nimelt järjest tõusmas: masinad võivad täita oma ülesandeid 24 tundi ööpäevas ja 7 päeva nädalas, neid on võimalik tunni-paari jooksul teise samasugusega asendada, nende toimimist on lihtsam pronoosida, nad on üdini lojaalsed, annavad endasi alati maksimumi ning nad ei valeta ega varasta. Tihti peale on masinate poolt toodetud tuleme parema kvaliteediga ning viimasel ajal on nende hind jõudnud vahemikku, kus nad on inimestest odavamad.

Kui inimese enda vaatevinklist seda vaadata, siis on tal kaks võimalust – otsida endale pa-

rem rakendus (omandada eriala, mille järgi on nõudlust) või loota süsteemi heatahtlikkuse peale.

Süsteemil endal on samuti kaks valikut – kas hoida n-ö üleliigsed minimaalse toe- tusega üleval või jätta nad saatuse hooleks, lootes, et nälg sunnib neid ise endale rakendust leidma.

Eksisteerib ka hübriidvariant, mida kasutas Mubarak-i aegne Egiptus (humanitaartöökohad), kuid igal juhul on paratamatu see, et digitaalne revolutsioon tekitab selge lõhe inimeste vahel, kellel on tulevikku suunatud eriala ja inimeste vahel, kellel seda pole. Ehk teisisõnu – robotite ja tehisintellekti tõus ei tekita suure tõenäosusega lõhet mitte inimeste ja masinate vahele, vaid inimeste endi vahele. Ning kui mingil hetkel peaks linnades terminaatorid inimesi kimbutama hakkama, siis pole juhtpult mitte Skyneti, vaid teiste inimeste käes. Mis tähendab, et varsti võib olla mõistlik hakata varuma tikke ja soola. Või erialast kirjandust.

ISTOCKPHOTO

Tuumasüntees tupp!

Loetud nädalate eest Kalifornias läbi viidud eksperimentid on jõudnud punktini, kus tuumasünteesis toodetud energia hulk on võrdne kulutatavaga. Kui- gi igapäevast rakendust sellistele generaatoritele pole veel lähiaastatel oodata, võib juhtuda juba järgmise aastakümne ajal, et lisaks traditsioonilistele energiaallikatele hakkab tubasid valgustama ka sama energia, mis tähed särama paneb.

Kui ainult katsuda saaks ...

Puutetundlikel ekraanidel on üks probleem – täielik tagasiside puudumine. Kasutaja ainuke võimalus saada aru, et soovitud tulemus saavutati, on jälgida ekraanil toimuvat. Sellele probleemile on aga rohtu ja lähima aasta jooksul hakkavad müüki tulema esimesed haptilised seadmed – ekraanid, mis annavad tagasisidet, lasevad kombatada tekstuuri ning aitavad saada infot ka muudel viisidel.

Fakte interneti kohta

Enam kui kolmandik maailmast

Rahvusvahelise telekommunikatsiooni liidu hinnangul on käesoleval aastal maailma rahvastikust internetikasutajaid 39% ehk 2,7 miljardit inimest. Kaheksa aastat tagasi, 2005. aastal oli see kõigest 16% ehk 1,1 miljardit inimest.

Inglise ja hiina keel

Veebis on kõige enam kasutatavamateks keelteks inglise keel, mille osakaal on 26,8%, ja hiina keel osakaaluga 24,2%. Kolmandaks jääb hispaania keel, mille osa on vaid 8%. Saksa ja vene keele osa on vastavalt 3,6% ja 3%.

Seega tasub internetist info otsimiseks ikkagi kasutada eelkõige inglise keelt. Eestikeelsete otsingutega piirdudes on kättesaadava materjali maht piiratud. 42% kõigist internetikasutajast asub Aasias, 24% Euroopas ja 10% Põhja-Ameerikas.

Ilma keskse juhtorganita

Internet tegutseb ilma keskse juhtorganita. Interneti sujuva toimimise tagavate kokkulepete ja standardite eest hoolitsevad mitmed organisatsioonid, kuid ühelgi organisatsioonil ega riigil pole võimu interneti kui teraviku üle. Sestap ei saa interneti ka niisama lihtsalt kinni panna, sest mitte kellelgi käes pole pealülit.

D&D, internet ja SQL

1974. aasta andis meile Intel 8080 ja Motorola 6800 protsessori, kuid need on tänaseks hingusele läinud. Täies elujõus on aga nii mitmedki teised sel aastal nime saanud nähtused.

1974. aastal nägi ilmavalgust tänaseni maailma populaarseim fantaasiapõhine rollimäng „Dungeons & Dragons“, mille loojaiks olid Gary Gygax ja Dave Arneson. D&D sünniga algas fantaasiarollimängude ajastu, millest omakorda kasvas välja terve arvutimängutööstuse haru. RPG-mängudest tuttavad isiksuse või esemete omadused ja nende numbriline väärtus on pärit just D&D reeglitest. Näiteks kunagise populaarse arvutimängu „Neverwinter Nights“ mängijad kindlasti mäletavad, et rünnakute, kaitse ja muude tegevuste

õnnestumise määras virtuaalne täringuvise, täpselt samamoodi, nagu see toimub päris D&D mängus. D&D mängitakse aktiivselt tänapäevalgi ning Eestiski on aktiivne mängijate kogukond.

Samal aastal võeti kasutusele ka sõna „internet“, mis on nüüdseks saanud igapäevaseks käibesõnaks. 1974. aastal kasutati seda sõna esmakordselt selles tähenduses, nagu me seda ka praegu mõistame. Võrku ühendatud arvutid olid ammu olemas ja ARPANET, millest internet välja kasvas, toimis juba 1960ndail aastail. See kuulsaks saanud nimi sündis ühes suhteliselt igavas tehnilises dokumendis nimega Internet Transmission Control Program ehk RFC 675, nagu

seada arvutiinimesed tunnevad.

Arvutikaugete inimeste jaoks tundmatu, ent andmebaasihaldurite igapäevasesse kõnepruuki kuuluv lühend SQL ehk Structured Query Language sai samuti alguse just 1974. aastal. Tegemist on spetsiaalse programmeerimiskeelega, mis võimaldab andmebaasidest andmeid pärida, neid töödelda ja salvestada. Iga kord, kui sa mõne vähegi kobedama veebisaidi brauseris lahti lööd, töötad taustal andmebaas ning andmed urgitatakse sealt välja tõenäoliselt just SQL keele abil. Praeguseks on SQList ilmunud juba kaheksa versiooni, sest seoses andmepäringute keerukuse kasvamisega on tarvis keelde lisada järjest uusi võimalusi.

1975: Lisaks koobaste ja kollide mängu ilmunisele toimub muidki ajaloolisi sündmusi

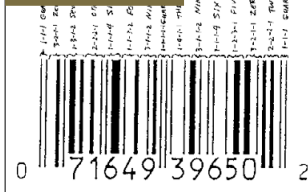
PEAMURDMINE

Ruubiku kuubik

Ungari arhitektuuriteadlane Ernő Rubik leiutab mänguasja, millest saab maailma populaarseim puslemäng ja enim müüdud mänguasi läbi aegade.

KAUBANDUS

Vöötkood

26. juunil kell 8.01 hommikul piiksutab kassier Sharon Buchanan läbi maailma esimese vöötkoodi. Clyde Dawson ostab kümnese paki närimiskummi.

MUUSIKA

Waterloo

Maaailmas seni veel vähetuntud Rootsi popmuusikakollektiiv nimega ABBA võidab looga „Waterloo“ Eurovisiooni. Edasine, nagu öeldakse, on juba ajalugu.

SCANPIX

Yahoo! tegevjuht Marissa Mayer, meie edetabeli number üks. Millegi poolest.

10

tuntud naist tehnoloogia- maailmas

1 Marissa Mayer
Varem Google'i heaks töötanud Marissast sai eelmisel aastal Yahoo tegevjuht. Tema teene on suuresti ka see, et Flickrist sai viimaks kaasaegne fotosait.

2 Cher Wang
Kõik, kes on kunagi ise arvuteid kokku pannud, teavad sellist emaplaaditootjat nagu VIA ning kõik, kes on vähegi nutitelefoneid, teavad sellist firmat nagu HTC. Nende mõlema kaasasutajaks (VIA 1987 ja HTC 1997) on Taiwani kodakondsusega Cher Wang. Praegu on pr. Wang HTC juhatuse esimees.

3 Sun Yafang
Sun Yafang on maailma kõige suurema telekommunikatsioonitehnoloogiat tootva firma juhatuse esimees. See firma võitis tiitli eelmisel aastal üle Ericsonilt, kes langes teisele kohale. Mis firma see on? Huawei.

4 Virginia Marie Rometty
Virginia Mari Rometty ehk Ginni Rometty, nagu teda kutsutakse, on maailma ühe legendaarsema ja tuntuma infotehnoloogiafirma IBMi juht. Ta on ajakirja Fortune 50 mõjuvõimsama ärinaise edetabelis olnud kaheksa aastat järjest ning eelmisel aastal oli ta seal lausa esikohal.

5 Safra Ada Catz
Safra on Oracle Corporationi asepresident ja juhatuse liige. Oracle on Forbesi edetabeli jägi maailma suuruselt teine tarkvaratootja, jäädes alla ainult Microsoftile.

6 Margaret Cushing Whitman
Hewlett-Packardi

president, kes on ka varem olnud kõrgetel kohtadel. 1998-2008 oli ta eBay tegevjuht ning tema käe all kasvas eBay 30 töötajaga firmast 15 000 töötajaga firmaks. Just tema juhiks oleku ajal ostis eBay Skype'i.

7 Ursula M. Burns
Koopiamasinaid ja muid kontoritooteid valmistava Xeroxi tegevjuht. Xeroxi laborites töötati välja esimene graafiline kasutajaliides ning üks esimestest arvutihierrest. Xeroxi tähtsust tänapäevase arvutikasutuskemuse kujundamisele on raske ülehinnata.

8 Jane Silber
Kui inimeste käest küsida, et mis on esimene asi, mis neil Linuxiga seostub, siis arvata- vastaksid paljud neist, et Ubuntu. Maailma ühe populaarseima distributsiooni taga on firma nimega Canonical ning sel-

le tegevjuhiks on Jane Silber, kes võttis selle koha Mark Shuttleworthilt üle 2010. aastal.

9 Sheryl Kara Sandberg
Facebooki asutaja ja juhi Mark Zuckerbergi parem käsi Sheryl Sandberg on ühtlasi ka Facebooki juhatuse liige. Tema juhtida on Facebooki müügi ja reklaami- pool ning arvatakse, et just tänu temale jõudis Facebook 2010. aastal lõpuks kasumisse.

10 Janie Tsao
Linksysi on nimi, mis ei vaja tutvustamist. Paljudel meil on olnud kodus Linksysi ruuterid või muud võrgutooted. Linksysi asutasid Janie ja Victor Tsao, kes hakkasid oma kodugaraažis valmistama võrgutarvikuid. Janie Tsaost sai hiljem Cisco üleilmse turundusosakonna asepresident. Ühtlasi paluks mitte segami ajada Linkediniga.

10 fakti uute Nokiaste kohta

1 Kuus uut Nokiast

Oktoobri lõpus tutvustas Nokia Abu Dhabi lausa kuut uut Nokiast: kolme odavamata Asha kõnetelefoni, kahte kuuetollise ekraaniga Lumia telefoni ja oma esimest Windowsiga tahvelarvutit. Viimane pidavat olema nii kuum sõna, et ka kohalik kliima olevat selle ees häbisest jäänud.

2 Mis on Lumia 2520?

Nokia tahvelarvuti on 10,1tollise ClearBack IPS-ekraaniga, millel on FullHD eraldusvõime, Snapdragon 800 neljatuumaline 2,2 GHz protsessor, 4G, 32 GB mälu, mälukaartipesa ja väga stiilne nokialik disain koos neile omase värvivalikuga. Tundub ju väga hea?

3 Windows 8.1 RT

Ainuke häda on selles, et Nokia tahvelarvutis jookseb Windows 8.1 RT. Tuletame meelde, tegemist on Windowsi-laadse tootega, mis näeb välja nagu Windows, kuid selles ei saa kasutada tavalise Windowsi programme-rakendusi.

4 Võimalik edu?

See on ka põhjus, miks arvatakse, et Nokia tahvelarvutit ei saa saatma suurem edu. Kõik

teised tootjad (peale Microsofti enda, kes kuulutas hiljuti välja Surface 2 koos Windows 8.1 RT-ga) on selle operatsioonisüsteemiga tahvlite/sülearvutite tootmisest loobunud. Igaljuhul, Lumia 2520 tuleb müüki juba selle aasta lõpus hinnaga umbes 500 eurot.

5 Popid rakendused

Vähemalt tuleb Windows 8.1 RT (ja Windows Phone 8) peale välja nii Instagram kui ka Flipboard, nii et midagi on siiski selle tahvliga teha ka.

6 Esimene Nokia tahvel?

Lumia 2520 on esimene Nokia tahvelarvuti, kuigi kõlakad selle kohta, et Nokia teeb tahvli, on ringelnud juba aastaid. Paar aast

tat tagasi oli neil praktiliselt valmis MeeGo operatsioonisüsteemi kasutatav tahvel, kuid see siiski tootmisesse ei läinud, sest MeeGo vahetati Windows Phone'i vastu välja.

7 Uus tippmudel

Kahest kuuetollise ekraaniga mudelist on kindlasti põnevam Lumia 1520, millel on FullHD ekraan ja 20 Mpx PureView kaamera ehk põhimõtteliselt on juba tegemist mudeliga, mis vahetab välja selles numbris testitud Lumia 1020. Lumia 1520 hakkab maksma umbes 700 eurot ja saadaval on see juba aastal lõpust.

8 Veider kuuetolline

Lumia 1320 tuleb müüki järgmise aasta alguses ja siin

on tehtud suhteliselt veider valik, sest kuuetollisele ekraanile on laiali laotatud kõigest 1280 x 720 piksli. Samas on see poole odavam kui Lumia 1520, hakates maksma umbes 350 eurot.

9 Kolm Ashat

Asha 500, 502 ja 503 on arenevatele turgudele mõeldud alla saja euro maksvad pealtnäha väga hea koostekvaliteediga kõnetelefonid, mis kindlasti nendel turgudel ka hästi müüvad ja ehk ka meile müüki jõuavad.

10 Juhtmevaba laadimine

Ilma kaabli laadimine on endiselt teema, nüüd toob Nokia välja ka kaasaskandmiseks mõeldud juhtmevaba laadimise aluse hinnaga sada eurot.

TOP 5

5 asja, mis peab tuleviku nutikellades olema

1 Ametlikud teadaanded

Nutikellade peamine mõte tundub praeguseks olevat see, et sa saad kiiresti randmelts vaadata kõike seda, mida telefon sulle öelda tahab. Seega, kui saabub uus e-kiri, keegi ütleb sulle midagi Facebookis või helistab või saadab sõnumi, ei pea kogu aeg taskust telefoni välja koukima ja lahti lukustama, vaid piisab pilgust randmele. Seega, ilma kor-

raliku teavituskeskuseta me head nutikella ette ei kujuta.

2 Hea disain

Tänapäeval on kell ikkagi paljus ka ehe ja luksusasi ning kindlasti on raske paljudele maha müüa mõtet, et nad peaksid oma randmele panema mingi odava välimusega koleda plastmassist käki. Nutikell peab suutma olla korraga ehe ja kõrgtehnoloogiline seade.

3 Tervisenõustaja

Kui midagi sellist tarka on kogu aeg su randmel, su naha vastas, siis on ju loogiline, et ta võiks ühel päeval hakata ka jälgima su terviseandmeid. Rääkimata sellest, et ta võiks olla intelligentne sammulugeja.

4 Kell

Ärme unusta, et kell peaks olema ka kell. Me ei kujuta ju ette olukorda, et nutikellalt kella-

aja nägemiseks tuleb ta enne sisse lülitada, nagu see telefonide puhul on?

5 X-faktor

Eelmised neli punkti on need, mis heas nutikellas peavad olema ehk absoluutne miinimum. Sellele lisaks peab läbilõõgivõimeline nutikell aga olema võimeline meid ka üllatama ehk pakkuma midagi sellist, mida me hetkel isegi ette ei kujuta.

UUDISTE EDETABEL

1 Rakendus seab ohtu veebidisaineriite töökohad

Pärnus Garage48 üritusel loodud keskkond Logonator.co pakub algajatele ettevõtetele kiiret ja odavat võimalust genereerida firma nime ja märksõnade põhjal ettevõtte logo ja stiiliraamatu pakett. Sellega kaob sisuliselt vajadus tellida tööd veebidisaineritelt.

2 Esimene 4G LTE rändlus

EMT kliendid saavad 4G LTE teenuseid kasutada Rootsisis, Norras ja Taanis. 4G LTE teenuseid saavad välisriikides kasutada kõik EMT kliendid, kellel on Eestis 4G teenus tellitud. 4G teenuste kasutus välisriigis maksab sama hinna ja maksustatakse samamoodi kui välisriigis 2G ja 3G andmeside kasutamine.

3 Uus nutiTV pakub sõltumatust telekavast

Elion tõi sel nädalal turule uue nutiTV. Tegemist on põhjaliku sisulise ja visuaalse muudatusega, mis toob kasutajateni reklaamivaba kordusTV, uued teemapaketid, varasemast märksa selgema juhtpuldiga ning uuenenud kasutajaliidese. Uue nutiTV loomisest tuginevad klientide tagasisidele ja maailma parimatele praktikatele, kõik arendustööd tehti Eestis.

4 Lõpeb tugi Symbianile ja MeeGo'le

Pärast 1. jaanuari 2014 pole võimalik Nokia Ovi Store tarkvarapoodi üles laadida ega uuendada mitte ühtegi rakendust.

5 Euroopa veebiarendaja ostis osaluse Mekaiais

Tuntud veebiarendusettevõtte Wunderkraut tegi investeeringu Eesti ettevõttesse Mekaia, edendamaks koostööd suuremahuliste tarkvaraprojektide arendamisel Drupalil. Mekaia võtab kasutusele Wunderkraut Estonia kaubamärgi, kuid firma enamusosalus jääb endiselt meile Eestisse.

Mida peidab endas Sony väike täiskaaderkaamera?

Head ka videos

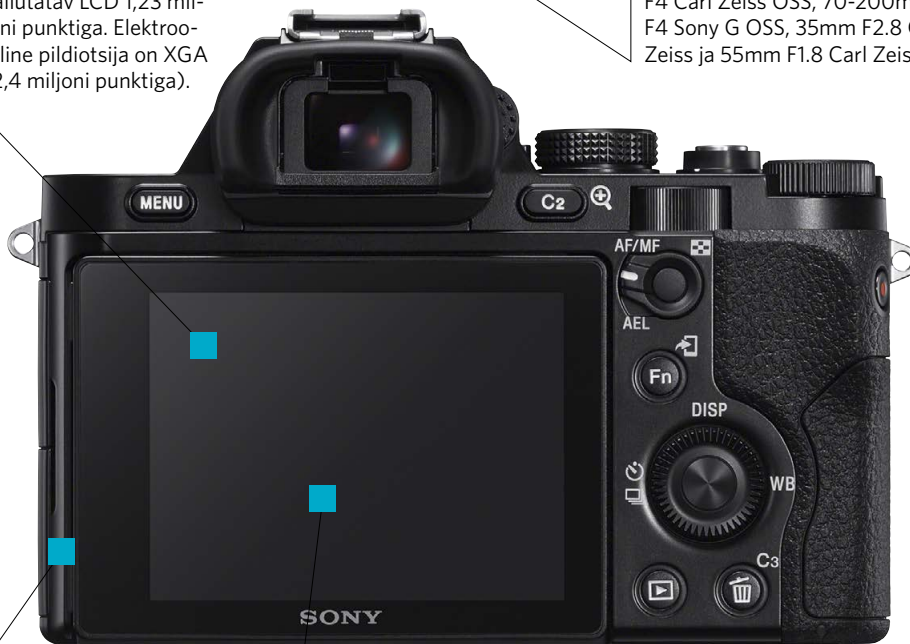
Mõlemad kaamerad võiksid olla ka videohuviliste ostunimekirjas. Nad suudavad salvestada kuni 1080/60p videot (ja muidugi ka 24p), säri saab käsitsi juhtida, kaameratel on küljes ka välise mikrofone sisend, kuhu saab adapteriga ka XLR-pistiku ühendada. Samuti annavad mõlemad kaamerad välja pakkimata HDMI-d.

Neli toru

Eialgu on A-kaameratega koos välja kuulutatud viis uut FE-seeria objektiivi. A7 kit-objektiiviks on 28-70mm F3.5-5.6 OSS ja seda eraldi ei müüdagi. A7R tuleb müüki ainult kerena, ilma objektiivita ja see tähendab, et tema jaoks tuleb valida nelja ülejäänud toru vahel: 24-70mm F4 Carl Zeiss OSS, 70-200mm F4 Sony G OSS, 35mm F2.8 Carl Zeiss ja 55mm F1.8 Carl Zeiss.

Korralikud ekraanid

Tagaküljel on 3-tolline kallutatav LCD 1,23 miljoni punktiga. Elektrooniline pildiotsija on XGA (2,4 miljoni punktiga).

Üks kere, kaks kaamerat

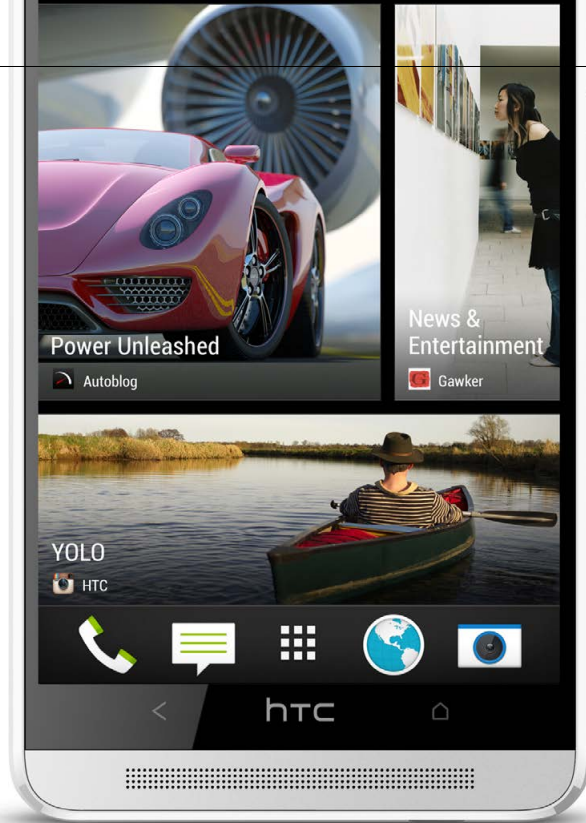
Kui Sony juba läks seda teed, et tõi välja esimesed täiskaadersensoriga ilma peeglita pisekesed kaamerad, siis tegid nad neid kohe kaks tükki: A7 ja A7R. Väliselt on nad peaaegu identsed, aga sisus on paar olulist erinevust. Mõlemad kaamerad on umbes sama suured kui Olympus OM-D E-M1 ehk suuremasse jopetaskusse mahtuvad, ilmastikukindlad ja kvaliteetsed.

Kaks erinevat sensorit

Peamine vahe A7 ja A7R vahel on sensorites. Kallimas A7R-is on 36-megapiksline CMOS-sensor ilma madalpääsufiltrita, odavam A7-s on 24-megapiksline ja madalpääsufiltriga. Kallimal kaameral on kontrastimääratlusega autofookus, odavamal aga hübriid ehk kiire faasimääratluse ja kontrastmääratlusega. Odavamal on ka 117 teravustamispunkti kallima 25 vastu.

Uued objektiivid

Kuna uued kaamerad on suurema sensoriga, käivad sinna ette ka uued objektiivid. Nad on E-keermega nagu Sony NEX-kaameradki, kuid täiskaadersensori jaoks on uus FE-seeria. Vanade NEXide objektiivid sobivad uute kaamerate ette ka, aga siis lõigatakse osa pildist ära või kui sa servade tumenemist ei karda, saad ka täiskaadriga pildistada.

Android on suur ja sõrmejäljelugejaga

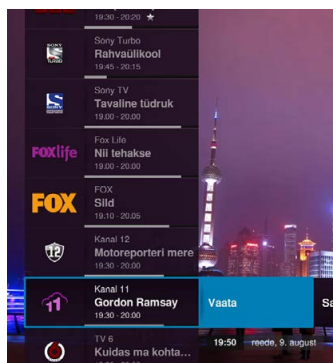
Vaidlus selle üle, kas suurematel kui viietollise ekraaniga telefonidel on taskus kohta paistab läbi olema saanud, sest nüüd on kõikidel olulistel tootjatel sellest suurema ekraaniga telefon väljas ja pea kõik on üksmeelselt nõus, et need on täiesti kasutatavad. Nüüd sai enda üliisuure ekraaniga telefoni valmis ka HTC.

HTC One Max on põhimõtteliselt lihtsalt laiaks venitatud ekraaniga HTC One, sama on nii disain kui ka kasutatud materjalid, nii et tegu on ühe ilusaima suure ekraaniga telefoniga, tänu oma alumiiniumist korpusele. Kui tavamõõdus One'i ekraani diagonaal on 4,7 tolli ja see kaalub 143 grammi, siis suure One Maxi ekraan on tervelt 5,9-tolline ja see kaalub tervelt 217 grammi.

Alates oktoobri lõpust müügil oleva One Maxi ekraani eraldusvõime on 1080 x 1920 (367 ppi), protsessoriks on neljatuumaline 1,7 GHz Snapdragon 600, sel on 2 GB mälu, 32 mälu andmete andmete jaoks ehk nagu One'ilgi. One'ist eristavad seda aga peale ligi 750eurose hinna kaks asja, sel on mälukaardipesa ja sarnaselt uuele iPhone'ile sõrmejäljelugeja, mis jõuab esmakordselt ka Androidi telefoni.

Elioni nutiTV uuenes

Elioni nutiTV sai uue kasutajaliides, mida saab kasutada koos Motorola digiboksi ja uue puldiga. HD eraldusvõimega menüü on lihtsam ja selles liikumine on kiirem. Enimvaadatud kanalitele on lisatud on pilt-pildis funktsioon. Põhikanalite kahe nädala saateid saab endale sobival ajal järgi vaadata. Lisandunud on Lastenurk, mis koosneb väikesete televaatajatele mõeldud kanalitest ja palju muudki.

65PFL9708 – Euroopa Ultra-HD teler 2013-2014

Kui Euroopa tarbeelektronika assotsiatsioon, EISA 15. augustil tunnistas oma esimeseks Ultra-HD teleriks (European Ultra HD TV 2013-2014) Philipsi 65PFL9708, ei olnud see veel väljagi tulnud. See aga ei seganud uue kategooria loomisel esimeseks teleriks valimast just seda telerit. Selleks oli ka põhjust.

See 9000-seeria 65-tolline (165 cm) Ultra-HD resolutsiooniga teler on oma tehniliselt omadustelt nii eesrindlik kui ka samas üllatavalt rahakoti- ja keskkonnasäästlik. Ultra-HD (3840x2160 piksli) sisuga pakub see hämmastavat sügavat ja selget pilti ning selle üles-skaleerimisvõime parandab ka Blu-Ray, DVD- ja otsesaadete pildi kvaliteeti. Ultra Pixel HD pildikvaliteedi parandaja, kuuetuumaline protsessor, 900 Hz PMR Ultra muudavad pildi imeliseks selgeks ning värelustevabaks. Ka passiivsed 3D pildid paistavad sellel 65-tollisel teleril ekraani suurema resolutsiooni tõttu nõelateravad.

Smart TV poolelt on võimalik kasutada erinevaid veebirakendusi, tagantjäreli saadete vaatamist, videolaenutust jne. Telerit on võimalik ühendada nii võrgukaabli kui ka Wi-Fi ühendusega kodusesse võrku ning nautida reklaamipauside ajal kasvõi Skype-kõnesid. Lisaks 4 tavalisele HDMI ühendustele teleri küljel on lisatud viies HDMI Ultra-HD toega. MyRemote rakendus, mis võimaldab kasutada oma nutiseadet juhtimispuldina; Wi-Fi Miracast™, mille abil jagada oma sisu nutiseadme telerisse; Wifi Smart Screen-iga võite digi-TV saateid vaadata kodus olevatel nutiseadmetel jm tehnilised lahendused aitavad sellest telerist täieliku meelelahutuskeskuse südame teie kodus. Kõike seda toetab kolmekülgne Ambilight 3XL, millega kolmelt küljelt teleri taha kuvatava halo tõttu tundub kõik sellel teleril veelgi suurem ja sügavam, andes sellele võrratu lisamõõnitooni.

Et teleri kasutamine oleks võimalikult mugav, on Philips oma kaugjuhtimispuldile lisanud mitmeid lisafunktsioone. Lisaks tavapärasele puldi funktsioonidele on sel puldil olemas mugavamaks kasutuseks teisel poolel täisklaviatuur ning kursori juhtimine.

Philips, mille mudelid on valitud viimasel neljal aastal Euroopa Roheliseks Teleriks, on ka 65PFL9708 loomisel pidanud silmas ülimat keskkonnasäästlikkust. Vastates A-energiaklassile on energiamärgise võimsuseks 139W ning ooterežiimis tarbib teler alla 0,1 W. Energiasäästmiseks on teleril erinevad energiasäästurežiimid ja lisad.

Philipsi 65PFL9708 tuleb ostjale koos 6 paari passiiv 3D-prillidega, millele peaks jaguma nii omale perele, kui ka külalistele ning Skype videokõnedeks telekaamera PTA 317.

PHILIPS

Seikluskaamerate sünonüümid

GoPro Hero 3 kaamerad on põhimõtteliselt seikluskaamerate sünonüümid, neid kasutavad nii amatöörid kui ka proffid hea meelega. Eelmisel kuul polnud ka mingi probleem neil meie seikluskaamerate testi võita, eelkõige tänu mõnusale disainile, kasutusmugavusele ja muidugi ka videokvaliteedile.

Kui eelmine kord ütlesime, et peagi on tulemas uued GoPro mudelid, siis nüüd juba ongi need kohal ja müügil. GoPro Hero 3+ kaamerad näevad välja täpselt samasugu-

sed nagu tavalised Hero 3 kaamerad, uued versioonid said nii Silver kui ka Black Edition ning ka nende hinnad on põhimõtteliselt samas klassis, mis eelmistel mudelitel, vastavalt 350 ja 450 eurot. Milles siis on erinevused? Eelkõige on muudetud vee- ja pörotuskindlat korpust, mis on nüüd saledamad ja ning veelgi käepärasemate suuremate nuppudega.

Tänu uutele korpustele on ka nende helikvaliteet võrreldes varasematega parem.

Muide, uusi korpust saab kasutada ka vanemate mudelitega, kui tahad oma vanale Hero 3-le osta väiksemat korpust, siis palun.

Muudatusi on toimunud ka kaameras, sel on nüüd eraldi režiim kehvade valgusolude jaoks, kus automaatselt tõmmatakse kaadrisagedust alla, et rohkem valgust püüda, Super View videokvaliteet, selle aku peab 30% kauem, see on kergem ja WiFi kasutab n-standardit ehk on palju kiirem.

Sony Z1 miniversioon

Oma tipptelefonidest n-ö miniversioonide tegevmine on moes, eelkõige on seda teinud Samsung ja HTC. Nüüd tutvustas Sony enda Xperia Z1 väiksemat vanda Z1F, mis tuleb esialgu müüki üksnes Jaapanis. Sel on väiksem, 4,3tolline 720p ekraan, kuid kogu ülejäänud tehnilised näitajad on võrreldavad tipptelefoniga. See on vee- ja tolmukindel, sel on 20 Mpx kaamera, neljatuumaline 2,3 GHz Snapdragon 800 protsessor, 2 GB muutmälu, 16 GB mälu ja Android 4.2. Neile, kes tahavad väiksema ekraaniga, aga tehniliste kompromissideta telefoni, võiks see olla suurepärase telefon, kui see ka siin müüki jõuaks.

Androidi konsoole ongi ju vähe

Mad Catz on tuntud eelkõige oma suurejoonelistest mängupultide poolest, kuid nagu ka paljud teised, on nad nüüd valmis saanud Androidil põhineva mängukonsooli, millega saab ka arvestatavalt mängida teleriekraanile. Mad Catz M.O.J.O. südameks on Nvidia Tegra 4 protsessor, sel on 2 GB muutmälu, 16 GB sisemälu ja kõik vajalikud ühendused: USB 2.0, USB 3.0, HDMI, võrgupistik, kõrva-klapipesa, mälukaartipesa, WiFi a/b/g/n. Kaasa tuleb ka Mad Catzi enda pult ja HDMI-kaabel ning selle hinnaks on täiesti mõistlikud 250 eurot, mis tähendab, et tegu võib olla täiesti arvestatava konkurendiga Steami enda mängukonsoolidele, rääkimata nendest teistest Androidil põhinevatest masinatest.

Forbes

TOPELTVÕIT AASTAKS 2014!

TELLI

24 kuuks ainult **42,67 €**

Säästad **50%** kaanehinna.

Ühe numbri hind tellides vaid **1,78 €**

Miks tellida Forbes?

- Sa õpid tundma, kuidas tegelikult teenivad raha Eesti kõige edukamad ettevõtjad ning sa saad üle võtta nende parimad tegutsemisvõtted.
- Sa saad teada retsepti, mis on rahvusvaheliste ettevõtete edu taga.
- Sa säästad magistrikraadi raha. Igas ajakirjas on vähemalt 30 näidet strateegiate, finantside, turunduse ja müügi kohta.

TELLI KOHE!
Kelli on
piiratud koguses!

KINGITUS Forbesilt

Oma klassikalise välimuse ning nahast rihmaga sobib just see kell nii kontorisse kui ka golfväljakule. Selge numbrinäit lubab teil jäädvustada hetki ühe ainsa pilguga olles seeläbi asendamatu aksessuaar.

- Jaapani mehhanism, mis tagab erilise täpsuse.
- Väga mugav pruun nahkrihm.
- Veekindel korpus aktiivse eluviisi jaoks.
- Hea välimus ja grafiitvärvid muudavad selle klassikalises stiilis kella veelgi esinduslikumaks.

Forbes klassikaline kell saab teie omaks koos tasuta 24 kuu tellimusega.

24 kuu tellijad saavad kingituse kätte jaanuaris. Kingi kättetoimetamise kohta antakse tellijatele infot e-posti teel või SMS-iga ja kingi saab kätte lähimast Post24 pakiautomaadist.

Kingituse
kohaletoomine
koostöös

**POST
24**

TELLIMINE AINULT: WWW.FORBES.EE

Forbesi tellimine: www.forbes.ee | või helista telefonil 658 8870

TELLIMISE HIND 12 KUUKS 28,44 €

Maksa:

Üksiknumbri hind alates 1.01.2014 - **3,54 €**

EESTI TOP 10

Oktoober 2013

- 1 Grand Theft Auto V
- 2 Assassin's Creed IV: Black Flag
- 3 Call of Duty: Ghosts
- 4 FIFA 14
- 5 F1 2013
- 6 Battlefield 4
- 7 NBA 2K14
- 8 Beyond: Two Souls
- 9 Guild Wars 2 Heroic Edition
- 10 Rome: Total War 2

ÜHE LAUSEGA

SÜGISEL ILMUMA PIDANUD

„Watch_Dogs“ ja „The Crew“ lükkuvad 2014. aasta algusesse.

„SIMCITY“ SAAB KUULDUS- TI JÄRGI

ka *offline*-toe ja uue lisapaki „Cities of Tomorrow“, kus tuleb majandada tulevikulinna.

AVATUD MAAILMA MÄNG

„Sleeping Dogs“, eelmise aasta üks suurimaid üllatajaid, saab oodatult järje „Triad Wars“, mis tõenäoliselt ei ilmu enne 2015. aastat.

„FAR CRY 4“, järg kiidetud avatud maailma FPSile, on juba töös, kuid seda ei näe me enne järgmise aasta sügist.

„DEUS EX: HUMAN REVOLUTION“, hiilimisel põhinev rollikas, saab uue põlvkonna konsoolidele ja arvutitele veel teadmata ajal järje.

Revolutsioon elutoas

Maailma populaarseima digitaalsete mängupoe Steami oma konsoolist SteamBox on räägitud juba mitu aastat ja Steam on andnud ka mõista, et ühel päeval see tuleb. Eelmise aasta lõpus tuli juba välja Steami Big Picture kasutajaliides, mis ongi mõeldud puldiga elutoas teleriekraanil kasutamiseks.

Nüüd on beetatestijatele antud kätte ka 300 erineva konfiguratsiooniga SteamBoxi ning järgmise aasta esimeses poo-

les on oodata, et see tuleb ka ametlikult müüki. Põnev on see, et iga riistvaratootja või ükskõik kes iganes võib ise endale sellise konsooli, mis on põhimõtteliselt üks võimas meediaarvuti, ise ehitada ja SteamOSi, Steami enda Linuxil põhineva tasuta operatsioonisüsteemi, sellele jooksma panna.

Kirsiks tordil on aga pult Steam Controller, mis on midagi täiesti uut ja seninägematut. Sel on veider nuppude ase-

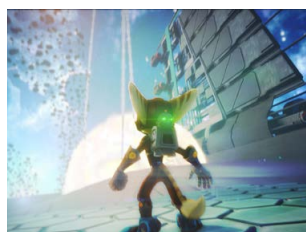
tud ja kaks haptilise tagasisidega puuteplaati, millega peaks olema võimalik mängida teleri taga ka sellised mängud, mis varem oli pulgiga mängimatud, nagu näiteks tõsised simulaatorid või strateegiamängud. Kõige uskumatum on, et need, kes on seda juba kasutada saanud, räägivad, et see pult tõesti töötab. See toob elutuppa sellised mängud ja sellise juhtimisvabaduse, millest me varem pole osanud unistadagi.

KALENDER

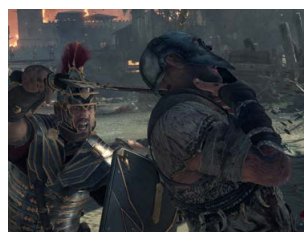
Uute konsoolide mängud tulevad, eest ära!

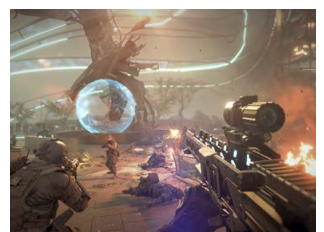
5 Call of Duty: Ghosts
Igasügisene „Call of Duty“ on muutunud vähemalt üksikosa kohalt juba iseenda paroodiaks, samas selle müügiedus ja mitmikmängu kvaliteedis kahelda ei tasu.

21 Ratchet & Clank: Into the Nexus
Ratcheti ja Clanki mängu on tulnud nüüd PS3-le mitu, kuid see on ainult üksikosaga järg 2009. aasta fantastiliselt heale „A Crack in Time“ile.

22 Ryse: Son of Rome
Xbox One'i kõige olulisem ja originaalsem eksklusiivmäng on tempokas välksündmuserikas märuliseiklus, mille teeb valmis „Crysisega“ kuulsust kogunud mänguarendaja Crytek.

29 Killzone: Shadow Fall
PS4 esimene eksklusiivne hittmäng – FPS, mis peaks näitama, milleks uue põlvkonna konsoolid on siis lõpuks ikkagi võimalised ja kui ilusad on need võrreldes varasemate osadega.

Kõik VAIO sülearvutitest

Müük, tarvikud, hooldus

Uued mängukonsoolid

Sel hilissügisel jõuavad müüki uue, kaheksanda põlvkonna mängukonsoolid. 22. novembril tuleb seitsmes Euroopa riigis (mitte Eestis) müügile Xbox One ja nädal hiljem jõuab kõikjal Euroopas poelettidele Playstation 4. Kordame üle paar asja: PS4 on umbes sada eurot odavam kui Xbox One, kuid PS4-ga ei tule kaasa PlayStation Eye kaamerat. Xbox One'iga on see-eest uus, täiendatud ja väidetavalt oluliselt parem puldita juhtimissüsteem Kinect kohe kaasas.

Selle loo kirjutamise ajaks olid kõik PlayStation 4 eellimused juba välja müüdnud ja pole üldse teada, kas ja kui suures koguses PS4-sid Eestis 29. novembril poelettidele jõuab, kuigi järgmiste nädalate jooksul ei tohiks enam nende kättesaadavusega muret olla. Eestis saab hind olema ka natuke kõrgem kui varem Euroopa kohta välja reklaamitud 400 eurot, aga õige pea peaksid müügile tulema ka mängudega komplektid, näiteks PS4 koos „Killzone: Shadow Falliga“.

Xbox One'iga on seis veelgi keerulisem, sest kuna ametlikult need Eestis 22. novembril müügile ei tule, siis on neid nende kättesaadavus üksnes sellest, kas ja kuidas Eesti kauplustel õnnestub need nendest riikidest (Austria, Prantsusmaa, Saksamaa, Iirimaa, Itaalia, Hispaania ja Suurbritannia) kätte saada. Seetõttu pole ka veel teada, milline saab olema Xbox One'i reaalne hind Eestis.

Selge on aga see, et esialgu ei saa uutel konsoolidel olema kerge, isegi Sony, keda praegu peetakse uue konsoolisõja favoriidiks, on välja öelnud, et märtsi lõpuks 2014 plaanivad nad müüa viis miljonit Playstation 4. See on päris vähe, sest Nintendo Wii U, mis on seni ärilises mõttes olnud ebaõnnestumine, müüs eelmisel aastal selle aja üksnes poole vähem.

VAIO® Fit E 15"

SVF-1521C6EW

Intel® Pentium™ 2117U protsessor, 500 GB HDD, 4 GB operatiivmälu, 15,5" 1366x768 ekraan, NVIDIA® GeForce® GT740M koos NVIDIA® Optimus™ tehnoloogiaga 1GB graafika, Windows® 8, kõvaketta põrutuskaitse, DVD kirjutaja, Assist nupp, subwoofer

VAIO® Fit E 15"

SVF-1521N1EW

Intel® Core™ i5-3337U protsessor, 1 TB GB HDD, 8 GB operatiivmälu, 15,5" 1366x768 ekraan, Intel® HD Graphics 4000 NVIDIA® GeForce® GT740M koos NVIDIA® Optimus™ tehnoloogiaga 1GB graafika, Windows® 8, kõvaketta põrutuskaitse, DVD kirjutaja, taustavalgustusega klaviatuur, Assist nupp, subwoofer

VAIO® Pro 13"

+ Kingituseks
kaasa lehtaku

SVP-1321M2EB

Intel® Core™ i5-4200U protsessor, 128 GB SSD, 4 GB operatiivmälu, 13,3" 1920x1080 puuetundlik ekraan, Intel® HD Graphics 4400 graafika, Windows® 8, Assist nupp, taustavalgustusega klaviatuur. Kingituseks kaasa lehtaku väärtusega 100€!

Sony Center

www.sonycenter.ee

Kristiine Solaris Tasku

Sama-sama, aga erinev!

Samsung Note 3 kitsimaiguline välimus on vaid üks näide selle kohta, millega meil tuleb edaspidi harjuma hakata, kui Aasia tootjate edu mobiilseadmete turul jätkub.

„Same-same but different!“ ütleb sulle Kagu-Aasia tänavakaupleja, kui küsid, kas sulle kaaspakitud särk on ikka sama, mis äsja selgaproovitu.

See tähendab, et kui paki lahti harutad, tuleb seal tõesti särk välja - kuid erinevalt sinisest krokodillpildiga L-suurusest, mida proovisid, on tegu ahvipildiga punase XXS-ga. „Sama-sama, aga erinev!“

Sama lugu, mis erineb vaid nüanssides, kordub üle kogu Aasia. Tuttav, kes allhangib Hiina tehastest tootmist, ütles, et hiinlaste jaoks on mõistel „kvaliteet“ teine tähendus: asi on kvaliteetne siis, kui see meenutab kaugelt vaadates objekti, mis ta peaks olema. Neli haru, vars - järelikult kahvel. Asiaatide arusaamad ja

Sellega, et head nutitelefonid on õhtumaade inimese jaoks veidi imelikud, on aga aeg harjuma hakata. On ju just Korea elektroonikaühik Samsung täna mõneski mõttes maailma edukaim nutitelefonitootja.

Põhikonkurendist Apple'ist müüb Samsung rohkem telefone ja teenib sellega kokku rohkem raha ning, mis samuti väga oluline - sel ajal, kui Apple puhkab paljuski minevikuloorberitel, ei väsi Samsung kombineerimast ja katsetamast.

Näiteks proovis Samsung esimesena haigelt suure ekraaniga nn *phablet*'it ehk nutitelefoni ja tahvli hübriidi ning see paljudes (sealhulgas arvatavasti ka Samsungis endas) kahtlusi tekitanud eksperiment pani aluse tervele tootekategooriale.

Hästi läheb ka teistel Aasia tootjatel, kes on oma strateegiate poolest muide Samsungiga mõneti üsna sarnased - ühest küljest vanamoodsa bossikumardava firmakultuuriga, kuid teisalt dünaamilised ja katsetavad. Hästi läheb tuntud ja tuttavalt Lenovo, kuid komeedina sööstavad Aasia koduturgudel üles mujal maailmas vähe või üldse mitte tuntud firmad, nagu Huawei, ZTE ja Xiaomi.

Sel ajal, kui hommikumaade telefonitootjad säravad aina eredamalt, on õhtumaade omad meteooridena alla sadanud. Nokia, BlackBerry, Motorola, Ericsson - kõik vanakooli kõvad tegijad on suurtes raskustes.

Nii ongi kogu mobiilimaailm tahes-tahtmata järjest rohkem idamaade nägu. Tehnoloogia on meie elust suur osa ning aina suuremat osa tehnoloogiast disainitakse nüüd ja tulevikus just Aasias. Paigas, mida me täna mõistame veel vähe, aga tulevikus olude sunnil kindlasti rohkem.

Mart Parve

kolumnist

Aasia tootjatel läheb hästi, õhtumaade firmad kiratsevad. Aeg on hakata harjuma hommikuimaise mõtteviisiga

väärtused lihtsalt ongi teistsugused.

Võtkem või uus Samsung Note 3 oma nahaparoodia ja võltsõmblustega korpusega. „No mis jama see on?“ ahhetavad eurooplased ja ameeriklased. Kuid aasialase jaoks see küll mingi diilipaja ei ole. Telefon on võimas, suur, ereda ekraaniga ja tehniliselt kvaliteetne - mis vahet seal on, mis materjalist on ta taga-kaas? Või et telefon on laetud täis jaburat tilu-lilu lisatarkvara, mida keegi ei kasuta?

KUU PLUSSID

+ **Mail.ru kaitseb kasutajaid**
Venemaal ülipopulaarne meiliteenus mail.ru keeldus ametivõimudele välja andmast oma kasutajase puutuvat infot. Firma sai küll 50 000 rubla trahvi, kuid jäi endale kindlaks.

+ **Li-Fi**
Hiina teadlased on teinud edusamme andmete kaabli- ta edastamises valguse kaudu. Teoreetiliselt saab andmeid valguse abil üle õhu edastada kiirusega kuni 150 Mbps.

+ **Juhtmevaba laadimine**
Juhtmevabad telefonilaadijad on olemas, kuid nendega laadimine võtab kaua aega. Sony teatas uuest juhtmevabast tehnoloogiast, mis võimaldab telefone laadida kaks korda kiiremini.

TSITAADID

„Saatan valib internetis“

Sellise pealkirjaga foorum korraldati Tallinnas, eesmärgiga arutada elektroonilise hääletamise ohte. Foorumi juhatas sisse aktiivselt e-valimiste vastu võitleva Keskerakonna esimees Edgar Savisaar.

„Me ei suutnud Microsofti operatsioonisüsteemi abil luua konkurentsivõimelisi tooteid.“

Niimoodi ütles Nokia pikaajaline juht Jorma Ollila intervjuus päevalehele Helsingin Sanomat. Ollila väitis, et Microsoftiga sidumine oli Nokia jaoks viga, mis viis lõpuks Nokia mobiiliosakonna mahamüümiseni.

Kõik on hoiaku küsimus

SVEN VAHAR
toimetaja

Plaanisin maha müüa oma tahvelarvuti. Hinna panin soodsa ja lükkasin kuulutuse Facebooki üles. Paar küsimist oli, aga ei midagi konkreetset. Mõtlesin juba et no mis siis ikka, las ta seisab mul siis riulis edasi, aga ei, selgus, et ikkagi on üks inimene, kes seda endale tahaks. Minu pensionärist ema nimelt.

Sidusin tahvli tema kontoga, installisin mõned tarvilikud rakendused ja andsin talle proo-

vida. Esimesel päeval oli vaikus. Järgmisel päeval saatis ta juba Facebook Messengeri kaudu sõnumi. Kirjutas, et vaata kui tore, nüüd saab voodis lesides internetis käia. Et tema, vanem inimene, ei viitsi kogu aeg laua taha arvuti juurde koogutama minna. Parem vedeleb voodis, tahvlit käes. Ja küsis, et äkki ma annaks Nexuse talle. Muidugi annan. Mis mul saab selle vastu olla?

Nutitelefoni ja tahvelarvuti ju selleks ongi, et elu lihtsamaks teha. See va paljuräägitud digitaalne lõhe on iga inimese enese peas kinni. Kinnihoidmine vana ebamugavast tehnoloogiast on lihtsalt hoiaku küsimus.

Vanus pole üldse teema. Ei pea olema internetis sündinud, et suuta ajaga kaasas käia. Aja vaid ise jalad kõhu alt välja ja tule kaasa.

Adobe puterdab
Adobe'i serveritest varastati 2,9 miljoni kasutaja andmed ja rakenduste lähtekoodid. Asja saadi jälile tänu sellele, et ka häkkerid ise jätsid oma serveri koguandmed kaitseta.

TAGASISIDE

Mida arvatakse Windows 8.1 kohta?

+ Selline oleks pidanud Windows 8 kohe olema

Ars Technica lahkab Windowsi värskendusversiooni ja leiab, et alles nüüd on see operatsioonisüsteem valmis avalikkuse ette laskmiseks. Paljud varasemad puudused ja ebakõlad on parandatud ning puuetundlike seadmete jaoks on nüüd kasutajaliides märksa sõbralikum ja tõhusam, enam pole vaja nii sageli töölaule lülituda.

+ Liigub õiges suunas

The Verge võtab optimistliku tooni ja kiidab Microsofti selle eest, et nad on kriitikat kuulda võtnud ja kõiki sisseehitatud rakendusi paremaks teinud ning isegi Start-kuva on nüüd kasutatav. Microsoft näib olevat võtnud südameasjaks Windows 8 korraliku operatsioonisüsteemiks teha.

– Paremini seeditav kui varem

PCWorldi arvates on uuendused ja parandused pinnapealised ja endiselt on tegemist töölauga harjunud kasutajatele nende jaoks sobimatu ja segadust tekitava tahvelarvuti kasutajaliidese pealesundimisega. Juba olemasolev Windows 8 tasub kindlasti selle peale uuendada, kuid nahast välja ronida uue Windowsi hankimise pärast ei ole mõtet.

KUU MIINUSED

– Ebaturvaline WhatsApp
Populaarse sõnumiteenuse WhatsApp rakendusest leiti viga, mis võimaldab kurjajamit sõnumeid lahutada. Vea avastas hollandi IT-tudeng Thijs Alkemade.

– Reklaam Instagramis
Instagram teatas, et Ühendriikide kasutajatele hakatakse õige pea reklaame näitama. See on ainult aja küsimus, millal neid ka kõigile teistele peale sunnitakse.

AMD uus ja kiire graafikakaartide seeria

Eelmisel aastal ilmutas AMD oma 7000 seeria ja sel aastal mobiilsete GPU-de 8000 seeria. Nüüd ootasid kõik uut, 9000 seeriat, kümne aasta tagune Radeon 9800 Pro oli tollane tipp. Kuid üllatusena pööras AMD kõik pea peale.

Oktoobris tutvustati hoopis uut nimeskeemi - nn *entry level* R5, keskclass R7 ja tippklass R9 seeriatena ning miskipärast ei alustatud algusest (100), vaid hüpati kohe 200 juurde. Vahetult enne [digi] trükkiminekut sain ma Arvutitargalt kaks esimest varast pääsukest kõrgemast otstast - R9-270X ja R9-280X, mida maailmale tutvustati 8. oktoobril.

Kui roheline konkurent Nvidia on ammu tuntud varasemate mudelite ümbernimetamisega ja hiljuti tegi ta sedasama ka esmakordselt tippklassis (GTX 780 on kohitsetud GTX Titan, GTX 770 on vana GTX 680), siis arvas nüüd ka AMD, et see on hea (ja odav) lahendus. Miks, sellest kohe lähemalt.

Üks suurimaid kaarte üldse

Esimene kaart, Asus R9-280X DirectCU II TOP (mudelinimega R9280X-DC2T-3GD5) on tegelikult vana hea Radeon HD 7970 GHz versioon. Teine esineja laval on Asus R9-270X DirectCU II TOP (mudelinimega R9270X-DC2T-2D5) on aga veidi rohkem tuunitud Radeon HD 7870. Kui kõvemal kaardil on isegi GPU nimi sama - Tahiti, siis 270 GPU on nimetatud vanast Pitcairnist ümber Curacaoks, kuid sisu jääb ikkagi samaks. Loomulikult pole tegu siiski ainult uue sildi kleepimisega karbile. Graafikakaart on siiski midagi enam kui paljas GPU. Ja just siin on AMD ja veel eriti Asus palju tööd ära teinud.

Ning päris ilma uueta me ka ei jää - vaid kolm päeva hiljem lansseeris AMD kõige tipuma tipu - uue GPU koodnimega Hawaii ja kaks sellele baseeruvat kaarti: R9-290 ning R9-290X, kuid neid jagus maailma peale vaid mõningad tuhanded ja nii pisike pommiauk nagu meie maa ei saanud ühtki näidist, kuid loodame parimat, et detsembrinumbriks neist juttu teha ja kingiks soovitada.

Uued kaardid võistleavad vanaga

Mudel	HD 7970 GHz	R9 280X	R9 270X
GPU	Tahiti XT2	Tahiti XTL	Curacao XT
GPU kiibitehnoloogia	28 nm	28 nm	28 nm
Graafikamälu	3072 MB GDDR5	3072 MB GDDR5	2048 MB GDDR5
Mälusiini laius	384 bit	384 bit	256 bit
GPU taktsagedus	1000/1050 MHz	850/1000 MHz	1000/1050 MHz
Graafikamälu taktsagedus	6000 MHz (3000 MHz DDR)	6400 MHz (3200 MHz DDR)	5600 MHz (2800 MHz DDR)
Graafikamälu maksimaalne ribalaius	288GB/s	288GB/s	179GB/s
Shader-konveierite arv	2048	2048	1280
TMU arv	128	128	80
ROP arv	32	32	32
Energiatarve	210 W	250 W	180 W
DirectX tugi	11.2	11.2	11.2
Shader Model tugi	5.0 / 5.0	5.0 / 5.0	5.0 / 5.0
OpenGL tugi	4.2	4.3	4.3
Hind (EUR)	357	299	209

Soovitavaks minimaalseks toiteploki võimsuseks on uute kaartide puhul 550 W ja 500 W ja tegelikult enamgi

280X avaldas juba karbist väljudes muljet - tegu on suurima ühe GPU-ga AMD kaardiga: kõrgus 150 mm ja pikkust koguni 287 mm, nii et tavaliste Midi-ATX korpusete omanikud: mõõtke esmalt, kui suur kaart teil masinasse mahub, muidu tuleb poodi ka uue kere järele tormata! 270X on veidike kõhnem: kõrgust 134 mm ja pikkust 272 mm, kuid suur on seegi.

Mõlemad kaardid toetavad 16X PCI-Express 3.0 siinistandardit ning vajavad vastavalt 8- ja 6-pin ning kaks korda 6-pin

lisatoidet. Ka seda on vaja silmas pidada ja oma toiteploki võimalusi uurida. Soovitavaks minimaalseks võimsuseks on vastavalt 550 W ja 500 W (kaartide TDP on 250 W ja 180 W, ent Asuse ülekellatud mudelid tarbivad veidi enamgi).

Uuemad AMD kaardid oskavad end vajadusel Turbo tehnoloogiaga üles kellaata (analoogselt Nvidia Boost'ile) ja siin on Asus mõlemale GPU-le 7% jaksu juurde andnud. Kui 280X *reference*-sagedused on 850/1000 MHz, siis Asuse kaardil on need 970/1070 MHz, 270X puhul on need numbrid 1000/1050 MHz ja 1070/1120 Mhz Asusel. Ka 280X kaardi 3 GB GDDR5 graafikamälu on roninud 6000 MHz pealt 6400 MHz peale. Odavama kaardi mälu liigutatud pole.

Tagamaks kaardi stabiilsemat tööd on kasutatud väga hea Super Alloy Power toitesüsteem (280X-112-faasine AMD 8 vastu,

270X-l 7-faasine AMD 5 vastu), mida juhib (vist meie ajakirja auks nimetatud) Digi-ASPI211 kontrolleri.

Ka jahutusüsteem on Asuse tippklassi DirectCU II Everflow ventilaatoritega, mis tagab umbes 10°C madalama temperatuuri kui reference'il ning pea kuuldamatuse - jõudeolekus 33 dBA, täiskoorusel 37 dBA.

Uus kaart 200 euro eest

Uutel kaartidel on mõlemal kaks Dual-Link DVI (üks DVI-I, teine DVI-D) ning täismõõdulised HDMI 1.4 ja DisplayPort 1.2. Kui viimase külge ühendada MDT-hub, mis DP signaali kolmeks jagab, saab vaid ühe kaardi taha ühendada kuni kuus (ühesuguste parameetritega) kuvari.

Parentatud on ka HDMI kaudu pakutavat heli - nüüdsest on toetatud 7.1 kanalit DTS Master Audio ja Dolby TrueHD toega. Ka oskavad nad juba pakkuda 4K ekraanide tuge ja peatselt saab uus draiver lisab koguni kolme 4K ekraani toe ehk lahutuse 11520 x 2160!

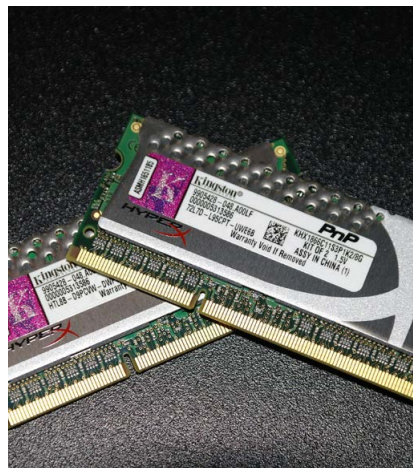
Kuna AMD on uusimate mängukonsoolide (PlayStation 4, Xbox One ja Wii U) graafika pakkuja, siis on ta arendanud uute kiipide jaoks uue API - AMD Mantle,

Mõlemad kaardid oskavad pakkuda ka 4K-ekraanide tuge ja peatselt lisandub kolme 4K-ekraani võimalus

mis nagu maa ehitusest tuntud mantel on vahelkiht GCN GPU ja graafikarakenduste (mängud) vahel ja on analoogiks/asenduseks DirectXHLSL jaoks.

Testides olid nad analoogsed (vaid veidi kiiremad) oma eelmistele eelkäijatele, kuid nende hinnad on sammukese soodsamad. Kui praeguseks oluliselt kukkunud hinnaga HD 7970 maksab odavaimal kujul 357 €, siis sutsu kiirema 280X saab kätte vaid 299 € eest. 270X aga tuleb kätte suisa kolmandiku odavamalt - tema leiame me ainult 209 € eest. (Antud hinnad andis Arvutitark loo kirjutamise ajal 10. oktoobril ja ajakirja lugedes võivad need veelgi alla tulnud olla). Minu soovitus oleks kõvale mängurile just R9-280X, sest temast ainsatena (ühe-GPU kaartidest) kiiremad on GTX 780 ja GTX Titan, mille hinnad jäävad 700-1000 € vahele.

LÜHIPROOV

Isekellaja Kingstonilt

Kui me paneme emaplaati uue protsessori, siis BIOS-i toe olemasolul tuntakse see kohe õigesti ära ja arvuti paneb kõik vajalikud kiiruse ise paika. Operatiivmälu korral see aga (eriti just sülearvutite puhul) alati nii pole.

Mälu tuntakse küll ära, kuid kiirus ja viiteajad (*timings*) on enamasti aeglaseimad valikust, mis SPD-sse on kirjutatud. Ja nii ongi sageli olnud, et kasutaja uuendab oma mälu (vahetab väheseks jäänud 4 GB 8 GB või enamagi peale ning ostab kallimad, kiiremad ja kvaliteetsemad mälumoodulid (ütlemele 1866 MHz), aga tegelikult rassivad need tööd teha vaid 1333 MHz peal.

Selleks, et asi jonksu saada, on meil vaja minna BIOS-i ning seal manuaalselt asjad paika seada. Kiirusega pole veel eriti suuri probleeme, aga vaat need „taimingud“ on sageli keerukaks probleemiks ka targemagi kasutaja jaoks.

Ning lisaks kõigele pole mälul alati seda üht ja ainsat moodust - mõned moodulid annavad paremaid tulemusi kõrgemal taktil ja aeglasemate toimingutega, teised jälle lubavad suuremat kiirust just taktil aste allpool, ent toimingud kiireks seatusena.

Lahendamaks ka lihtkasutajate muret tõi Kingston turule Plug and Play (PnP) mälumoodulid nii laua- kui ka sülearvutite jaoks. Emaplaatidel alates Sandy Bridge'i kiibistikust (5x, 6x, 7x, 8x) oskavad need arvuti ise seadistada kiireimate tulemuste jaoks ja seda ilma BIOS-is ringi torkimata. Komplekte pakutakse hetkel 4, 8 ja 16 GB kiirustega kuni 2133 MHz.

MEIE HINDED

Fantastiline. Uskumatu toode, praktiliselt veatu ning pakub rohkem, kui oleksime osanud oodata.

Tippklass. Väga hea toode, oma klassi tipp ja tõuseb teiste seast kindlalt esile.

Harju keskmine. Plussid kaaluvad miinused üles, kuid samas ei midagi erilist.

Kehvake. Midagi temas nagu on, ent miinuseid on selgelt rohkem kui plusse ning ostusoovitust talle anda ei saa.

Hoia eemale! See toode on nii halb, et poleks mitte kunagi tohtinud sündidagi.

«[digi] testi võitja» märki kannavad tooted, mis on võitnud [digi] võrdlustesti.

Selle märgi lisame soodsaima hinnaga toodetele.

Windows koma üks

Windows 8 tuli müügile täpselt aasta tagasi. Selle vastuvõtt ei olnud just soe. Kriitika vaigistamiseks ja vigade parandamiseks on nüüd välja tulnud Windows 8.1. Vaatame, mida uut ja huvitavat uus versioon endas peidab.

Windows 8.1 paranduste ja uuenduste nimekirjas on omajagu asju, kuid nii on see olnud ka varasemate Windowsi versioonide ja nende jaoks mõeldud värskenduspakettidega (SP). Ent kui varem on operatsioonisüsteemi nimi ja versiooninumber samaks jäänud, siis seekord enam mitte.

Windows 8 kasutajatele on üleminek Windows 8.1 peale tasuta, kuid seda saab ka eraldi osta. Ei ole vaja osta esmalt Windows 8 ja siis seda uuendada, saab kohe osta juba parandatud Windows 8.1 versiooni.

Kui sa hakkad mõnelt vanemalt Windowsilt Windows 8 peale kolima, siis ei ole sul mõtet osta (ja sa ei saagi enam osta) Windows 8 ja seda 8.1 peale uuendada, vaid peadki ostma kohe Windows 8.1. Microsofti plaani järgi peaksid alates 18. oktoobrist kõik uued poes müüdivad arvutid tulema juba Windows 8.1ga, mitte enam Windows 8ga.

Mine otsi poest

Olemasoleva Windows 8 puhul on Windows 8.1 peale uuendamine väga lihtne, see on saadaval rakendustepoes. Töölauarežiimis sulle selle kohta turvaparandustele sarnast teatist ei näidata, pead ise spetsiaalselt poodi vaatama minema.

Mõne uue Windowsi uut kasutajaliidest ka-

sutava rakenduse allalaadimise eelduseks ongi juba Windows 8.1 olemasolu. Näiteks Facebooki rakendus on Windows 8.1 jaoks olemas, aga Windows 8 puhul on see poes näha, kuid alla laadida ei saa. Olgu aga kohe ära öeldud, et Facebooki rakendus on vilets ja mannetu ning selle puudumise pärast pole põhjust põdeda. Küll aga võivad poodi edaspidi tekkida teised palju toredamad rakendused, mida Windows 8 peale installida ei saa.

Peamised uuendused

Jah, see paljuräägitud ja kauaoodatud Start-nupp on nüüd olemas, kuid selle alt ei avane vana kitsas rakenduste menüü, vaid hoopis toosama tuttav avakuva, kus varem olid läbi-segi vidinad ja rakendused. Tähtis erinevus on aga see, et Start-nupp ja ühtlasi ka Windows-klahvi (sest Start-nupp dubleerib Win-klahvi) saab seadistada näitama enam mitte vidinate ja programmide segamini avakuva, vaid installitud ja kenasti grupeeritud programmide kuva.

Sisuliselt ongi tegemist vana Start-menüüga, ainus vahe on selles, et uus lihtsalt ulatub üle terve ekraani ning kõik programmikaustad on kogu aeg lahti, st kõikide programmide installitud lingid ja ikoonid on korraga näha. See on jabur, sest mõned installitavate programmide, näiteks Java, menüü ei sisalda mitte ühte-

Start-nupp on nüüd tagasi, kuid selle alt ei avane vana kitsas rakendustemenüü, vaid toosama tuttav avakuva

gi käivitavat asja, kuid küll võtab see aga ekraanil ruumi. Ära peita kasutuid ikoonide ei saa, saab ainult muuta nende kuvamise järjekorda.

Koos Start-nupuga ei ole aga tagasi tulnud otseteed teekidele Documents, Pictures ja Music ning seal pole ka My Computeri ikooni.

Teised suuremad uuendused puudutavad suuresti tahvelarvuti või puuetundliku ekraaniga arvutite kasutajaid, klaviatuuri ja hiirega asjatades pole neist suuremat tolku. Lisandunud on uued rakendused Ajamõõtjad (äratuskell, stopper, taimer), Kalkulaator, Skanner ja Helisalvesti, ent kõik need töötavad täisekraanivaates. Õnneks pole vana calc.exe kuhugi kadunud, selle saab ka töölaualt käivitada.

Sisseehitatud Meil ja Fotod said uuenduskuvu ja on nüüd endisest funktsionaalsemad. Windows 8.1 meiliprogramm on Windows 8 omaga võrreldes märgatav edasimineku. Lisandus tänuväärne võimalus avada kõrvuti kaks

meilivaadet, ühes saad lahti hoida kirja ja teises vaates võid lahti hoida meilboksi või kirjal vastata.

Inimesed, kellega sa kõige sagedasemat kirjavahetust pead, nihkuvad aadressaatide nimekirjas ettepoole ja kaustadest kuvatakse esmalt vaid peamisi ja teised saab lahti klõpsata. Väga paljude kaustade puhul on see kasulik, sa ei pea üles-alla kerima õiget kausta otsides. Kõik on siiski endiselt ühevärviline ja kirjade värvikoodidega eristamise võimalust pole.

Piltide meeldib

Fotorakendusele on lisandunud redigeerimisvahendid, mis näivad küll lihtsatena, kuid pakuvad üllatavalt palju võimalusi. Muuta saab pildi tonaalsust ja värviküllastust, saab valikuliselt värve intensiivsemaks muuta ja rakendada valikulist fookust, lihtsamatest asjadest nagu heleduse ja kontrasti muutmise rääkimata. Ära on kaotatud aga Flickriga ühendamise võimalus.

Parandatud on ka kõvasti kriitikat saanud sätete muutmise süsteemi. Windows 8 puhul saab mõnesid asju muuta paremalt avaneva külgriba kaudu, kuid paljude asjade jaoks, näiteks ekraanilahutuse muutmiseks, tuli ikkagi avada töölaularakendus. Nüüd saab külgriba lingi PC Settings alt muuta rohkemaid asju,

Windows 8.1

Müügil: www.microsoft.ee

Hind: 119,99 €

Protsessor: 1 GHz või kiirem

RAM: 1 GB (32-bitine) või 2 GB (64-bitine)

Vaba kõvakettaruum: 16 GB (32-bitine) või 20 GB (64-bitine)

Graafikakaart: Microsoft DirectX 9 graafikaseade WDDM-draiveriga

Probleemid, probleemid

Näha on seda, et Microsoft on uue versiooni väljalaskmisega kiirustanud, sest sisse on jäänud mõned väga elementaarsed vead. Näiteks unustab rakendustekuvale avanev otsing (Win+F) aeg-ajalt ära, kas sa soovid otsida ainult failide seast (miks ma peaksin rakenduste vaates faile otsima?) või kõikjalt. Sel viimasel puhul tulevad otsingust välja ka rakendused ja see võiks olla vaikimisi säte. Kuid kui sa isegi määrad vaikesätteks otsingu üle kõike de kategooriate, unustab Windows selle järgmiseks korraks ära.

Või teine näide läbimõtlematuse kohta – rakendustepoes on olemas jaotis „Your apps“, kuid seal all ei ole sugugi näha kõiki sealt samast poest installitud rakendusi. Mõned on, mõned pole.

Või kolmas näide. Muusikarakendusele saab ette öelda, millisest kaustast muusikat otsida, ent fotorakendusele ei saa, sest niipea, kui valida kettaseade, hakkab see automaatselt kõiki seal olevaid pilte indekseerima. Paarikümne tuhande failiga sa jäädk ootama, millal ta sellega lõpule jõuab, kuigi sa tegelikult tahtsid talle hoopis ette näidata ühte konkreetset pildikausta. Mina oma 63 000 pildiga arhiiviga ei jõudnudki ära oodata, millal rakendus valmis saab, sest – pange nüüd tähele – taustal rakendus edasi ei tööta ja niipea, kui sa vahepeal avad samas rakenduses mõne pildi, ütleme lihtsalt selleks, et seda vaadata, indekseerimine katkeb ja algab pärast uuesti otsast peale.

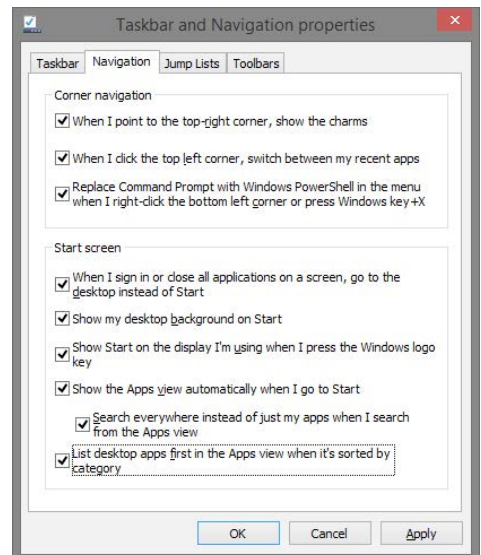
Neljas näide. Rakendustepoe vaatest rakendusi maha installida ei saa, seda tuleb teha avakuvalt. Kui sa seda teed, siis poes lahti olev rakendusevaade ennast ei värskenda ja sa pead poes sama lehekülje uuesti avama, et näha, mis seisus rakendus on.

Ja veel. Võib-olla on ajakirja trükist tulemise ajaks see ära parandatud, ent juba eelvaateversioonil ning ka valmis Windows 8.1-il ilmnes mõnede mängude puhul tõrkeid hiirekursori liikumisega. Mitmetes mängudes on hiir unine ega jõua liikumisele järgi. Arvatakse, põhjuseks on mängu sätetes sisselülitatud *Raw input*, mille puhul üritab mäng hiirega suhelda otse, ilma Windowsita, kuid see ei õnnestu enam. Ametlikku parandust või selgitust sellele veel pole.

Ja nii edasi ja nii edasi... Taolisi puudujärke võiks veel mitmeid üles lugeda. Jääb mulje, nagu Microsofti enda inimesed oma operatsioonisüsteemi tegelikult kasutanud polegi. Tehti valmis, pakendati ja paisati kiiresti müügile. Tehtud!

Rakendustekuva on sisuliselt nagu üle ekraani ulatuv vana Start-menüü.

Nüüd on võimalus käivitamisel otse töölauale pääseda ja avakuva asemel rakenduste vaadet näha.

kuid ikkagi ei saa arvatult selle kaudu täielikult hallata.

Otsing on uuel versioonil süsteemiüle ja võimaldab otsida korraga nii failide, rakenduste ja kontaktide seast, aga ka veebist.

Samasugune pettumus

Suvel ilmunud teade selle kohta, et Start-nupp tuleb tagasi, pani kasutajate fantaasia tööle ja paljud lootsid, et Microsoft pöörab uues versioonis töölaaukasutajatele rohkem tähelepanu. Seda ei juhtunud. Windows 8.1 kasutajaliidesest kumab endiselt läbi kaks täiesti erinevat maailma, üks, mis mõeldud tahvelarvutite jaoks, ja teine, mis mõeldud töölaua jaoks. Kasutajaliidese ja kasutamismugavuse parandused puudutavad peaaegu kõik just seda tahvelarvutite suunatud osa. Tavalise kontori- või koduarvutina kasutamisel lähevad enamus uuendusi kasutaja jaoks raisku.

See ei tähenda, et Windows 8 pealt 8.1 peale uuendamisest tuleks hoiduda, kindlasti mitte. Kui sa juba oled sellesse paati astunud, siis purjeta uljalt uema versiooniga edasi. Windows 8 kui operatsioonisüsteemi tuge pakutakse aastani 2018 ja sealt edasi on laiendatud tugi (ainult kriitilised parandused) kuni aastani 2023.

Windows 8.1 kasutajaliidesest kumab endiselt läbi kaks täiesti erinevat maailma, tahvelarvutite jaoks mõeldud maailm ja töölaua jaoks mõeldud maailm

Konks on aga selles, et neil, kes ei soovi Windows 8 uue versiooniga värskendada, on aega kaks aastat. Alates 2015. aasta novembrist Windows 8 enam kriitilisi turvapaiku ja uuendusi ei saa.

Eelmisel aastal olime optimistlikud ja andsime Microsoftile usalduskrediiti, sest Windows 8 oli esimene omataoline. Windows 8.1 näitab, et Microsoft jätkab kangekaelselt unistamist ühendatud kasutajaliidesest. Meie [digis] sellesse enam ei usu. Windows 8ga tahvelarvutid pole tuult tiibadesse saanud, Surface oli läbikukkumine ja Windows Phone'i loogika arvatult kasutamiseks ei sobi. Jääme ootama järgmist ja sedapuhku juba tõesti arvatikasutajate jaoks mõeldud korralikku Windowsit.

SVEN VAHAR

SONY A450

Terve rida uuendusi, millest on kasu vaid puutetundliku ekraani korral. Tavali-se arvutikasutaja jaoks pole uues versioonis midagi põnevat.

HINNE

Store

Picks for you >

LEGO® Hero Factory Brain Attack
Enjoy the latest, all-action LEGO® Hero Factory game, featuring awesome 3D graphics, incredible weapons and an army of evil brains.
Free ★★★★★ 9 Games

Popular with people who have Samurai vs Zombies Defense
Not interested

Photo Editor
***** "A one-stop... Mashable" "A very comprehensive..."
Free ★★★★★ 8 Photo

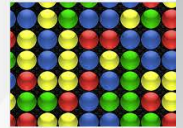
Calculator Free
我是计算器免费版 - 适合Windows 8的完美计算器。让我用绚丽、令人兴奋的计算器主题填充整个屏幕，或只是吸附到屏幕一侧，让你的...
Free ★★★★★ 2 Productivity

One of the top 5 downloaded Productivity apps last week
Not interested

Dominoes
Play the BEST dominoes game for Windows 8 today! Enjoy the simple pleasures of this classic game on your computer, laptop, or tablet.
Free Not yet rated Games

Similar to Microsoft Solitaire Collection
Not interested

BubbleBreaker
按您选择的颜色，相同颜色的气泡获得积分。
Free ★★★★★ 7 Games

Rakendustepood on ilus, kuid poolik. Poest rakendusi maha installida ei saa, seda peab tegema avakuvalt.

Digi

Sisse

Kristina Samra
Uus Samsung Galaxy Tab 3 näid E... 16. ok

Katrin Rohtla / Louder
Sony tutvustab 7FK maailma väiks... 16. ok

Katrin Rohtla / Louder
Sony tutvustab o7 kaamerat: täiskaader fotograafia ilma täismöötmeta 16. ok

Katrin Rohtla / Louder
Sony RX10. Lühire kaaskatka... 16. ok

Steffen Kabellegaard
Hi Press module here it a Steam key... 16. ok

Adobe Systems Incorporated
New features you will love - only th... 16. ok

Techworld Daily News
TIL confirms 3D and 4D access on... 15. ok

Kristiina Pauskar
HTC uus superior HTC One max 16. ok

Maarika Susi
Täiendatud versioon 16. ok

Techworld Daily News
Facebook acquires mobile data opt... 16. ok

Katrin Rohtla / Louder
Address: Katrin Rohtla / Louder

Sony tutvustab o7 kaamerat: täiskaader fotograafia ilma täismöötmeta

4 manusutust faili - salvesta kõik

Sony tutvustab o7 kaamerat: täiskaader fotograafia ilma täismöötmeta

Sony o7 seeria kaamerad on maailma esimesed peegita kaamerad 35mm täiskaader sensoriga

- 35mm täiskaader Exmor™ CMOS sensor 24.3 efektiivse megapikselliga
- Uus BIONIX™ pildiprotsessor järsult suurenenud pildikvaliteetiga
- Hõlpsalt Foc Hybrid AF ühendab kiire faasi tabamine AF viga kiire kontrasti takistuse AI ga
- Põrene XGA OLED Tru-Finder™ laia vaateväljaga
- Praktiline, usaldusväärne ja intuiitse tolmiv / niiskuskindel magneetsüüsiantenn korpusuga
- AVCHD Progressive Full HD (1920x1080 - 60p/24p)

http://www.sony.com/hell/sony.com/katrin/ta... 16. ok

Techworld Daily News
Address: sven.vahar@posthouse.ee

GCHQ spoils update PC and mobile security advice | Facebook 'stalker' tool uses Graph Search for powerful data mining

If you have trouble viewing this email, read the web version

TECHWORLD Daily Update

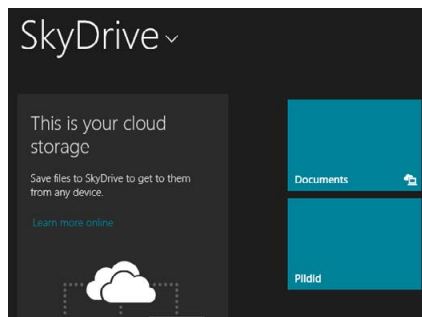
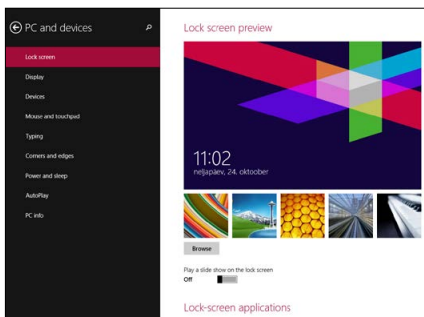
Latest News

- GCHQ spoils update PC and mobile security advice**
CEISO offers strength and weakness guide
- Facebook 'stalker' tool uses Graph Search for powerful data mining**
Does a person has looked their profile, these interactions with other people, the Facebook researcher
- Programmers at Juniper - not Google or Facebook - take in the most dough**
Juniper's average base salary for coders is about \$10,000
- London property prices on the rise as tech and media firms invade**
There has been a 1.2 percent rise over the past year in the area around Finch Co.
- Samsung's California designers shaping next year's products**
Samsung's design arm is based in San Francisco, says it taps into startup culture for insights

Featured White Papers

- IBM The Economics of IT Risk and Disruption**
Download this white paper to help your organization assess the security needs of the modern product. Find out to learn how to build industry and mobile device after how the cloud can help power your agent and business. Now opportunities can improve security, management and more. Read More.
- Clouding the Cloud**
Download this white paper to help your organization assess the security needs of the modern product. Find out to learn how to build industry and mobile device after how the cloud can help power your agent and business. Now opportunities can improve security, management and more. Read More.
- 10 Easy Steps to Data Governance**
The practice of managing shared data, across as data governance is integral to any major data management program. However, it seems that many people are still unclear about what it means.

Meilirakendus on üllatavalt mõistlik. Kaks vaadet kergendab tööd.

Sätteid on rohkem, kuid ikkagi tuleb paljusid asju juhtpaneelilt otsida.

SkyDrive on väga hästi integreeritud, seda saavad kasutada kõik rakendused.

Kapoti all

Terve rida uuendusi on toimunud ka kapoti all, neist märkimisväärsed on vast Miracasti tugi, WiFi Direct printimine, andmesideühenduse jagamine ning automaatselt loodav VPN-ühendus.

Võib-olla üks mõistlikemaid Windows 8.1 uuendusi üldse on integreeritud SkyDrive'i teenusega. SkyDrive on nüüd sisuliselt nagu võrguketast, see on nähtaval My Computeri aknas ning kõikide programmide faili avamise või salvestamise dialoogikendes. SkyDrive'i dokumentide avamiseks ei pea neid esmalt arvutisse alla laadima, seda tehakse automaatselt.

Kui sul oli varem installitud Windowsi SkyDrive'i rakendus, siis nüüd installitakse see automaatselt maha, sest seda pole enam vaja. NB! Varem sai SkyDrive'i rakenduse abil valida, millisele kettale ja kuhu kausta SkyDrive'i dokumendid salvestatakse, nüüd ei saa, neid hoitakse kausta C:\Users\nimi\SkyDrive. Kui sul on C kettal vähe ruumi, aga SkyDrive'is faile palju, siis pead sa midagi sellega ette võtma.

Laulukaare moodi klaviatuur

Eelmisel kuul väga häid klaviatuure testides kirjutasime, et Microsofti uus ja paljulubav Sculpt Ergonomic Desktop ei jõudnud õigeks ajaks kohale. Nüüd aga on ta meil olemas ja teeb meid oma kohalolekuga ülimalt rõõmsaks.

Sellest ajast peale kui [digi] ilmunud on, oleme me kogu aeg kirjutanud, et hea klaviatuur ja hiir on tähtsad.

Et ärge kartke kulutada pisut vähem raha arvutile ja pisut rohkem klaviatuurile-hiirele, sest kui need kehvad on, pole ka arvuti kasutamisest mingit rõõmu. Me oleme sellest nii palju rääkinud, et enam ausalt öeldes ei viitsi. Kes on sellest aru saanud, loeb käesolevat lugu edasi, kes ei ole, ei loe niikuinii.

Veidrus jätkub

Sculpt, nagu teisedki kallima otsa klaviatuurid on inimesele, kes kirjutab arvuti-ga palju. Kas tekste, nagu meie, või koodi, nagu ilmselt samuti arvestatav osa meie lugejaist. See on profiklassi klaviatuur, mis on mõeldud inimesele, kelle jaoks arvuti on töövahend.

Microsoft on juba ammu teinud natuke veidraid, keskelt kaardus klaviatuure, mida nad on nimetanud eronoomilisteks ja väga mugavateks, aga Sculpt on täiesti teine tase.

Nüüd on ta kaardus nii horisontaalselt kui vertikaalselt. Umbes nii, nagu oleks keegi meie laukukaare peale klahvid pannud. Tulemus on see, et harjumuspärase lataka asemel on laua peal kaunis kungas

Komplektis on ka hiir, mis näeb ausalt öeldes üpris naljakas välja: nagu oleks laual üks ümmargune kivi

ja klahvide asetus vajab mitu päeva harjumist. Ühel hetkel asetub aga kõik paika ja siis on Sculpti peal juba väga mugav trükkida.

Klahvid on madalad nagu uutel süleavutitel ja väga mõnusa käiguga. Klaviatuur on vaikne ning kõik toimib ideaalselt. Nii ehituskvaliteet kui ka kasutatud materjalid on esmaklassilised. Numbriklahvistik on muide eraldi ja selle võib laual asetada täpselt sinna, kuhu tarvis.

100 eurot sellist asja eest?

Kui millegi kallal norida, siis selle, et Microsoftile harjumuspäraselt on F-klahvid väga väikesed ja neid on ebameeldiv vajutada. Meie eelmise kuu testi võitnud Logitech K750-l näiteks on F-klahvid kenasti suured ja kelle jaoks need olulised on, peab pigem Logitech'i valima.

Microsoft Sculpt Ergonomic Desktop

Hind: umbes 100 €

Müügil: küsi poodidest

Ühendus: USB

Patareid: klaviatuuril 2 x AAA, hiirel 2 x AAA

Komplektis on ka hiir, mis näeb üsna naljakas välja: nagu üks ümmargune kivi oleks laua peal. Hiir pole eriti suur, aga käsi siiski istub selle peal hästi. Nupud tunduvad veidi klobiseva ja odava käiguga, aga üldiselt on ta väga mugav. Samas, mõni korralik Logitech'i hiir on sellest kindlasti parem, kuigi muidugi juba sama kallis kui terve Sculpti komplekti eest tuleb maksta.

Sculpt ei ole kindlasti igapähele, aga kellegi palju trükkimist ja 100 eurot klaviatuuri-hiire komplekti eest ületamatult palju ei tundu, võib seda küll proovida. Ei tasu ära ehmata, kui esimesed paar päeva kõik väga valesi tundub, ühel hetkel hakkavad näpud ise mööda õigeid klahve käima ja siis läheb trükkimine juba väga ludinal.

HENRIK ROONEMAA

KOKKUVÕTE

Erilise kujuga, aga väga mugav ning väga kvaliteetselt ehitatud klaviatuur. Kindlasti tasub katsetamist ja harjumist.

HINNE

Telli!

Naisteleht

erihinnaga vaid
0,37 €/number

ja võida puhkus kahele Tenerifel!

Naistelehe tellimiseks

- mine aadressile www.telli.ee
- saada e-kiri levi@presshouse.ee
- helista tööpäeviti 660 97 97

Otsekorraldusega tellides maksad esimesel kuul 2,99 eurot, teisel kuul saad maksevabastust. Edaspidi maksad vaid 2,99 eurot kuus. Reisi loosimises osalevad kõik, kellel on seisuga 15.01.2014 kehtiv Naistelehe tellimus. Võitja kuulutame välja 17. jaanuari Naistelehes. Lisainfo www.telli.ee

Reisile viib

Vali oma klahvid!

Juba mitmeid aastaid kvaliteetseid mängurividinaid teinud Roccat jõudis esimese mehaanilise klaviatuurini alles sel aastal. Jaanuaris tutvustati seda CES-il ning nüüd lõpuks jõuab see ka müüki. Kui hea on Roccat Ryos MK Pro võrreldes kõvade konkurentidega?

Ühe asja teeme kohe selgeks, Roccat on asja põhjalikult ette võtnud, sest ükski teine mehaaniline mänguriklaviatuur pole tulnud müügile nelja erinevat tüüpi klahvidega. Tuletame korra meelde, miks on mehaaniline klaviatuur hea - erinevalt tavaliselt, membraanalusel põhinevatest klahvidest on mehaanilise klaviatuuri iga klahvi all pisike Cherry MX tüüpi lüliti, mis teeb klahvivajutused täpsemaks ning võimaldab anda mängurile paremat tagasisidet kui membraanil asetevatel klahvidel, kus klahv tuleb lihtsalt alla vajutada ja tagasiside on see, kui klahvi pole enam võimalik sügavamale alla vajutada.

Pruunist mustani

Ryos klaviatuurid tulevad nelja tüüpi Cherry MX mehaanilistel lülititel põhinevate klahvidega. Lihtsuse huvides on neil värvikoodid: must, sinine, punane ja pruun. Erinevad need tagasiside, klõbina ja jõu hulga poolest, mis tuleb klahvile rakendada. Meil sattus testi musta värvikoodiga Cherry MX klahvidel põhinev klaviatuur, mis aga on kahjuks kõige vähem erinev tavalisest membraaniga klahvist.

Must Cherry MX tähendab, et tagasisideks on samuti klahvi täiesti põhja vajutamine, mis on tegelikult lollikindel ja vähendab võimalust tabada vale klahvi, vajab ka suuremat jõukasutust, aga on selle eest tänuväärset vaiksed. Tuleb tunnistada, et mulle oleks rohkem meeldinud punased või pruunid klahvid. Esimesed neist on taktilise tagasidena ehk neid pole vaja lõpuni alla vajutada, teised aga on küll lineaarse tagasidena nagu mustadki, kuid vajavad väiksemat survet, mis omakorda teevad nende kasutamise kiireks. Sinised Cherry MX klahvid kindlasti mu lemmikute hulka ei kuulu, sest need teevad hoolimata taktilisest tagasidest tohutut klõbinat.

Need mustad klahvid ongi kogu selle klaviatuuri kõige nõrgem koht, sest muidu on tegemist igati korraliku tavasu-

Need mustad klahvid ongi selle klaviatuuri nõrgimaks kohaks, mulle nende pakutav tagasiside ei meeldinud

ruses, kuigi veidi paksema klaviatuuriga, millel on vasakus servas viis makronuppu, mis tänuvalt ei varja ära ESC-klahvi. Kõik vastab tänapäevastele standarditele, mitmetsooniline taustavalgustus, *antighosting*, kolm Roccatile omast pöidlannuppu, kaks USB-porti, helipistikud, mugav randmetugi. Ja kõik nupud on eraldi programmeeritavad tarkvara abil.

Osta parem punane

Kõik on tore, aga arvestades suhteliselt krõbedat hinda ja seda, et näiteks Cherry Red MX klahvidega Corsairi K60/K65 saab osta oluliselt odavamalt ja isegi Razeri mehaanilised klaviatuurid on odavamad, siis on vähemalt mustade klahvi-

Roccat Ryos MK Pro Black Cherry MX

Hind: umbes 140 €

Müügil: küsi poodidest

Nupud: 94 + 3 pöidlannuppu + 5 makronuppu

Andmeedastus: 1000 Hz, 1 ms

Kaabel: 1,8 m, kaetud

Ühendused: 2 x 3,5 mm, 2 x USB 2.0

Tarkvara: Windows XP/Vista/7/8

dega Roccat Ryos suhteliselt igav ja kallid valik. Küll aga tasuks võimalused kaaluda teiste, punaste või pruunide klahvidega Roccat Ryose ostu. Klahvid ise on ikkagi musta värvi muidugi!

MARTIN METS

KOKKUVÕTE

Roccati esimene mehaaniline klaviatuur on igati tänapäevane klahvistik, kuid testis olnud Cherry Black MX klahvid pole kõige parem valik.

HINNE

ÜLE 1000 ERINEVA AUDIO-VIDEO, ARVUTIVÕRGU- JA ARVUTIKAABLI OTSE LAOST

 YEInternational
FINLAND ESTONIA LATVIA LITHUANIA RUSSIA UKRAINE

TALLINN: Sõpruse pst 259
E-R 8.30 - 18.00; Tel +372 6 593 612

TARTU: Kivi 23
E-R 8.30 - 17.00; Tel +372 7 409 380

E-pood:
www.yeint.ee

See vahepealne tahvel

LG katsetas paar aastat tagasi Androidil põhinevate tahvelarvutitega, kuid loobus õige pea. Nüüd on nad tagasi 8-tollise tahvelarvutiga G Pad 8.3 ning üritab olla kuldne kesktee 7-tolliste ja 10-tolliste tahvelarvutite vahel. Kui hästi see neil õnnestub?

8-tolline tahvelarvuti on uus 7-tolline! Selle lause võib kõlada natuke naeruväärsest, aga kuna kõik Androidi peavoolu tipptelefonid on ekraanidega vahemikus 5 kuni 5,5-tolli, siis muutuvad 7-tollised tahvelarvutid aina ebapraktilisemaks. Heaks näiteks ongi uus Google Nexus 7, mis on iga nurga alt nagu justkui ideaalne tahvelarvuti, kuid vahe telefoni ekraaniga on niivõrd väike. Ka minu enda vana Nexus 7 leiab 5-tollise ekraaniga nutitelefoni kõrval kasutust ainult väga kindlates situatsioonides.

G Padi ekraani suurus aga tundub väga mõnus, tegu on muide esimese 8-tollise ekraanise tahvliga, millel on Full HD ekraan. Ka Samsungil on hetkel väljas kaks 8-tollist tahvlit, mis muide on mõlemad kallimad kui LG tahvel ja oluliselt kehvamate ekraanide ja tehniliste näitajatega,

kuid see-eest on Samsungitel olemas mobiilne andmeside. Jah, 4G-st tuleb G Pad 8.3 juures suu puhtaks pühkida.

Libe nagu lestakala

Kui LG nutitefonide juures saab tihti kiruda kehva koostekvaliteeti, siis G Pad on seevastu väga korralikult kokku pandud ja viisakalt viimistletud, õhuke ja ekraani kõrval kitsa raamiga. Tagakülg on küll minu jaoks natuke liiga libe ja ka testimudelile oli kaasa pandud mõnus kummist ümbris. Kui sul pole kommet kõiki oma asju ülimalt hoole ja armastusega hoida, siis on see selle tahvli puhul möödapääsmatu.

Disaini kõrval on G Padi trumbiks ekraan, väga heade värvide ja vaatenurkadega IPSi on tõesti mõnus vaadata ja tahvelarvuteid nii hea ekraaniga näeb tõesti harva. Haruldane on ka infrapunaliides, mida võib leida üksnes Sony tahvlitest ja see töötab väga kenasti, paaritades LG te-

LG G Pad 8.3

Hind: umbes 450 €
Müügil: küsi poodidest
Protsessor: Qualcomm Snapdragon 600, neljatuumaline 1,6 GHz
Mälu: 2 GB muutmälu, 16 GB, mälukaardipesa
Ekraan: 8,3-tolline (1920 x 1200) IPS LCD, 273 ppi
Ühendused: 3,5 mm audioväljund, micro-USB, Bluetooth, WiFi b/g/n, GPS, NFC
Kaamera: taga 5 Mpx, ees 1,6 Mpx
Operatsioonisüsteem: Android 4.2.2
Aku: 4600 mAh
Muu: infrapunana
Mõõtmed: 168 x 126,5 x 8,3 mm
Kaal: 338 g
AnTuTu Benchmark: 25 392

leriga kõigest paari sekundi jooksul.

LG on tahvlisse pannud ka üksjagu oma tarkvara, alates infrapunaga seotud profiilidest, kus saad valida, millises toas oled ja milliseid seadmeid kontrollid kuni paljude mittevajalike asjadeni, mis lasevad sul asju liigutada selle tahvli ja LG G2 nutitelefoni vahel ja mis sul tõenäoliselt on juba paremini korraldatud erinevate laialt levinud rakendustega, nagu Evernote või selle alternatiivid. Õnneks ei ole LG oma kasutajaliides tahvelarvutis pooltki nii häiriv kui nutitelefones ja töötab nobedalt ja stabiilselt.

Nexus 7 on palju odavam

Ausalt öeldes ma vahetaksin on Nexus 7 sellist mõõtu tahvelarvuti vastu välja küll ja LG G Pad 8.3 on hetkel parim 8-tolline tahvelarvuti turul, kuid kahjuks mitte ideaalne. Uus Nexus 7 on sama hea ekraaniga, puhta Androidiga ja ikkagi niivõrd palju odavam kui LG tahvel, isegi 32 GB mälu ja 4G-toega mudel on odavam.

See tõttu ma veel poodi ei tõtta, aga kui sinu jaoks on seitsmetolline väike ja kümnetolline suur ja mobiilset andmesidet pole vaja, siis on tegu parima tahvliga, mis on selgelt parem kui konkurendid Samsungist.

MARTIN METS

Õnneks ei ole LG enda tehtud kasutajaliides tahvelarvutis pooltki nii jube ja häiriv kui nende nutitelefones

KOKKUVÕTE

LG G Pad on parim 8-tolline tahvelarvuti, kuid selle hind on võrreldes Nexus 7-ga liiga kõrge, et kohe vahetust tegema joosta.

HINNE

Ilu nõuab ohvreid

HP Envy seeria on olnud vastuoluline. Alates sellest, et need on enamasti kvaliteetsed ja keskmistest toodetest kallimad, aga nendega käib käsikäes Beats Audio, mis juba ise on terve interneti kahte lehte löönud. Vaatame, milline on Envy 27-tolline IPS kuvar.

Väljanägemise kohalt ei saa Envy kuvarele küll midagi ette heita. See 27-tolline kuvar on umbes kolm korda õhem kui minu 24-tolline Delli IPS kuvar ja ka raam ekraani ümber on pea olematu, umbes poole õhem kui eelnimetatud Dellil.

Kui siia lisada soliidne metallist alumiumikarva jalg ja jalaalus, siis tõesti, esimest korda tuleb Envy sarja vidinat vaa- dates kadedus peale ja tunnen, et minu arvutitlauale sobiks selline vidin küll imehästi.

Üks väga suur kõlar

Terve alumise kumera serva võtab enda alla Beats Audio kõlar ja kui enamasti on kuvarikõlaritest tulev heli puhas praht, siis ei saa eitada, et see on vähemalt võrdväärne keskmiste odavate arvutikõlaritega, mis annaks suurepärase põhjuse need kõlarid, kui sul need muidugi on laual, koos tülikate juhtmetega uue kuvari ostu puhul ära koristada.

Kuvari jalg on küll stiilne, kui koos selle stiilsusega tuleb ohverdada võimalused reguleerida, näiteks kuvari kõrgust ei saa üldse muuta, leppida tuleb üksnes ette-tahapoole kallutamise võimalusega ja sealgi on võimalused väga piiratud. Ilu nõuab ohvreid, mulle selle kõrgus sobib, kuid paljudele võib see olla probleemiks. Ekraani allservas on ka puutetundlikud nupud menüüs liikumiseks ja valgussensor, mis kohandab tahtmise juures ekraani haledust vastavalt valgusele.

Paar sõna veel kõlarist

Kuvarite hinnad on viimaste aastate jooksul väga tugevalt allapoole tulnud ja nüüd võid 27-tollise IPS kuvari saada juba ka Eestist vähem kui 250 euroga, mis teeb HP Envy kuvari selgelt suhteliselt kalliks, kui on vaja tõesti üksnes suurt IPS-paneeliga kuvarit.

Mulle enda Delli kuvari pilt meeldib rohkem, kuid ka Envy'l on tavakasutaja jaoks täiesti korralik värviesitus ja vaatenurkade pole midagi ette heita. Muidugi, 27-tollisel ekraanil ma tunnen, et tahaks saada juba kõrgemat eraldusvõimet kui FullHD, aga selle jaoks tuleks hoopis

Ühendasin selle kuvari taha ka PlayStation 3 konsooli ja ka siin ei jäänud Beats Audio kõlarid sugugi häbisse

jõulisemalt rahakoti kallale minna. Ühendasin selle kuvari taha ka PlayStation 3 ja ka siin ei jäänud Beats Audio kõlarid päris häbisse.

Neli kolmevatist Beats Audio kõlarit suudavad anda nii mängudes kui filmides edasi piisavalt palju bassi ja kõrgeid, et nii mängud kui ka filmid on mitte väga kõrgete nõudmiste puhul täiesti nauditavad. Kui sellest jääb väheks, siis kuvari küljel on kõrvaklapipistik ja taga nii audiopistikud, *subwoofer*'i ühendamise võimalus kui ka SPDIF (kõi kaablid peale SPDIF-i on kaasas) ja selliseid asju tavaliselt kõlariga kuvarilt enamasti ei leia. Samas, kui heli pole oluline, saab vähemalt sada eurot odavamalt vähemalt sama hea pildiga sama suure IPS-kuvari.

MARTIN METS

HP Envy 27-tolline IPS kuvar

Hind: 380 €

Müügil: Oxxee

Ekraani diagonaal: 27 tolli (68,58 cm)

Ekraani tüüp: IPS

Kuvasuhe: 16:9

Eredusvõime: 1920 x 1080

Piksli suurus: 0,3114 mm

Eredus: 250 cd/m²

Kontrast: 1000:1 (staatiline), 10000000:1 (dünaamiline)

Vaatenurgad: 178° / 178°

Reaktsiooniaeg: 7 ms

Ühendused: HDMI, DVI, VGA, Display-Port, 3,5 mm, SPDIF, subwoofer

Mõõtmed: 62,2 x 14 x 45,4 cm

Kaal: 6,9 kg

KOKKUVÕTE

Envy 27-tolline kuvar on üks mõistlikumaid Envy sarja tooteid üldse. Ilus ja väga hea heliga, kuigi siiski kallisk ja väheste reguleerimisvõimalustega.

HINNE

Veel kallim veidrik

Eelmises numbris hindasime me Sony kummalist nutitelefonil külge käivat objektiivkaamerat QX10, nüüd on aga kord sellest poole kallima ja palju tõsisema variandi ehk QX100 käes.

Kes ei mäleta, siis tuletame meelde, et veider kaameratepaar QX10 ja QX100 on Sony katsetused panna nutitelefoni külge kaameratega harjunud inimesi ostma parema kvaliteediga kompaktkameraid.

Teeks siis juba palju paremaid

Probleem on nimelt selles, et kõik andmed näitavad, et inimesed ei osta enam tavalisi kompaktkameraid, sest kõik teevad pilti oma telefonidega. Ostetakse kallimaid hübriide ja peegelkaameraid, sest need pakuvad võrreldes telefonidega kvaliteedis ja võimalustes suurt edasiminekut, tavalisi n-õ seebikaide aga enam mitte.

QX10 ja QX100 on sellised seadmed, kuhu peaaegu terve kaamera on ehitatud objektiiv moodi ümmarguse kesta sisse, ainult ekraani ja enamusi juhtnuppe ei ole. Need asjandused teevad pilti, neil on mälukaardipesa ja USB-pesa, aku, päästiku- ja suuminupud. Aga kui sa tahad ka pilti näha, käivad nad spetsiaalse adapteriga su telefoni külge ning telefon muudetakse pildiotsijaks: pilt kantakse objektiivkaamerast üle WiFi telefoni ekraanile.

Nagu me QX10 pealt nägime, siis toimib see üllatavalt hästi. Teed seadmega pildi, väiksem versioon sellest tuleb sulle kohe telefoni ja sa saad seda maailmaga jagada, suur versioon jääb kaamerasse

mälukaardile ja selle saad hiljem arvutisse tõmmata. Kvaliteedivahe telefonikaameraga on väga suur.

QX100 puhul on see aga veel suurem. Kui QX10 oli tavaline kompaktkamera, siis QX100 on põhimõtteliselt veidi ümber ehitatud Sony RX100 II ehk väga hinnatud, kvaliteetne ja kallis kompaktkamera. Selles on 20,9-megapiksline 1-tolline CMOS-sensor, Carl Zeiss Vario-Sonnar T 7 elemendiga F1.8-4.9 objektiiv 4x optilise suumiga. Jah, seda on vähem kui odavama kaamera 10x, aga QX100 pildikvaliteet on ka ikka täiesti teisel tasemel. Ja kui sa juba tassid kaasas mingit eraldi seadet, mida oma telefoni külge panna, et paremaid pilte saada, siis võiks ta juba teha palju paremaid pilte, kas pole?

Tahan ise otsustada

QX100 seda ka teeb, aga paraku on probleemiks tarkvara. Need fotohuvilised, kes selle eest juba 429 eurot välja käivad, teavad ilmselt, mis on ava, säri, ISO, RAW ja kõik need muud fototerminid ja kuidas neid kasutada, aga see kaamera ei võimalda seda. Samuti on videosalvestuse resolutsiooni tõmmatud alla 1440 x 1080 piksli peale. Küllap on need kõik tarkvarauuendusega lahendatavad, aga kuni seda võimalust pole, soovime me pigem osta

Sony QX100

Hind: üle 400 €

Müügil: Amazon või küsi poodidest

Sensor: 20,9 Mpix 1 toll

ISO vahemik: 160 - 25 600

Objektiiv: 28-100 mm Carl Zeiss, 4 x suum, optiline stabilisaator, ava f/1,8-4,9

Max säriaeg: 1/2000 sekundit

Mälukaart: microSD

Kaal: 179 g

Mõõtmed: 6,3 x 6,3 x 5,6 cm

See, et sa saad objektiivi ja ekraani ja kaamera juhtimise lahutada, loob palju loomingulisi võimalusi

juba eraldi näiteks Sony RX100 II kaamera ja kasutada seda. Jah, see, et sa saad objektiivi ja ekraani ning kaamera juhtimise üksteisest lahutada, loob palju loomingulisi võimalusi, aga QX100 vajaks nende ära kasutamiseks palju rohkem tarkvaralisi võimalusi.

HENRIK ROONEMAA

KOKKUVÕTE

Sony veidrate objektiivkaamerate peres kallim ja kvaliteetsem versioon, mis teeb hästi nii pilti kui ka videot, aga probleemiks on liiga kohitsetud tarkvara.

HINNE

Madal- ja liginullenergia- hooned

- Põhjalik juhendmaterjal, kuidas kavandada ja projekteerida madal- või liginullenergiahoonet.

Büroohoonete põhilahendused eskiis- ja eelprojektis

Jarek Kurnitski, Martin Thalfeldt, Aivar Uutar, Targo Kalamees, Hendrik Voll, Argo Rosin

13.90 €

Telli raamat

Madal- ja liginullenergiahooned

• Saada e-kiri levi@presshouse.ee • Mine aadressile goo.gl/cQgnT • Helista tööpäeviti 660 9797

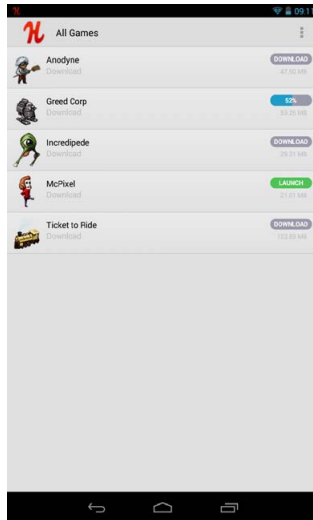
RAAMATU TELLIMISEKS

Hullud päevad mängumaailmas

Alustuseks peaks selgitama, mis on Humble Bundle? Tegu on arvuti ja Androidi mängude pakkide kaupa müümise teenusega, kus nende pakkide hinnad algavad ühest dollarist. Ja nüüd neil on olemas ka oma Androidi rakendus.

Sa ei pea maksma ühte dollarit, vaid võid maksta ka tuhat - valik on sinu. Sinu valida on ka see, palju raha läheb sellest sinu maksest arendajatele ja palju heategevusele. Humble Bundle'i pakkumised on saanud seni väga sooja vastuvõtu peale headele hindadele ka mängude tõttu, mida nad pakuvad, sest tegemist on indie-mängude koorekihiga. Aga mitte ainult, natuke aega tagasi sai sealt üliodavalt ka ühe populaarseima FPSi üldse: „Battlefield 3“.

Humble Bundle beetarakendus laseb enda os-

tetud Androidi mängu Androidi seadmel mõnusalt hallata. Sa saad luua endale Humble Bundle kasutajakonto (selle saad teha ka veebis), nii et kõik sinu ostetud mängud on selle kontoga seotud, nii arvuti- kui ka telefoni-mängud. Ka oma varasemalt ostetud mängud saad selle kontoga siduda ja see on juba päris vajalik, sest need, kes on kõik Androidil jooksevad mängud endale soetanud, peaks juba olema neid aukartusäratavalt pikk ja ka sega-

Humble Bundle (beta)

Hind: tasuta

OS: Android

Testitud seadmel: Google Nexus 7 (2012)

dusttekitav nimekiri ja erinevalt arvutist, kus mängud võivad olla ka Steamis, oleksid need Androidis lihtsalt laiali.

Kui oled sisse loginud, siis ilmub nimekiri kõikidest sinu Androidiga ühilduvatest mängudest ja pakutakse võimalust need alla tommata. Kui see tehtud, siis saad ka need mängud käivitada. Ja ongi kõik. Osta selle kaudu veel mängu ei saa, kuigi rakendus annab sulle teada, kui mõni uus pakkumine on veebilehel (www.humblebundle.com) käimas.

MARTIN METS

KOKKUVÕTE

Humble Bundle beetarakendus ei tee muud, kui võimaldab lihtsalt sul enda ostetud mängu hallata. Ja teeb seda veatult.

HINNE

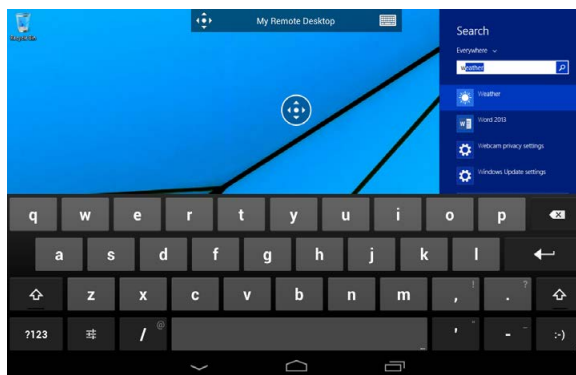
Telefoniga Windowsi töölauale

See, et Androidi või iOSi jaoks on olemas Windowsi kaugtöölaua (*remote desktop*) rakendused, ei ole ilmselt mingi uudis, küll aga on uudis see, et koos Windows 8.1 tulekuga ilmus Androidi ja iOS-i poodi nüüd ka Microsofti enda ametlik versioon sellest.

Microsoft Remote Desktop on seega lihtne ja ametlik võimalus oma telefonist või tahvelarvutist mõnda Windowsi-arvutisse sisse logida ja seal ringi toimetada. See on paras nišitoode ja vaevalt enamusel meie lugejatest seda kunagi vaja läheb, aga mõnes olukorras võib sellest küll päris palju abi olla.

Näiteks kui oled mõned olulised failid koju või töö juurde lauarvutisse unustanud või kui sa töötad IT-toe alal.

Microsofti rakendus ei ole parim, mis kaugtöölauarakendustest Androidi või iOSi jaoks saada on, aga ta ajab asja ära. Kõik põhifunktsioonid on olemas, kaa-

sa arvatud klaviatuur ja virtuaalne Start-nupp koos mõnede teiste süsteemiklahvidega.

Kes soovib, saab puudutuse asendada päris hiirenoolega ning seda mööda oma

Microsoft Remote Desktop

Hind: tasuta

OS: Android, iOS

Testitud seadmel: Sony Xperia Z1

telefoni või tahvelarvuti ekraani edasi-tagasi liigutada. Rakendus tundub jooksvat kiiresti ja stabiilselt.

Üks suuremaid puudusi on see, et suumimise on väga jäik, ainult ühe astmega. Mobiilimaailmast tuntud kahe sõrme-ga suumimist Microsofti Remote Desktop ei toeta ja sellest on kahju, sest telefonide ekraanid on teadagi ju väikesed ning töölaua-Windowsis võivad vajalikud nupud teinekord olla päris pisikesed ja sellest üheastmelisest suumimisest ei piisa.

HENRIK ROONEMAA

KOKKUVÕTE

Korralik lihtne rakendus kaugtöölaua kasutamiseks, aga edasijõudnud kasutajate jaoks jäävad tema võimalused ilmselt liiga ahtaks.

HINNE

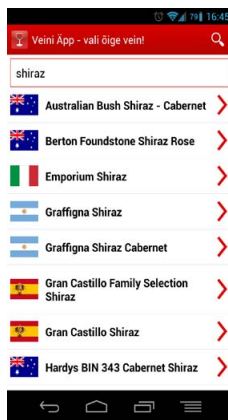

Väike veiniraamat

Iga kord poes veiniriuli ees seistes tahaks proovimiseks valida midagi uut, aga silme ees võtab kirjuks. Rakendus nimega Veini Äpp üritab kimbatust leevendada. Rakenduses on ulatuslik nimekirja Eesti kauplustes müüdavatest veinidest, kõigil juures eestikeelne iseloomustus, sh see, milliste toitude kõrvale see sobib, kust piirkonnast vein pärit on ning milline on selle soovitatav serveerimistemperatuur. Veine saab otsida nime, viinamarjasordi, päritoluma, toidu jne järgi.

Kahjuks on rakendus püsivaks kasutamiseks toores, sest kuigi osad andmed võetakse otse kaupmeestelt, nt kampaanias olevad veinid on koos hinna ja müügikohaga sees, pole see kõikide veinidega nii. Leides huvitava veini pead sa ise välja selgitama, kus seda müüakse. Kõige suurem puudus on aga see, et pole võimalik salvestada oma lemmikuid. Proovisid veini ja maitses? Kahju küll, rakendus sul seda salvestada ei lase, et sa teinekordki teaksid sedasama osta.

SVEN VAHAR

Veini Äpp

OS: Android

Hind: tasuta

Testitud telefonil:

Google Nexus 4

HINNE

Ekraanivalvur

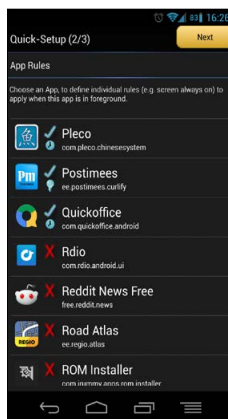
Kas pole tüütu, kui sa tahad telefoni laual lahti hoida, aga tema, sunnik, viskab ekraani pimedaks ja luku peale? Näiteks tahad hoida lahti sõnastiku või kaarti, aga telefoni lülitab iga minuti tagant ekraani välja. Sa võiksid ju ajutiselt pikendada telefoni erkaani ärkveloleku aega, aga see tähendaks kogu aeg sätete vahet siiberdamist.

IntelliScreen on kasulik rakendus, millega saab määrata igale telefoni rakendusele eraldi ekraani ärkvelolekuaja. Sõnastikule ja kaardirakendusele saab anda aega 5 minutit, teiste rakenduste puhul lülitatakse telefon välja tavapärasel ajal. Mulle selline süsteem sobib, sest mul on tõesti vaid loetud rakendused, mille puhul ma tahan, et telefoni pilt pikemalt ees oleks.

IntelliScreen kaotab vajaduse käia ekraani ärkvelolekuajaga kogu aeg näppimas. Pro-versioonil on võimalus määrata igale rakendusele isegi erinev ekraani heleduse määr.

Kasutajaliides jätab siiski soovida ja reeglitega rakenduste otsimine ühest pikast nimekirjast on täitsa mõttetult tülikas.

SVEN VAHAR

IntelliScreen

OS: Android

Hind: tasuta

Testitud telefonil:

Google Nexus 4

HINNE

IGA KODU VAJAB SERVERIT

Info- ja meediakeskus rikastab elu

UUS
DS214

iOS

MEELELAHTUSKESKUS SINU KOJU SYNOLOGY DISKSTATION

Personaalne pilveteenus

Salvesta ja jaga muusikat, fotosid ja filme ükskõik kust, ükskõik millal.

Multimeedia keskus

Striimi filme, muusikat, jaga pilte telefoni ja TV-ga AirPlay või DLNA vahendusel.

Säästlik ja vaikne

DS214 tarbib täiskoorusel alla 23W elektritrukiat ja pole kuuldav vaikse eluatoa.

SCALEWIRELESS soovib osta Synology NAS koos Western Digital Red kvaliteetsete kõvaketastega!

Western Digital RED kõvakettad on spetsiaalselt loodud serveritele, mis töötavad 24 tundi päevas ja 265 päeva aastas. Pike eluiga ja kolmeaastane garanti, vibratsiooni-sensor ja hea temperatuuri-taluvus teevad sellest kettast hea valiku oluliste andmetele.

Edasimüüjad:

Seitse uut suurt nutifoni

Kuidagi juhtus nii, et sel sügisel jõudsid pea kõigi telefonitootjate uued tippmudelid korruga Eestisse. Meil avanes muidugi hea võimalus neid kõiki koos ka testida ning lõpuks ometi arvasime kujundada, mida neist osta ja mida kindlasti mitte.

Telefoniturul on natuke veider olukord. Ühest küljest on valik väga suur, aga teisest küljest jällegi väga piiratud. iPhone'id on peaaegu ühesugused. Androidid on kõik väga suured. Windows Phone on ainult Nokia.

Riistvara poolest on nad kõik ühesugused või äärmiselt sarnased. Erinevused on enamjaolt vaid ekraanide suuruses ja resolutsioonis, aga kõigil neil on kiired või väga kiired protsessorid, GPS, WiFi, 4G ja kõik muu, mis ühel moodsal telefonil olema peab. Selles mõttes erilist vahet ei ole, sama hinna eest saad igalt tootjalt üsna sarnase mudeli.

Suured vahed tulevad aga sisse tarkvara ja kasutusmugavuse hindamisel. iPhone'id ja Windows Phone'iga Nokiad on siin omaette maailmas, sest nende tarkvara on ikka ühesugune, sõltumata telefoni mudelist. Androidis on aga endiselt nii, et iga tootja on proovinud Google'i puhast Androidi ise paremaks teha ning nagu alati, on see neil ebaõnnestunud. Ühel tootjal lausa nii kapitaalset, et see sundis meid muidu väga heale telefonile andma kokkuvõttes hävitava hinnangu.

Üks asi on veel, mille poolest muidu nii sarnased telefonid eristuvad: kaamerad. Kaamera on telefoni juures paljude jaoks ilmselt üks olulisemaid osasid üldse ja seetõttu pöörasime ka meie just telefonidest tulevate fotode ja video kvaliteedi-

le suurt tähelepanu. Heade fototöötlusalgoritmide kirjutamine on päris keeruline, sest kuidas muidu seletada seda, et ka sarnaste tehniliste näitajatega kaamerad üksteisest niivõrd erinevat pilti toodavad.

See on ikkagi telefonide ja mitte telefonikaamerate test ning ainuüksi selle eest, et mõni neist hästi pilti teeb, ei saanud talle esikohta anda

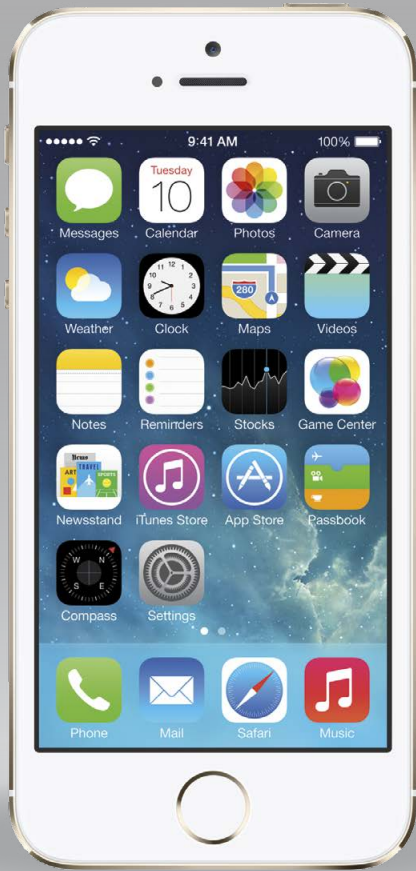
Viimasel ajal on moodi läinud just hämaras või suisa pimedas tehtavate fotode kvaliteedi võrdlemine, ilmselt on üks põhjuseid selles, et korraliku valguse käes teevad tänapäeva telefonid kõik võrdset päris head pilti, pimedas aga on algoritmidel suurem roll mürasäbrulisest asjandusest korraliku foto tootmisel ja vahed ka väga suured.

Samas tuleb arvestada, et see on ikkagi telefonide, mitte kaamerate test ning seetõttu ainuüksi hea kaamera kedagi võidule ei aidanud. Me hindasime kogupaketti: riistvara, tarkvara, disain, kaamera, muud omadused ja hind ning tegime oma valiku.

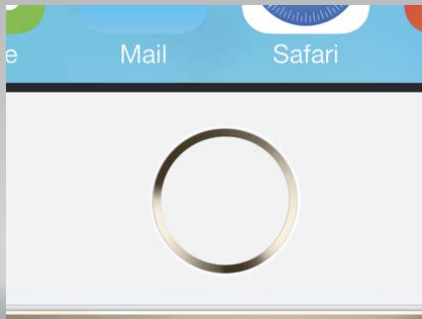
HENRIK ROONEMAA

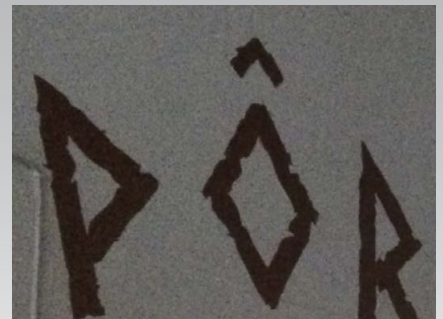

iPhone 5S teravustas miskipärast esiplaanil olnud objektist mööda, aga pilt on ilus.

Seesama nupp toimibki nii telefoni avaja kui sõrmejäljelugejana.

Vanalinna hämaras kangialuses sai **5S** müra taltsutamiseks väga hästi hakkama.

Võrdseim võrdsete seas

Mõnevõrra ootamatult ei ole sellel testil võitjat, vaid on terve hulk võrdselt häid telefone, millal igaühel on midagi viga, mis ei luba teda teistest ette tõsta. Kuna aga ajakiri on nii tehitud, et mõni telefon tuleb paigutuses teistest ettepoole tõsta, valisime selleks võrdsemaks võrdsete hulgas uue iPhone 5S.

Kui Apple midagi juba teeb, siis üldiselt ei pane nad mööda. Jah, nad võivad terve rivi kellelegi vajalikuna tunduvaid asju tegemata jätta, aga need, mille nad ära teevad, teevad nad hästi. Muidugi on neil ka möödalaskmisi olnud, eriti rakenduste alal (meenutame siin kas või Podcasti või vaatame pikalt vaikides praeguse iTunesi rakendustepoe otsa), aga riistvaras saab Apple'i peale kindel olla.

Täpselt selline lugu on ka iPhone 5S-iga. Ta ei ole maailma parim telefon ning võib-olla ei peaks ta siin ajakirjas esimese asetussega üldse olema, aga tal ei ole otseselt midagi viga. Kõik, mis on, on tehtud hästi ja seda enamuse konkurentide kohta just öelda ei saa.

Uus sõrmejäljelugeja töötab ülimalt hästi ja sellega ära harjudes ei taha enam ilma. Nii

iPhone 5S

Hind: 935 €

Müügil: Tele2

Tehniline info: vaata testi lõpust

mugav on lihtsalt vajutada nupule ja su telefon avaneb, ilma mingeid turvakooode sisse trükkimata. Sõltuvusttekitav.

Uuendatud kaamera on väga hea. Kiire, terav, erinevates olukordades usaldusväärne ehk üldjuhul sa tead ette, millise tulemuse sellest kaamerast saad. Edasiminek 5C-s oleva vana kaameraga on meeletu, seda nii müra kui dünaamilise ulatuse osas. Videopilt on samuti väga hea, kuigi väga oleks tahtnud päris optilist stabilisaatorit telefoni sisse, mitte elektroonilist.

Nokia Lumia 1020 vastu ta hämaras fotokvaliteedi poolest ei saa, aga teistega konkureerib küll väga edukalt, et mitte öelda edestab neid veenvalt. Korraliku valguse käes tehtud fotode puhul ei saa aga öelda, et iPhone 5S on kindlasti parem kui näiteks Lumiad,

LG või Sony.

iPhone on seega vana hea iPhone. Ilus, kvaliteetne, kiire, kõik töötab ja kõi on lihtne. Samas aga tuleb tunnistada, et on palju sellist, kus konkurendid Androidi-maailmast on eest ära läinud.

Esiteks – iPhone'i ekraan on väike. Räägi-tagu mis tahes, 4 tolli on suurema telefoniga harjunud inimese jaoks piinarikas. Teiseks, iOS7 näeb moodne välja, aga tegelikult enam ei ole seda. Kui Android tundub olevat osa internetist, võrgu sujuv pikendus su käes, kust info voolab läbi, siis iPhone on justkui mingi eraldi maailm, kus sellesama infoga tuleb kogu aeg spetsiaalselt tegeleda. Seda on raske seletada ja argumenteerida, aga üldmulje on selline, et Android haldab infot sinu eest, iPhone aga eeldab, et sa pidevalt tegeled temaga ja otsid omaenda internetist tulevat infot erinevatest rakendustest kokku.

Kui sa tahad praegu iPhone'i osta, siis on 5S väga hea valik. Vahe pisut odavam 5C-ga on väga suur, kindlasti rohkem kui nende hinnavahe. Kui sa aga pole otsustanud, kas iPhone või Android, siis loe edasi.

KOKKUVÕTE

iPhone on iPhone. Ilus, kallis, hästi ehitatud, väga hea kaameraga, kõik töötab nii nagu peab. Sõrmejäljelugeja on fantastiline. Ekraan on siiski liiga väike.

HINNE

Sony pildid ei olnud testis parimad, aga päris head sellegipoolest.

Sony ei kuulu ka just testi kõige mürasemate kaamerate hulka.

Objektiivi juures on ühke märgistus „G“, mis peaks tähendama erilist kvaliteeti.

Veekindel ja ilus

Androidi-telefonide hulgast oli päris raske valida see, mida teistest ettepoole tõsta. Iga ühel neist on plüsse ja miinuseid, aga lõpuks otsustasime Sony kasuks.

Kõik kallima otsa Androidi-telefonid on suured ja nii ka Z1. Ekraan 5 tolli, kaal 170 grammi, paksust ka omajagu. Oma füüsiliselt mõõtmetelt tundub ta palju palju suurem kui sama suure ekraaniga Samsung Galaxy S4 (mida käesolevas testis ei ole) või LG G2, mis on aga suisa Sony'lt suurema ekraaniga.

Samas on Sony'l terve rida asju, mida teistel ei ole. Esiteks on ta korpuse kvaliteet täiesti omaette klassist. Metallraam, mustast klaasist esi- ja tagakülj ning kõigele lisaks veel veekindel! Teistelt Androididelt leiab pigem odavat või väga odavat plastmassi.

Eristab teda ka selle veekindlusele. Muidugi saab ka ilma, aga lihtsalt nii mõnus on ükskõik millise ilmaga Z1 taskust haarata ilma, et peaks muretsema niiskuskahjustuste pärast. Kord seda proovimata on väga raske tagasi tavaliste telefonide juurde minna.

Z1 on oma neljatuumalise protsessoriga

Sony Xperia Z1

Hind: 665-679 €

Müügil: küsi poodidest

Tehniline info: vaata testi lõpust

ka meeletult kiire, aku on hiiglaslikud 3000 mAh ja peab muretult terve päeva ja pool järgmistki veel (sellele saavad vastu vaid Samsung ja LG) ning Sony versioon Androidist on meeldivalt tagasihoidlik ja kiire. Ei mingit tüütut tilulilu.

Samas on ekraan teistest märgatavalt tumim, plassimate värvide ja kehvemate vaatenurkadega ja sellest on väga kahju. LG ekraani nägemine tekitab tahtmise Sony kohe kõrvale heita.

Sony ise on eriliselt ühke oma 20,7-megapikslise kaamera üle, mis on vist ka üks põhjuseid, miks see telefon nii suur ja raske on, aga siin on tulemused vastuolulised. Jah, Z1 sees on konkurentides märgatavalt suurem 1-tolline sensor, Sony BIONZ pildimootor ja G-märgistusega lääts (ehk Sony sõnul väga

Video tegemises on Sony väga hea, eriti tuleb kiita tema pildistabilisaatorit

kvaliteetne), aga ei hämaras ega valgus ei olnud Sony pildid ühelgi juhul kõige paremad. Lumia 1020 ja 41-megapikslise sensori vastu on niikuinii raske saada, aga sõltuvalt oludest olid nii iPhone 5S, LG G2 kui ka Lumia 925 Sonyst kas paremad või võrdsed. Tundub, et probleemiks on Sony pildialgoritm, mis on neile pikemat aega peavalu valmistanud ja mida nad pidevalt tarkvarauuendustega krutivad.

Videos on Sony siiski väga hea, eriti tuleb kiita nende pildistabilisaatorit, mis ei ole küll optiline, vaid elektrooniline ja mille agressiivsus pildis kohati liigagi hästi näha on.

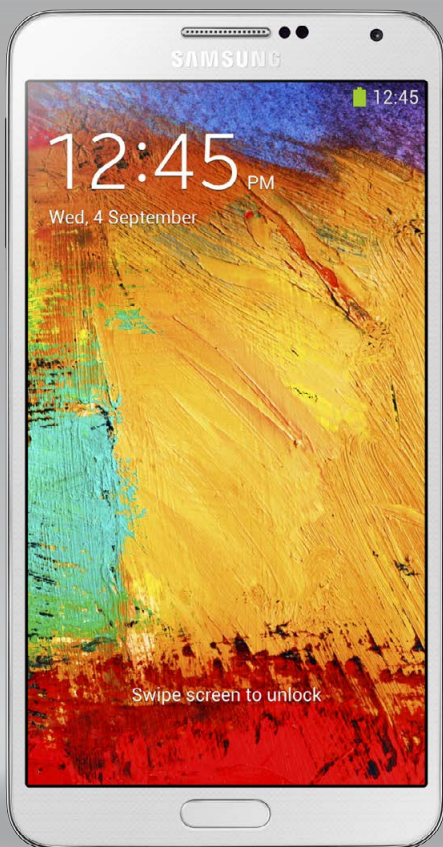
Nagu öeldud, Sony'lt on plüsse ja miinuseid, aga üldpakettina on ta siinsetest telefonidest kõige paremini tasakaalus ning kõige rohkem mõistlikke eeliseid pakkuv.

KOKKUVÕTE

Hästi ehitatud ilus telefon, mis kõigele lisaks on ka veekindel. Kiire ja võimas, suure akuga. Liiga suur. Kaamera pole nii erakordne kui Sony väidab.

HINNE

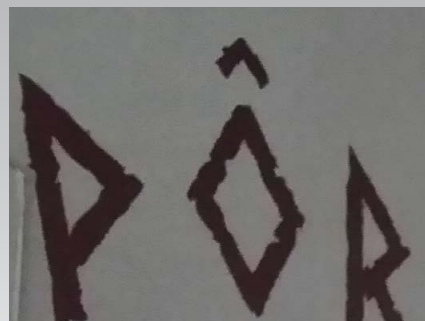

Note 3 kaamera on konkurentidest nõrgem, detaili on pildis vähem.

Selline on plastmassist nahaimitatsioon, kus peal ka õmbluse imitatsioon.

Samsungi müraeemaldusalgoritm töötab äärmiselt jõuliselt.

Võltsõmblustega võltsnahast päristelefon

Muidugi on Note 3 suur, aga see ongi tema müügiargument. Samas mahub ta ikkagi hästi taskusse, on lausa kaks grammi kergem kui Sony Z1 ja istub hästi käes. Hoolimata oma 5,7-tollisest ekraanist.

Veider on aga see, et Samsung üritab Note'ist teha midagi, mida ta ei ole: vana head nahkkaantega märkmikku. Note 3 tagakülg on nahaimitatsiooniga plastmassist, millel on servades plastmassist nahaõmbluste imitatsioonid. Jah, see näeb välja ja tundub käe all täpselt nii õudne, nagu see kõlab. Telefoni ääristav raam on metalli imiteerivast väga odavast plastmassist ning lisaks saab Note'i kõhust välja tõmmata maailma kõige odavamast plastmassist tehtud pliitsi, millega ekraanile sirgeldada.

Selle tarvis on Samsung telefoni pannud terve hulga lisatarkvara, mis tegelikult isegi toimib. Näiteks võib selle pliitsiga ekraanile sirgeldada jooniseid ja märkmeid, mille telefon ise digitaalseks tekstiks teisendab ja see tuleb tal väga hästi välja.

Igasuguseid võimalusi ja lahendusi on Note'is veel, aga nii seda pliitsivärki kui kõiki

Samsung Galaxy Note 3

Hind: 669-699 €

Müügil: küsi poodidest

Tehniline info: vaata testi lõpust

teisi ühendab üks: paari nädala pärast ei kasuta sa neist ühtegi. See lihtsalt ei ole nii kiire ja mugav ja mõnus kui Samsung sind uskuma tahab panna ja kõik. See pärast me neid siin lähemalt ei vaatagi.

Ärme hoopis lase kaduma minna asjaolul, et kõige selle kõrval on Note 3 üks väga võimekas telefon. Neljatuumaline protsessor, hiiglaslik AMOLED-ekraan sellele iseloomulike paksude värvidega ning suur aku teevad Note'ist väga mõnusa kaaslase. Aga siingi on üks probleem: nimelt jookseb Samsungi töödeldud versioon Androidist ikka veel aeglaselt ja on üsna kole.

Probleemiks on ka kaamera, mis pole küll halb, küll aga on veenvalt testi kõige kehvem. Teravust on vähe ja pimedas keerab Samsung peale nii võimsa müraeemalduse algo-

Samsung üritab Note'ist teha vana head nahkkaantega märkmikku, aga ta pole seda

ritmi, et detailid kaovad kõik ära ja järele jääb pilt, mis oleks justkui plastmassist tehtud.

Note 3 oskab muide teha ka 4K-videot, aga jäägu seegi kurioosumite valda. Tal on piisavalt probleeme, et Full HD videoski tarvust leida ning isegi staatilistes stseenides sõuab kaamera aeg-ajalt edasi-tagasi fookust otsides. Sama probleem oli veel vaid LG-I, teistel mitte. Üllatuslikult oli aga Note 3 parim öise videopildi salvestaja, erinevalt paljudest ei keeranud ta pilti liiga heledaks ega müratasandust liiga agressiivseks.

Kui sul on vaja väga suure ekraaniga telefoni, on Note 3 kindel valik. Esteetiliselt küll tal küll peaaegu ei ole, aga üldiselt töötab ta hästi. Sul tuleb aga lihtsalt mööda vaadata Samsungi lisatarkvarast ning arvestada, et kaamera pole eriti hea.

KOKKUVÕTE

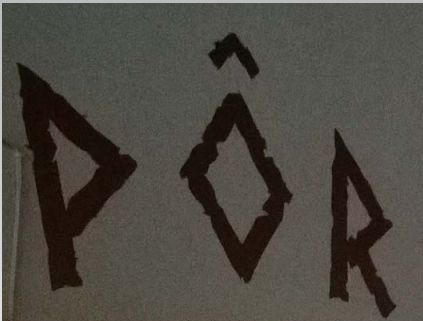
5,7-tolline telefon ei tundugi tänapäeval enam nii hirmus suur, vaid seda on lust kasutada. Muidu aga tavaline Samsung: kehvad materjalid, hea riistvara.

HINNE

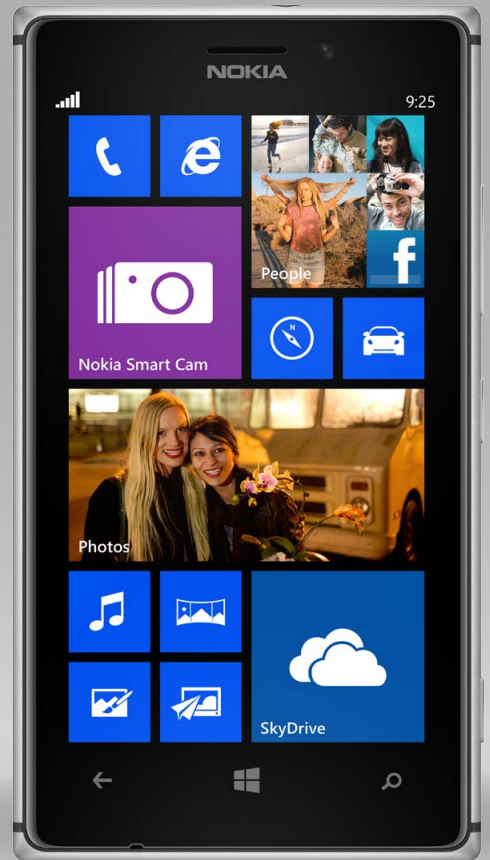
Lumia 925 oli ühe kõige parema kaameraga telefon testis: pilt on loomulik ja detailne.

Lumia eemaldab pisut müra, aga ei tee pilti plassiks nagu Samsung ja LG.

Telefoni ümbritsev metallist raam on kena, tugev ja jätab hea mulje.

Testi suurim üllataja

Lumia 925 on testi kõige odavam telefon ja kohe päris suure vahega. Kui teised kõik maksavad alates 600 eurost, siis Lumia 925 saab kätte juba 450 euroga ning meie väidame, et kes otsib endale väga head Windowsi-telefoni, siis tuleks pigem võtta 925 kui 1020.

Lühidalt öeldes on Lumia 925 peaaegu täpselt sama telefon kui 1020, aga ilma selle suure väljaulatava kaameraosata, metallist raamiga, 20 grammi kergem ning 200 eurot odavam. Muu on kõik sama: protsessor, ekraan, aku. Jah, mälu on tal vähem, aga mis siis, Windows Phone jookseb ka Lumia 925 peal igati sujuvalt ja hästi.

Muidugi ei saa sa siis Lumia 1020 superkaamerat, aga nagu meie võrdlus näitas, ei ole päevavalges tehtud pildidel mingit erilist vahet, kumba Lumiat kasutada. Mõlemad on head. Pimedas on muidugi Lumia 1020 supersensoril oma eelis, aga ka 925-l ei ole võrreldes teiste konkurentidega midagi häbenenud. Küll aga tuleb häbenenud videopilti, eelkõige pimedas. Detailid kadusid kiirelt ja mõlemal Lumial tekkis kummaline konflikt tänavavalgustuse sagedusega, mis tähendab,

Nokia Lumia 925

Hind: 450-459 €

Müügil: küsi poodidest

Tehniline info: vaata testi lõpust

et pimedas linnas tehtud videod värelesid kõvasti. Teistel telefonidel sellist probleemi ei olnud, nii et ju siis mingi Nokiate omapära.

Lumia 1020 on ikkagi peamiselt just ülihea kaameraga telefon ning superkaamera eest tuleb maksta ja taluda mõningaid ebamugavusi. Kui see oleks telefonikaamerate test, võidaks 1020, aga kui me otsime head mobiiltelefoni, on 925 selgelt parem valik.

Muidu on Lumia 925 Windowsi-telefon nagu nad kõik. Jah, Nokia on sinna pannud peale oma hea kaarditarkvara ja muud säärast, aga üldiselt on nii, et kui sa oled näinud ühte Lumiat, oled näinud neid kõiki.

Windows Phone 8 on kiire ja mõned ütlevad, et lihtne. Korralikku teavituskustust ei ole endiselt ja telefoni kasutuskogemus on kokkuvõttes natuke nigelavõitu. Endiselt.

Lumia 925 on peaaegu sama telefon nagu Lumia 1020, aga odavam, õhem ja kergem

Tarkvarapood saab ka pidevalt täiendust, aga praegu oleme veel kaugel sellest, et olukord oleks hea.

Näiteks Facebook ja Instagram on rakendustena küll olemas ja Microsoft saab vastavasse lahtrisse linnukese tõmmata, aga hoopis iseküsimus on, kas neid on hea ja mugav kasutada ja kas nendega saab teha kõike seda, mida iPhone'is või Androidis. Vastus on, et ei saa.

Samas, 450-eurone hind paneb mõtlema. 200 eurot säästu võrreldes konkurentidega on päris suur summa ja Lumia 925 riistvara on ju korralik.

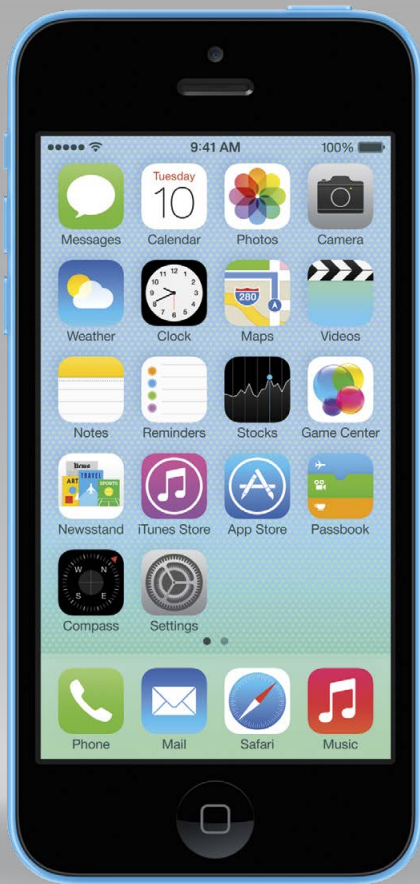
Jah, protsessor on vanem ja aeglasem kui konkurentidel, ekraan on madalama resolutsiooniga, aga Windowsile tundub sellest täiesti piisavat.

KOKKUVÕTE

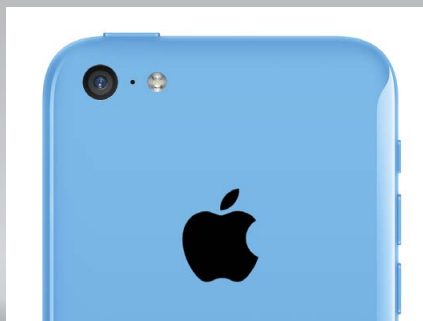
Väga sarnane Lumia 1020-le, aga odavam ja kergem. Isegi fotode kvaliteedi alal saab 1020-le päris hästi vastu. Seega mõistlikum ost.

HINNE

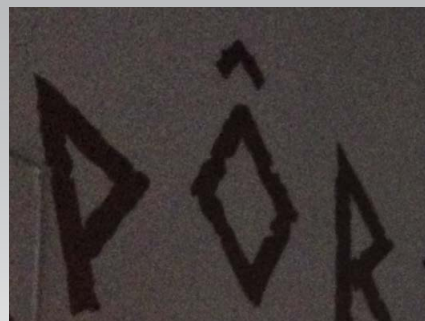

Valges teeb ka iPhone 5C väga hästi pilti, detaili on küll ja värvid on loomulikud.

Selline on siis see kõige suurem uuendus: värvilisest plastmassist tagakaas.

Hämaras on näha, et müra kipub kiiresti võimust võtma.

Telefon, millel ei ole oma kohta

See on siis nüüd see teine uus iPhone. Odav, nagu mõned inimesed seda miskipärast nimetavad, kuigi midagi odavat siin küll ei ole. Kui [digi] trükki läks, maksis 16 GB mäluhuga iPhone 5C Tele2-s 679 eurot ja ainus temast veel kallim telefon oli iPhone 5S.

Ratsionaalses maailmas ei saaks 5C eest nii kõrget hinda küsida. Tegemist on üks põlvkond vana iPhone'iga, mis on uude värvilisse korpusesse pandud ja kõik. No mitte päris kõik, telefoni raadiopool on saanud ka uuenduse ja see tähendab, et lõpuks ometi töötab tal kõikjal Eestis ka 4G, aga ikkagi.

Samas, kes on kindlalt otsustanud, et ta tahab iPhone'i, seda on väga raske ümber veenda ja miks peakski. Tegemist on ju endiselt väga hea telefoniga, isegi kui 5C on sisuliselt eelmise põlvkonna mudel. A6 protsessor jaksab uut iOSi ilusti vedada, telefoni värviline plastmassist korpus näeb lahe välja ja kindlasti ei tundub iPhone 5C mitte kusa-giit otsast odav.

Objektiivselt on tema paremust või halvemust Androidide ja Windowsi-telefonidega võrreldes muidugi raske mõõta, aga ühes

iPhone 5C

Hind: 679 €

Müügil: Tele2

Tehniline info: vaata testi lõpust

asjas saame seda siiski teha: kaamera. Pilte ja videoid vaadates on selge, et 5C on oluliselt kehvem kui 5S, seda eelkõige pimedamates tingimustes. Päevavalges pole erinevused üldsegi nii suured. Aga hämaras kipub 5C piltides ja videodes olema kõvasti rohkem müra kui parematel konkurentidel.

See selleks, pigem konkureerib iPhone 5C kõige rohkem ikkagi just 5S-iga ja selles võrdluses jääb ta kindlalt alla. Nii kaamera kui kõige muu poolest. Praegu on Eesti turul uute iPhone'ide hinnad veidi nihkes, aga üldiselt peaks tulevikus olema nii, et 5S maksab 699 eurot ja 5C 599 eurot ehk hinnavahe on neil vaid 100 eurot ja meie arvates pole siin mingit küsimust: tuleb leida see 100 eurot ja uuem 5S valida.

Nagu öeldud, uue telefoni kaamera on

Ratsionaalses maailmas ei saaks Apple iPhone 5C eest nii kõrget hinda küsida

mäekõrguselt vanast üle. Uuel on kiirem protsessor ning su liikumist jälgiv kaasprotsessor, mis avab võimalused terve rivi uute rakenduste tulekuks, mis su igapäevaelul silma peal hoiavad ja telefonist veel enam su abimehe teevad. Uuel telefonil on sõrmejäljelugeja, mis töötab väga hästi ning teeb telefoni kasutamise senisest oluliselt mugavamaks, sest enam ei tule telefoni avades klaviatuurile oma PIN-koodi sisestada.

iPhone 5C on hea telefon, aga tema hinda arvestades ei näe me põhjust, miks peaks ta ostma. 5S-ist on ta liiga vähe odavam, oma teistest konkurentidest peaks ta aga palju rohkem odavam olema, et end õigustada. 599 euro eest saab palju kaasaegsema telefoni kui iPhone 5C. Ja kes kindlalt iPhone'i tahab, peaks 5S-i ostma.

KOKKUVÕTE

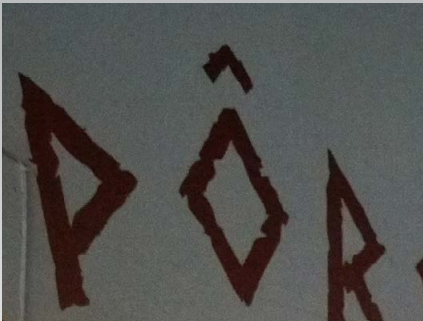
Endiselt väga hea, aga meie arvates tuleb osta kas iPhone 5S või mõni Androidi-telefonidest, 5C on lihtsalt liiga kallis selle kohta, mis ta on.

HINNE

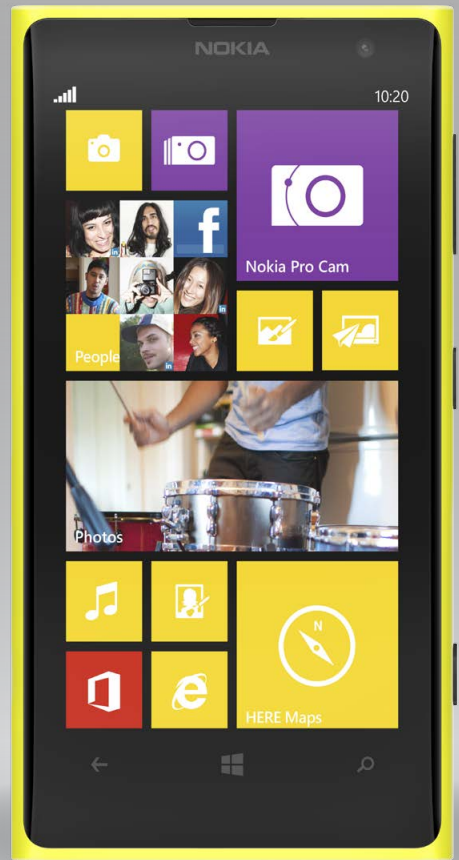
Lumia 1020 on kindlasti fotode kuningas, aga päeval pole vahed eriti suured.

Selline on superkaamera pilt hämaras: on nii müra kui detaili. Väga hea!

Heade piltide hind on korpusest väljaulatuv päris suur objektiiviosa.

Väg hea kaamera, aga edasi?

Siin ta siis on, selle aasta üks enimoodatud telefone, mis on eriline ainult ühe asja poolest: kaamera. Lumia 1020 41-megapiksline sensor räägib ise enda eest ja selge on, et see telefon on mõeldud eelkõige neile, kelle jaoks on telefoni tehtava foto kvaliteet kõige olulisem.

Jah, see teeb telefoni võrreldes väga sarnase Lumia 925-ga 200 eurot kallimaks ja 20 grammi raskemaks ning sa pead arvestama, et Lumia 1020 tagakaanelt pungita välja umbes rinnamärgi suurune kaameraosa, aga fotokvaliteet on muidugi seda väärt.

Nagu me siin juba varem tõdesime, siis päevavalges ei ole nende telefonide fotode vahel erinevused kaugeltki nii suured kui hämaras või suisa pimedas.

Jah, muidugi on mõni neist ka päevavalges pisut parem kui teine, aga vaevalt valdav enamus telefoniga pildistajaid kunagi neid pilte 100 protsendini sisse suumib või nii palju väiksemaks lõikab, et need vahed ilmekalt välja hakkaks tulema. Pigem tehakse telefoniga pilt ja pannakse kuhugi üles või saadetakse kellelegi, kes siis seda oma telefoni või

Nokia Lumia 1020

Hind: 639-649 €

Müügil: küsi poodidest

Tehniline info: vaata testi lõpust

arvuti ekraanilt vaatab.

Lumia 1020-ga saab aga teistest müravabamaid ja ilusamaid pilte ka kehvades oludes. Hämaras tehtud pildil on detaili kõvasti rohkem kui konkurentidel ning kui näiteks Samsung ja LG keerasid oma fotodele peale ülimalt agressiivse müravähendusalgoritmi, siis Nokia midagi sellist teinud ei ole, tulemus on maitsekas ja kena.

Kõige enam pakub Lumia 1020le hämarapiltide alal konkurentsi Lumia 925, mis kohati ei jää suuremast vennast sugugi kaugemale. Ka Sony Xperia Z1 üritab, kuid kaotab pimedas juba oluliselt enam detaili. Ja muidugi on kõvaks konkurendiks ka iPhone 5S, mis samuti hämaras väga hästi esineb.

Tuletame aga veel kord meelde, et Lumia 1020 õnnetuks ei otsi me siin parimat kaa-

Lumia 1020 teeb teistest ilusamaid ja palju vähema müraga pilte ka kehvades oludes ja siis tulevadki kaamerate vahed välja

meratelefoni, vaid parimat telefoni ja selles arvestuses ei ole tal tippu asja.

Lumia 925 on kõvasti odavam ja teeb samuti väga hästi pilte. Ja tal ei ole seda kühmu, mis Lumia 1020-l. Nii et kes tahab Windowsi-telefoni, ostku muidu enam-vähem identne Lumia 925.

Androididega võrreldes on Lumia 1020 aga nõrk, kuigi hind on sama. Ekraan on väiksem ja resolutsioon kehvem, protsessor vanem ja aeglasem, aku mahutavus väiksem. Pole mingit konkreetset põhjust, miks eelistada Lumia 1020 mõnele heale Androidi-telefonile, näiteks Sony'le või Samsungitele.

KOKKUVÕTE

Puhtatõuline kaameratelefon. Pildid on kvaliteetsed, aga meie arvates tuleb pigem eelistada odavamalt ja peaaegu sama head Lumia 925.

HINNE

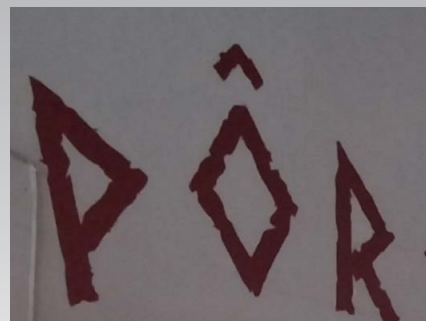

LG pildid on valges väga ilusad. Jahedama tooniga kui Nokiatel, aga ikkagi head.

See on see suur uuendus: sisselülitamisnupp, mis asub tagakaanel.

LG müraeemaldus on nii kange ja detaili- de suhtes hoolimatu, et see on naljakas.

Riistvara on, tarkvara sugugi mitte

Testi lõppu jääb telefon, mis tegelikult oleks pidanud testi võitma. LG G2 on selle testi kõige uuem ja paljude asjade poolest ka kõige parem telefon, aga ometi lõpetab ta siin, seitsmendana. Miks?

Lühidalt öeldes sellepärast, et kuigi tema riistvara on fantastiliselt hea, on tema tarkvara samavõrra fantastiliselt halb. LG on suutnud isegi aastal 2013 teha telefoni, mis kohati lihtsalt ei tööta. Me oleks arvanud, et sellised asjad jäävad suurte brändide puhul minevikku, aga tuleb välja, et mitte.

Alustame heast. G2-l on absoluutselt super fantastiline 5,2-tolline ekraan. See on kirgas ja selge, värvid on paigas ilma et oleksid üle võlli keeratud ning pole vahet, mida selle ekraani pealt vaadata, kõik paistab imeliselt ilus. Võib-olla vaid iPhone'i ekraan saab kvaliteedilt G2 vastu, aga me ei oska seda öelda, sest iPhone'i ekraan on nii väike, et selle pealt pole niikuinii midagi näha. Mis aga suuri telefone puudutab, siis praegu LG G2 ekraanile kusagil vastast ei ole.

Teiseks on LG suutnud teha 5,2-tollise telefoni, mis tundub käes väiksem kui 5-tolline

LG G2

Hind: 479 €

Müügil: küsi poodidest

Tehniline info: vaata testi lõpust

Sony Z1 või 4,5-tollised Nokiad. LG ekraani servad on ülikitsad ja see on olnud riistvaraline saavutus omaette.

Kolmandaks on ta ülikiire, suure akuga ja kerge.

G2 on eriline ka selle poolest, et power-nupp ja helivaljuse reguleerimise nupud ei asu mitte telefoni külgedel, vaid keset tagakorpust, kaamerasilma all. Nad ise nimetavad seda tohutuks innovatsiooniks, aga tegelikult see mingeid plusse telefoni kasutamisel kaasa ei too. Mõnda inimesed lausa segab hullusti, et need nupud seal on, aga las nad siis olla, kui LG nii otsustas. Ainus probleem on, et sõrmeotsaga õiget nuppu otsides tõmbad sa ilmingimata iga kord ka üle kaamerasilma ja teed selle rasvaseks.

Kaamera on G2-l ülimalt hea: optilise sta-

bilisaatoriga, terav, kiire. Kõik on kena, kuni hämarate olude saabumiseni, misjärel lülitab LG sisse oma müravähenduse ja lihtsalt käkib kõik pildid ära, umbes nagu Samsung seda teeb. Mõne pildi puhul ei jää detailidest lausa mitte midagi järgi.

Ja kui me juba tarkvarast juttu tegime, siis lähme juba lõpuni: LG versioon Androidist on kohutav. Igal sammul on ees mingi tüütus, telefon plõksub ja plõniseb kogu aeg, teavituskeskuse „ruloost“ haarab LG igal hetkel enda alla umbes kaks kolmandikku ja sinna ei saa mitte midagi parata.

Suuri probleeme on puuteekraaniga. See jätab pidevalt osad puudutused lihtsalt registreerimata, osa ekraani puutetundlikkus justkui sureb ära ja ärkab ellu vaid siis, kui ekraani kusagilt mujalt koputada. Nii ei saa telefoni teha, LG!

Ehk tuleb G2-le millalgi tarkvarauuendus, mis need asjad korda teeb. Või tuleb usaldusväärne võimalus panna sinna peale puhas Android. Sel hetkel muutub G2 kohe hetke parimaks Androidi-telefoniks, aga seni tuleb teda paraku lihtsalt vältida.

KOKKUVÕTE

Fantastiliselt hea riistvaraga telefon, mis oleks pidanud testi võitma, kui ainult kohutavalt halb tarkvara teda alt poleks vedanud.

HINNE

KOKKUVÕTE JA TULEMUSED

Mõnele võib nüüd tunduda, et [digi] pole oma tööd hästi teinud, sest selget võitjat ju ei ole ja üleüldse on enamik telefone saanud sarnase hinde. Aga mis teha, meie igatahes ei osanud seekord nende telefonide hulgast ühte parimat välja sõeluda.

Igaühel on väga tugevaid plusse, mida teistel pole. iPhone'il on sõrmejäljelugeja, millest oli telefoni ära andes ikka väga ras-

ke loobuda. Sony on veekindel. Samsung on suure hea ekraaniga ning mahub samas veel kätte. Üks Nokiastest on väga hea hinnaga ja väga hea kaameraga, teine on natuke parema kaameraga ja natuke kallim. LG riistvara on vaata et parim terves testis. Ja iPhone 5C on, noh, värviline.

Samuti on igaühel tugevaid miinuseid. iPhone on kallis, liiga väike ja tarkvara võima-

luste poolest Androidist maas. Sony korpus on liiga suur. Samsung näeb nii odav välja. Nokiatel on Windows Phone, mis pole endiselt jalgu alla saanud. LG tarkvara on košmaarne.

Seega, võitjat ei ole. Sa ise pead valima, mis sulle telefoni juures on rohkem olulisem ja selle järgi otsustama. Me saame aru, et see on raske. Kahjuks tõesti on.

	iPhone 5S	Sony Xperia Z1	Samsung Galaxy Note 3	Nokia Lumia 925	iPhone 5C	Nokia Lumia 1020	LG G2
Võrgud	2G, 3G, 4G	2G, 3G, 4G	2G, 3G, 4G	2G, 3G, 4G	2G, 3G, 4G	2G, 3G, 4G	2G, 3G, 4G
Ekraani resolutsioon	1136 x 640	1920 x 1080	1920 x 1080	1280 x 768	1136 x 640	1280 x 768	1920 x 1080
Ekraani mõõtmed	4 tolli	5 tolli	5,7 tolli	4,5 tolli	4 tolli	4,5 tolli	5,2 tolli
Ekraani tüüp	LED IPS-LCD	TFT LCD	Super AMOLED	AMOLED	LED IPS-LCD	AMOLED	True HD-IPS+ LCD
SIM-kaardi tüüp	Nano-SIM	Micro-SIM	Micro-SIM	Micro-SIM	Nano-SIM	Micro-SIM	Micro-SIM
Protsessor	A7, kahetuumaline, 1,3 GHz	Snapdragon 800, 4-tuumaline, 2,2 GHz	Snapdragon 800, 4-tuumaline, 2,3 GHz	Snapdragon, 2-tuumaline, 1,5 GHz	A6, kahetuumaline, 1,3 GHz	Snapdragon, 2-tuumaline, 1,5 GHz	Snapdragon 800, 4-tuumaline, 2,26 GHz
Mälu (RAM)	1 GB	2 GB	3 GB	1 GB	1 GB	2 GB	2 GB
Flash-mälu	16/32/64 GB	16 GB	16/32/64 GB	16 GB	16/32 GB	32 GB	16/32 GB
Mälukaardipesa	ei	jah	jah	ei	ei	ei	ei
WiFi	a/b/g/n	a/b/g/n/ac	a/b/g/n/ac	a/b/g/n	a/b/g/n	a/b/g/n	a/b/g/n/ac
Bluetooth	4	4	4	3	4	3	4
NFC	ei	jah	jah	jah	ei	jah	jah
Infrapunaport	ei	ei	jah	ei	ei	ei	jah
Kaamera	8 MP	20,7 MP	13 MP	8 MP	8 MP	41 MP	13 MP
Optiline stabilisaator	ei	ei	ei	jah	ei	jah	jah
Väik	dual-LED	LED	LED	dual-LED	LED	kseenoon & LED	LED
Esikaamera	2,1 MP	2 MP	2 MP	1,3 MP	2 MP	1,2 MP	2,1 MP
OS	iOS 7	Android 4.2.2	Android 4.3	Windows Phone 8	iOS 7	Windows Phone 8	Android 4.2.2
Aku mahutavus (mAh)	1560 mAh	3000 mAh	3200 mAh	2000 mAh	1510 mAh	2000 mAh	3000 mAh
Mõõtmed (cm)	12,3 x 5,9 x 0,76	14,4 x 7,4 x 0,85	15,1 x 7,9 x 0,83	12,9 x 7,1 x 0,85	12,4 x 5,9 x 0,9	13 x 7,1 x 1	13,9 x 7,1 x 0,89
Kaal (g)	112	170	168	139	132	158	143
Hind	935	665-679	669-699	450-459	679	639-649	pole veel teada
Müügil	Tele2	küsi poodidest	küsi poodidest	küsi poodidest	Tele2	küsi poodidest	küsi poodidest
Hinne	4	4	4	4	3	3	2
Koht	1	2	3	4	5	6	7

1

iPhone 5S

Paljude võrdsete hulgas paigutasime ta võrdsemaks ehk kõige ette. Mitte esikohale, vaid kõige

ette. iPhone 5S on suurepärase paketi: kvaliteetne riistvara ja tarkvara, väga hea kaamera, unikaalne sõrmejäljelugeja. Saadaval võiks siiski olla ka suurem mudel ning Apple peaks iOSi kiiresti kaasajastama.

2

Sony Xperia Z1

Raske on leida kvaliteetsetest materjalidest valmistatud ja hästi koostatud Androidi-telefoni,

aga Sony omad seda on. Nii ka Z1, mis on teistelegi Sony tippmudelitele sarnaselt veekindel. Kiire ja võimas, suure akuga. Kaamera pole nii hea, kui Sony turundus meile lubab, vaid kõva keskmine.

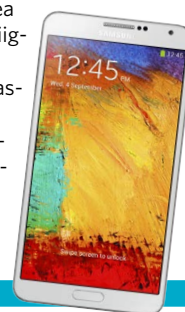

3

Samsung Galaxy Note 3

Samsung teeb jälle Samsungit: Note 3 on kevadest ja odavatest materjalidest koostatud

veidra disaini, aga väga hea sisuga telefon. Ainult et hiiglasliku ekraaniga: 5,7 tolli. Kiire ja võimas, igati kaas-aegne, suur aku kestab kaua. Kaamera on keskmiselt hea, aga pimedas kaotab kiiresti jalgealuse.

Võtmekimbu asemel sõrmeots

Kas oled vahel unustanud võtmed maha ja pidanud kodunt tagasi tööle sõitma või vastupidi? Kas laps on kaotanud võtmed ning seetõttu on tulnud lukk vahetada? Kas võtmekimbud, RFID-kaardid, valvekoodide meelespead jms ei mahu enam taskusse ära?

Kui korragi vastasid jah, võiks sulle huvi pakkuda sõrmejäljelugeja. Miks?

Sest see on nüüdisajal kõige turvalisem ja töökindlam biomeetriline tehnoloogia. Sõrmejäljelugejad on kasutusel nii arvutites kui telefonides, samuti ka juba ettevõtetes sissepääsuks kontoriruumidesse. Sest sõrmejäljega seotud õigusi saab süsteemis ajaliselt määratleda või tühistada. Ja mis kõige tähtsam – sest sõrm on inimesel alati kaasas.

Turvaline sõrmejäljesüsteem

Üks Euroopa juhtivamaid sõrmejäljetehnoloogiate rakendajaid on ekey – 1999. a asutatud Austrias baseeruv ettevõte.

ekey valmistab töökindlaid sõrmejäljeskannereid ning ligipääsusüsteeme – alates kodusest ühe sissepääsupunktiga seadmest kuni tuhandeid sõrmejälgi hõlmavate süsteemideni.

Turul liigub igasuguseid, ka lihtsaid kohtsüsteeme, kus kogu info ja juhtimine asub luku juures. ekey aga pakub süsteemi, mis on keskselt hallatav.

Keskse halduse kaudu saab luua kasutajatele erinevaid profile. Näiteks avaneb uks koduabilise sõrmejälje tuvastades kindla nädalapäeva kindlal kellaajal või siis pääseb müügimees küll kontorisse, kuid mitte serveriruumi ega ülemuse kabinetti.

ekey süsteemi kaudu saab luua profile ja anda ligipääsuõigusi ka eemalt. Näiteks palud sõbral minna sinu suvila ukse juurde ning tõmmata sõrmega üle skanneri. Lugeja genereerib sõrmejäljest räsikoodi. Siis seadistad arvutist ukse avanema selle koodi tuvastamisel, kuni sõber suvitab.

Süsteem on turvaline ja andmed kaitstud. ekey genereerib igast registreeritud sõrmejäljest unikaalse räsikoodi. Kui sõrme skaneeritakse, võrdleb seade seda lugejas asuvate registreeritud koodidega. Sobiva vaste leidnud, annab kontrolleri elektronlukule käsu avaneda või võtab näiteks alarmi maha.

Sõrmejälgi kui biomeetrilisi isikuandmeid süsteem ei talleta ning neid ei ole võimalik lugejas olevate räsiikoodide

järgi taastada. Ka ei näe lugeja kunagi tervet sõrmejälge korraga, kuna sõrm tõmmatakse üle kitsa skanneririba.

Turvalisust lisab seegi, et ukse avav kontrolleri ei asu lugejas endas, vaid majas sees, mistõttu ei oleks sissetungijal kasu lugeja lõhkumisest.

Äriklientidele on ekey süsteemi kasulikuks omaduseks logimine. See annab ülevaate ruumide kasutusest ja inimeste liikumisest ning laseb automatiseerida ka tööaja arvestust, kui seda on võimalik mõõta otsest tööruumides veedetud aja alusel.

Vaba graafiku põhimõttel (näiteks tehnoloogia alal) töötavates ettevõtetes võimaldab selge pilt inimeste liikumisest optimeerida ressursse, olgu see vajalik kontoripinna suurus või tualettpaberi tagavara.

Peale lihtsa ukseavamise on mõistagi võimalik ühendada sõrmejäljelugejat alarmi, videovalve ning kõikide muude nutimaja süsteemidega.

Suur valik

ekey sõrmejäljelugejate tootevalik on lai ning sobib peaaegu igasse installatsiooni. On nii seinapealseid kui süvistatavaid, nii ilmastiku- ja vandaalikindlaid kui siseruumidesse sobivaid skannereid. On ka ukseingiga ühendatud vaevumärgatav sõrmejäljeskanner.

Süsteemi suurusest ja ülesehitusest sõltuvalt saab valida kolme lahenduse vahel. On lihtne ühe skanneri ning kuni kolme releeväljundiga ekey Home; kuni nelja skanneri ning nelja releeväljundi ja lisavõimalustega ekey Multi; võrgupõhine kuni 80 skanneriga ekey Net.

Kogemus loeb

Küsi enda vajadustele kõige enam sobivat lahendust Võrguvarast aadressil sales@vorguvara.ee, ning edaspidi täidab sul suure võtmekimbu ülesandeid sõrmeots.

 ekey®

Sinu sõrm on Sinu võti!

Võrguvara AS
Türi 10c, 11313 Tallinn

 Võrguvara
ULMEST SAAB REAALSUS

Telefon: 671 0270
www.vorguvara.ee

Kolm keskklassi hübriidkaamerat

Tekkimas on keskmise hinnaga hübriidkaamerate kiht, kus ei pea suurepärase pildikvaliteedi eest enam tuhandet eurot välja käima. Heade hübriidkaamerate hinnad langevad ja põhjusi amatööritaseme peegelkaamera ostmiseks jääb järjest vähemaks.

Aasias on hübriidkaamerad haaranud kõvasti turgu, kuid Euroopa on suures osas ikka veel peegelkaamerate usku. Tallinas võib üha sagedamini ringi liikumas näha turiste, kel kaelas peegelkaamera asemel mõni hübriidkaamera. Enamasti on selleks Sony NEX, kuid leidub ka Nikon 1 ja isegi mõni üksik Canon EOS-M.

Eestlaste hulgas näib hübriidkaamerate suhtes valitsevat mõningane umbusk. Asjatult, need on täiesti tõsiseltvõetavad kaamerad.

Ei ole vaja maksta hingehinda

Aasta alguses tegime ülevaate kallimatest hübriidkaameratest, kuid lisaks neile on tekkimas ka soodsam keskmine kiht. Kui kalli, 1000 eurot maksva hübriidkaamera ostab tõsine fotohuviline, kes teeb kaalutletud otsuse, siis kõhnema rahakotiga fotoentusiastid on seni pidanud piirduma kas allahinnatud vanemate hübriidkaamera mudelitega või soetama endale ikkagi peegelkaamera, et oma raha eest täit kvaliteeti saada.

Nüüd on tekkinud aga ka suure sensoriga hübriidkaamerate keskklass, mille saab hinna poolest asetada täpselt samale riulile kui näiteks Canon EOS 100D + 18-55mm IS STM või Pentax K-50 + 18-55mm WR. 400-550 euro eest võib saada küll näiteks Nikon 1, Pentax Q või mõne vanema Olympus PEN-seeria kaamera, kuid nende sensor on väiksem.

Käesoleva testi kolmel kaameral on aga sees korralik APS-C sensor, mis annab täpselt samasuguse edasijõudnuile mõeldud peegelkaamera kvaliteedi, mida ühelt korralikult kaameralt ootaks.

Valisime testi kolm kaamerat, igauhe erinevalt tootjalt. Kahjuks ei jõudnud Panasonic DMC-GF6 õigeks ajaks kohale, oleksime ka selle hea meelega võrdlusse kaasanud. Kõik need kaamerad on sellised, mis ei sobi kandma tippmudeli nime, kuid on parema funktsionaalsusega kui paarsada eurot odavamad algtaseme hübriidkaamerad. Fujifilmi X-M1 on nõudlikumale kasutajale kui X20 (mis, tõsi küll, ei ole hübriidkaamera, vaid pigem väga vin-

ge kompakt), Samsungi NX300 on etem kui NX1100 ja Sony NEX-5T on mõeldud neile, kes tahavad enam kui seda pakub NEX-3N.

Kõik kolm on head

Sügis on kaameratestiks väga hea aeg. Pole enam suvist eredat päikest, mis kõik toonid valgeks uhuks ning loodus on täis kirevaid värve. Pargid on täis inimesi, kes kõik, kaamera käes, jäädvustavad sügisvärve ja teevad uusi Facebooki profiilipilte. Pereisad peegelkaameratega ja koolitüdrukud mobiiltelefonidega, meie aga hübriidkaameratega. Pildistasime ja filmisime õues ja tegime igavaid kontrollpildistamisi kontoris, kõik ikka selleks, et aru saada, mis on iga kaamera tugevad ja nõrgad küljed.

Kokkuvõttes võib öelda, et kõik kolm kaamerat said oma ülesandega hästi hakkama. Igalühel on oma nõrk koht, kuid kõik on sellised, mida me mitte ainult ei julgeks soovitada osta, vaid kasutaksime ka ise.

SVEN VAHAR

Hea pildikvaliteet ja kasulik WiFi funktsionaalsus ning kompaktne korpus ja objektiiiv teevad NEX-5Tst just selle kaamera, mida reisikotti pista

Kaamera ontlikule inimesele

Sony NEX-5T on neist kolmest kõige väiksem ja käes hoidmiseks kõige mugavam kaamera, sest väikese kere küljes on väga mugav pida. Nn *powerzoom* objektiiiv on kompaktne, just seda kaamerat on kõige mõnusam kottis või taskus kanda, et siis kiirelt välja haarata ja paar klõpsu teha. Reisile, kus pagasis ruum piiratud, tahaks kaasa võtta just selle kaamera.

Olgu kohe öeldud, et kuigi meie jaanuarikuises testis oli sama objektiiiviga NEX-6, olid meie kogemused selle objektiiiviga seekord hoopis teised. Võimalik, et tookordsed probleemid olid põhjustatud talvistest miinuskraadidest, kuid seekord meil objektiiivi streikimist ette ei tulnud. Otsese valguse käes pildistamiseks, näiteks lõunamaa reisi jaoks, seda kaamerat ostes tasub meele pidada seda, et varjukiit selle objektiiivi jaoks saadaval pole.

Kõigil kolmel on väljakallutatav ekraan, ent Sony oma on neist kõige mugavam, sest see käib piisavalt kergelt. Libistad ühe sõrme serva alla ja juba ta tulebki. Ekraan on puute-

tundlik, kuid kui sa ei taha, ei pea sa seda kasutama, kõike saab teha ka nuppude abil.

Pildikvaliteedilt kaamera ei üllata. Enamasti on pilt kaunis ja selge, üldplaan on alati sonylikult ilus ja kontrastne. Kaamera JPG-algoritm jookseb omadega hunnikusse neis kaadrites, kus pildil on väga palju väikest kirjut detaili, näiteks kauge lehestik. Sellisel juhul tekib detailide ümber hägu ja tihendusmuster jääb halona näha. Enamasti seda probleemi pole, maju, inimesi ja linnavaadet saab sellega rahulikult pildistada, ilma et oleks vaja kvaliteedi pärast karta.

Sony on neist kolmest ka see kaamera, mille puhul annab RAWs pildistamine kõige rohkem võitu. Fujifilm X-M1ga võrreldavat detailsust ikkagi päris ei saavuta, ent kriitilistes olukordades saab pildi siiski paremaks. Igapäevaseks pildistamiseks, veebialbumitesse laadimiseks ja kodusel fotoprinteril väljaprintimiseks on kaamera pildid kvaliteetsed.

Vahe vanemate Sony NEX-kaameratega ei ole suur ja NEX-7ga võrreldavat kvaliteeti

Sony NEX-5T + 16-50mm f/3.5-5.6 OSS

Hind: 699 €

Müügil: Photopoint

siit siiski ei saa. NEX-5R või NEX-6 omanikel pole kindlasti põhjust NEX-5T poole vaadata, NEX-C3, F3 ja 5Ni omanikud võiks kaaluda aga välja vahetada juba küll.

Full HD video pilt on hea ja piisava valguse olemasolul ka väga terav ja selge. Automaatteravustamine on kiire ja kaamera ei kõhkle. Fujifilm X-M1-le omast säri kõikumist ja pea kõikjal välja paistvat muareed Sony videoes ei esine.

WiFi-funktsionaalsus on hea, kaamerast saab pilte üles laadida ja telefoni saab kasutada kaugpäistikuna. NFC abil sidumine on lihtne ja kiire. NEX-5T pole ideaalne kaamera, kuid see on universaalne. Väiksuse tõttu on seda hea kaasa võtta ning pildid ja video on mõlemad kaunid.

KOKKUVÕTE

Universaalne ja kindel valik. Adaptereid leidub pea iga teise bajoneti jaoks. Videosalvestus teeb meele rõõmsaks ja WiFi funktsionaalsus on prima.

HINNE

Esmaklassilised pildid

X-M1 ei ole Fujifilmi uusim vahetatavate objektiviidega kaamera, see au kuulub X-A1-le, kuid X-M1 on seni viimane ja ühtlasi ka odavam X-Trans sensorit kasutav kaamera. Võrreldes väliselt väga sarnase X-E1ga on X-M1 juurde saanud suurema ja teravama ekraani ning viimaks ometi eraldi videosalvestusrežiimi nupu, kuid kadunud on senistele X-seeeria kaameratele omased eristavad tunnused, nagu säriaja ja särikompensatsiooni valikuratas ning avarõngas objektiiivil.

Paljude poolt armastatud retrohõngu on selles kaameras vähem ning korpusti on plastine, nii tugevat ja kindlat tunnet nagu X-E1, X100S või X-Pro1 juures siin kahjuks säilinud pole. See-eest on kaamera neist tunduvalt odavam ning toob Fujifilmi suurepärase sensori juba ka hobipildistaja käeulatusse.

Testides leidis taaskord kinnitust see, mida oleme tõdenud eelmiste X-Trans sensoriga kaamerate puhul – pilt on väga detailne, väga terav. Sony ja Samsung ei ole ka sugugi viletsad, aga X-M1-l on kindel edumaa. Värvide on mahlakad, kaamera oskab välja tuua kauni rohelse ja tõeliselt sädeleva kollase,

Fujifilm X-M1 + Fujinon 16-50mm F3.5-6.3 OIS

Hind: 699 €

Müügil: Fotoluks

Väga head pildid kuid viletsapoolne video. Foto-kaamerana hea, video-kaamerana halb

sügiseseis pargis pilti teha on lausa lust.

Kaamera JPG-algoritm on parem kui Sony'l ja kui võtta arvesse ka veel seda, et värvimüra on uskumatult hästi kontrolli all kuni ISO 3200ni ning isegi punased värvid säilitavad väga kaua nüansse, siis on RAW-failide järgi vajadust tõesti vaid üksikutel korradel. Tõenäoliselt annab X-M1 selle hinna juures hetkel parima saadaoleva pildikvali-

teedi. Kvaliteedihüpe siit edasi maksab juba üsna mitusada eurot.

Muidugi, tuleb öelda, et reaalses kasutuses on X-M1 sensorist ja JPG-algoritmi edumast teiste ees kasu ikkagi ainult siis, kui tahta pilti kärpida ja selle abil detaili suuremana esitada. Kui palju sul seda aga igapäevaselt tarvis teha on?

Kaamera nõrgaks küljeks on videorežiim. Selle, et video on veidi pehme, võib andeks anda, kuid sellest, et autofookus sõelub pealtnäha põhjuseta edasi-tagasi, mööda vaadata ei saa. Ühes kohas toimuvat saab filmida, kuid niipea, kui kaamerat liigutada või kui inimesed hakkavad kaadris ringi jalutama, satub kaamera segadusse ja hakkab paa-niliselt teravustama isegi siis, kui selleks pole põhjust. Samamoodi kõigub, ei lausa vilgub säri, kord heledamaks, kord tumedamaks. Video salvestamiseks ei maksa seda kaamerat kindlasti osta.

WiFi on kaamerale olemas, kuid see on vähefunktsionaalne. Sellega saab pilte üles laadida, ent sellega asi ka piirdub. Kaugjuhtimisfunktsionaalsust kahjuks ei ole.

KOKKUVÕTE

Esmaklassiline pildikvaliteet, vilets videosalvestus. Sobib fotoentusiastile, kes videot suurt ei hooli. Odavam X-Trans sensoriga kaamera.

HINNE

Paljulubav kaamera

Samsung on peegelkaameraid üritanud teha juba mõnda aega, alates sellest, kui aastal 2006 tuli välja GX-1S, kuid nendega pole Samsungil väga palju õnne olnud. Hübridikaameratega läheb neil paremini. NX300 oli meil eraldi juttu selle aasta maikuus, ent kuna see jääb samasse hinnavahemikku nagu teisedki kaks kaamerat, seadsime NX300 teistega võrdsetel alustel uuesti juonele.

Sensoreid Samsung teha oskab. Kaamerast tulev pilt ei jää Sony'le millegi poolest alla ning teravuse poolest kohati isegi ületab seda. Selle võib kirjutada osalt 20 vs 16 megapikslise sensori arvele. Lähivõttes, kus kõik detailid on piisavalt suured, kolmel kaameral vahe praktiliselt puudub ja see on Samsungil jaoks väga suur tunnustus. Viimane kui üks villase lõnga karv ja viimane kui üks tolmukübe on nähtavad.

Samsung on värvide osas pigem konservatiivne ja värvisesitus on rõhutatult neutraalne, toonikõver rõhutab heledamaid värve. Sageli on see lähenemine hea, ent päikeses sillerdavad sügisvärvid jäävad selle tõttu kohati mõnevõrra luitunuks. Õnneks on see

Samsung NX300

Hind: 649 €

Müügil: Elion

Kõik muu on hea ja kaunis, kuid nõrgapoolne aku teeb meele mõruks

kaamera seadistustes parandatav. Teravustamine on kiirem kui X-M1-l, Sony'ga vahet pole. Automaatne värvustasakaal on väga hea ja meie üllatuseks suutis just Samsung siseruumides teistest sagedamini ise leida sellise säri, kus väga palju tumedat sisaldavas kaadris valged toonid ära ei põlenud. Samsungil ei ole pildikvaliteedi pärast väarikate rivaalide kõrval sugugi tarvis häbeneneda.

Samsungi videorežiim on NEX-5T ja X-M1 omast selgem ja kontrastsem. Videol on hea teravus ning autofookus on nii sujuv, et sa ei

pane tähelegi, millal ja kuidas see liigub. Värvid on Samsungil ka videos veidi luitunumad, ent üldmulje on väga hea. Video salvestamisel teeb meeoleharmi järgalt liikuv objektiiv, millega ei saa sujuvalt suumida, ikka kipub suum liikuma nõks-nöks-nöks.

Samsungi tõeliseks probleemiks on nõrk aku. Pärast 130-140 pilti, meie arvates igates normaalset ekraani kasutamist ja paarinutulist videoklippi sai aku tühjaks. Sony'l oli selleks ajaks järgi veel ligi pool akuaega ja Fujifilmi kaamerale, mis protsenti ei näita, ei olnud veel esimene pulkki aku ikoonilt kadunud. Järgmise laadimisega pidas kaamera küll veidi rohkem, ent mitmepäevasele reisile ilma laetud varuakuta selle kaameraga ei soovita minna.

WiFi funktsionaalsus on olemas ja töötab hästi. Kaamera saab ühendada WiFi-tugijaa-maga ja selle kaudu pilte Facebooki või Picasa albumitesse laadida, aga saab kasutada ka mobiilirakendust, millega saab kaamerat eemalt juhtida või pildid otse telefoni laadida. Samsungi kaameratel tasub silma peal hoida, need lähevad järjest paremaks.

KOKKUVÕTE

Hea videosalvestus, hea pildikvaliteet ja suurepärasel WiFi ja mobiilirakenduse võimalused. Aku on nõrgavõitu.

HINNE

Kuidas ...

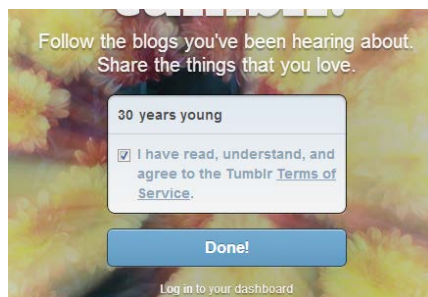
teha Tumblri blogi?

Facebook ja Twitter ei ole päris see? Tahaksid ikkagi päris oma blogi, kuhu riputada üles pilte ja juhuslikke mõtteid? Võib-olla on just Tumblr see, mida sul on vaja, sest blogi loomine ei saaks enam küll lihtsam olla.

1

Mis on Tumblr?

Tumblr on lihtne ja populaarne blogimisteenus, mille kasutamiseks ei ole sul vaja ei oma serverit ega tehnilisi teadmisi. Tumblr on uuem, moodsam ja paindlikum kui Blogger ning sellega on vähem jäندانmist kui Wordpressiga. Oma esimese blogi loomiseks on Tumblr ideaalne.

2

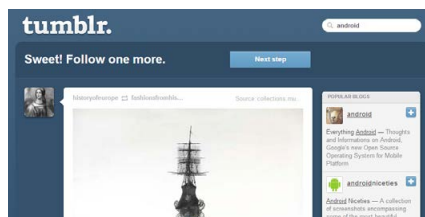
Blogi loomine on imelihtne

Esmalt pead end Tumblri teenuse kasutajaks registreerima. Mine aadressile www.tumblr.com/register ja sisesta oma e-posti aadress, mõtle välja parool ning kasutajanimi. Kasutajanimest moodustub automaatselt sinu blogi aadress, nii et katsu üles näidata loovust ja mõtle sellele, et tekkiv veebiaadress oleks meeldejääv. Kui paned kasutajanimiks **vaalaskala**, siis saab sinu blogi aadressiks **vaalaskala.tumblr.com**. Õnneks saab blogi veebiaadressi hiljem vajadusel ka muuta.

Lahtris **Title** ei oodata sinult mitte sinu kõnetamiseks kasutatava tiitli sisestamist, nt **Mr** või **Ms**, vaid hoopis loodava blogi pealkirja, teemalauset või hüüdlause, mis kuvatakse sinu blogi päises.

Järgmiseks pead vastama küsimusele oma vanuse kohta. Vastavalt Ameerika Ühendriikide seadusele ei tohi veebisaidid koguda teavet nooremate kui 13aastaste laste kohta ja seepärast ei tohi veebiteenuste pakkujad liikmeks registreerida nooremaid isikuid. Sa võid oma vanuse kohta valetada, Tumblri jaoks on oluline ainult see, et nemed on küsinud ja sina oled vastanud. Luiskamine jääb

sinu südametunnistusele. Loe läbi veebisaidi kasutustingimused ja märgi ruut **I have read, understand and agree**, kui nendega nõustud. Seal on muu hulgas kirjas ka see, et sinu postitatava materjali õigused jäävad kõik sulle, kuid Tumblril on õigus seda mitmel viisil avaldada, nt RSSi kaudu või teistele kasutajatele pakutavate soovitusena. Kõik sinu avalikud postitused on kättesaadavad Tumblri äripartneritele, kes võivad neid analüüsida ja omi järeldusi teha. Kui oled nõus, klõpsa nuppu **Done**.

3

Otsi lemmikuid

Nüüd oled sisse logitud, kuid enne, kui saad hakata tegelema enda blogiga, tahab Tumblr, et sa otsiksid teiste blogide hulgast viis sellist, mis sulle meeldivad ja hakkaksid neid jälgima. Sellega tahab Tumblr soodustada blogivõrgustike teket ning see tagab ka selle, et teised märkavad sind ja sinu värsket blogi ning kellelgi ei teki tunnet, et nad on üksinda ning keegi neid ei näe või neist ei tea.

Kirjuta vasakul veeru kohal olevasse otsingukasti märksõna, näiteks „fashion“, „sushi“, „android“ või mis iganes sind huvitab, ning vali otsingutulemuste hulgast välja viis blogi. Seejärel klõpsa nuppu **Next step**.

4

Peaaegu valmis

Järgmiseks palub Tumblr sul enast tutvustada. Sa võid üles laadida pildi ja kirjutada enda kohta lühikese kirjelduse. Sa võid seda teha, aga ei pea. Klõpsa nuppu **Next step**. Sulle pakutakse võimalust laadida alla Tumblri nutitelefoni rakendus. Kui sa seda teha ei soovi, klõpsa linki **I'll get it later**.

Nüüd näed sa juba oma Tumblri haldus-

liidest, kuid enne, kui sul midagi olulist teha lastakse, pead sa vastama registreerimisel antud e-posti aadressile saadetud kirjal. Selles kirjas on link, millel pead klõpsama. Tumblr tahab veenduda, et sa ikka tõesti oled selle meilikonto omanik, mille sa registreerimisel andsid.

Pärast seda, kui oled meile tulnud lingil klõpsanud, oledki Tumblri täieõiguslik liige.

5

Postitamine

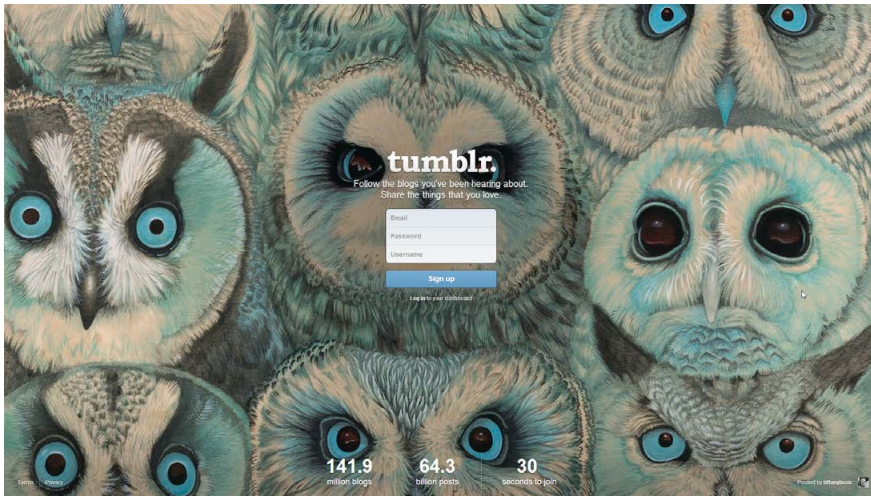
Postitamine on lihtsamast lihtsam. Olles sisse loginud, näed sa lehekülje keskel sinu jälgitavate blogide postitusi, selle kohal on tööriistariba koos eseseletuvate ikoonidega. Esimene ikooni alt avaneb teksti sisestamise vorm, teiselt alt saad üles laadida pildi, kolmanda alt sisestada tsitaadi, neljanda alt lingi jne. Klõpsa ikoonil, kirjuta tekst või laadi üles pilt ja ongi postitatud!

See, millisena paistab sinu blogi sulle sisse logituna ja see, millisena paistab see kõigile teistele, on erinev. Nägemaks oma blogi teiste silmade läbi, klõpsa parempoolse veeru üleval nurgas olevat blogi täisaadressiga linki.

6

Aadressi saab muuta

Sinu blogi aadress on vaikimisi seotud sinu kasutajanimiga. Kui sa leiad, et su kasutajanimi, nt kassartur, on küll tore, aga sa tahad peamiselt blogida arvutimängudest, toidust või poliitikast, siis saad blogi aadressi teemaga paremini vastavaks muuta. Selleks klõpsa oma Tumblri avalehel üleval servas olevat hammasratta ikooni. Avaneb sinu konto sea-

distuste leht. Klõpsa kõige alumist menüüvalikut, seda, kus on näha sinu avatari ikoon, mille sa registreerudes üles laadisid.

Väljale URL saad kirjutada blogi uue aadressi. Selle saadavust kontrollitakse reaajas, nii et kui see juba varem kellegi poolt võetud on, siis antakse sulle sellest kohe teada. Leia mõni sobivaim nimi ja klõpsa nuppu Save. Muudatused jõustuvad kohe.

Aadressi muutmisel tuleb meele pida seda, et kõik need lingid, mis viitavad sinu vanale veebiaadressile, näiteks mõnele sinu eelmisele postitusele, lähevad nüüd katki. Tumblr vanalt aadressilt uuele automaatselt ümber ei suuna. Sa pead ise hoolitsema selle eest, et aadressi muutumine segadust ei tekitaks. Sinu jälgitavaid blogisid ja neid, kes sind jälgivad, muudatused ei mõjuta, selle eest kannab Tumblr ise hoolt.

7 Vali väljanägemine
Oma blogi väljanägemist saad sa samuti muuta, sul on valida terve rea tasuta teemade vahel. Need

leid sa samuti sätete lehelt kõige alumisest menüüst. Jaotises Theme näed praeguse kujunduse eelvaadet. Uue kujunduse valimiseks klõpsa nuppu Customize. Järgmisel lehel saad sa vahetada päisepilti ja kohandada mitmeid selle kujunduse väljanägemise aspekte, ent kui soovid täiesti uut kujundust proovida, klõpsa lehe ülal servas nuppu Themes. See on ka see koht, kus sa saad muuta lehe pealkirja. Kui leiad sellise kujunduse, mis sulle meeldib, klõpsa nuppu Use ning seejärel Save. Muudatus rakendub kohe.

8 Tee või mitu
Sa ei pea piirduma ainult ühe blogiga, sa võid neid luua hulgi ja neid kõiki ühe konto alt hallata. Uue blogi loomiseks klõpsa parempoolse veeru kõige esimeses lahtris olevat rippmenüüd, seda, mille juures on kirjas sinu praeguse blogi aadress ja pealkiri. Avaneb menüü, milles on valik Create a new blog. Täida nõutavad väljad – uue blogi pealkiri ja aadress – ning soovi korral kaitse blogi parooliga.

NB! Sinu esimene (primaarne) blogi ja teised (sekundaarsed) on natuke erineva funktsionaalsusega. Esimese blogi kaudu sa saad suhelda teiste blogidega, nt neid lemmikuteks märkida ja järgida, kuid sa ei saa oma esimest blogi parooliga kaitsta ega sinna teha mitut kasutajat. Oma järgmiste blogide jaoks saad sa määrata parooli ja teha mitu kasutajat, kuid sa ei saa nende blogide kaudu teiste Tumblr blogidega suhelda.

SVEN VAHAR

KIIRKURSUS

Kuidas ...

programme kiirelt käivitada

1 Windows Vista ja Windows 7
Järgnev nipp on mõeldud Windows Vista ja Windows 7 kasutajatele. Kui sa oled ostnud arvuti viimase paari-kolme aasta jooksul, siis on sul tõenäoliselt just üks neist kahest operatsioonisüsteemist ja see trikk töötab.

2 Too programmid nähtavale
Ekraani all servas on tegumiriba, kus on näha mõnede programmide ikoonid. Too sulle vajalikud programmid sinna välja. Selleks võta töölaual või Start-menüüs olevast programmi ikoonist ja lohista see tegumiribale. Window 7 puhul saad kasutada seda nippi, et käivitad programmi ning paremklõpsad tegumiribal selle ikooni ning valid kontekstimenüüst eelviimase käsu, milleks on **Pin this program to taskbar**.

3 Aktiveeri klaviatuuriga
Nüüd on eeltöö tehtud. Programmi käivitamiseks tegumiribalt ilma hiirt kasutamata vajuta klahvi Win + 1 kuni Win + 0. See käivitab programmi, mis on järjekorras nii mitmes, kui mitmendat numbrilahi sa vajutasid. Näiteks kui sul on kõige esimeseks ikooniks tegumiribal Windows Explorer, siis Win + 1 käivitabki selle. Kui sul on ikoon rohkem, siis aktiveerib Win + T. Hoi a Win-klahvi all ja vajuta nii mitu korda klahvi T kuni jõuad õige ikoonini.

SVEN VAHAR

Kuidas ...

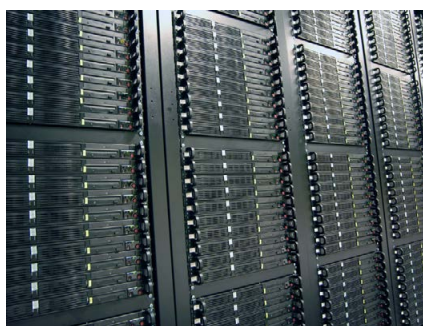
pilveteenuseid õigesti kasutada?

Viimasel ajal räägitakse palju millestki, mida nimetatakse pilveks. Ikka nii, et me elame pilveajastul ja osade meie andmed on pilves ja kas seda, teist või kolmandat saab pilve panna ja mis saab siis, kui see pilv katki läheb. Mis see pilv on ja mida temaga teha?

keerulisem. Või kasutavad nad hoopis Google Drive'i või Microsofti SkyDrive'i või SugarSynci, mis iganes. Kui failid on internetis, on nad pilves.

tegelikult ikkagi täitsa maa peal hoitakse? Asi on selles, et kuidagi kujunes juba ammu-ammu nii, et spetsialistid hakkasid oma PowerPointi-esitlustes diagrammidel interneti tähistama just pilvega. Näiteks võis mõnel slaidil olla skeem, kuidas mõni suur arvutivõrk toimib ja siis olid sinna joonistatud kontorites asuvad arvutid, mis olid ühenduses serveritega ja server omakorda oli läbi interneti ühendatud mõnes teises maailma otsas asuva serveriga. Kuna keegi täpselt ei tea, kuidas internetis andmed liiguvad, joonistaski keegi kunagi selle asemele lihtsalt ühe pilve, mille sees toimuvat me ju ka väga hästi ei näe ja nii hakkaski pilv interneti tähistama. Nii on siiaaani: kui me räägime, et hoiame oma andmeid pilves, tähendab see, et hoiame neid lihtsalt internetis.

1 Mis see pilv on?
Vahelduseks paljudele keerulistele ja koledatele IT-alastele terminitele oleme saanud Eesti keelde ka ühe ilusa ja kodumaise mõiste, mida on lihtne öelda ja tegelikult sama lihtne mõista. Pilv ei ole midagi ülimalt erilist, vaid väga suures plaanis tähendab ta lihtsalt interneti. Kui me ütleme, et hoiame oma e-kirju pilves, siis tegelikult tähendab see, et kasutame näiteks Gmaili. Fotode pilves hoidmine tähendab, et need on meil näiteks Facebookis, Google Plusis, Flickris või mõne muu sellise veebiteenuse rüpes, mis piltide säilitamise ja kuvamisega tegeleb. Mõned inimesed ütlevad, et nad hoiavad oma faile pilves ja et see on väga mugav. Valdavalt tähendab see, et nad on harjunud kasutama Dropboxi ja leiavad, et ilma selleta oleks nende elu palju

2 Kas pilv on taevas?
Muidugi ei tähenda see kõik, et su fotosid ja muid faile hoitaksegi kusagil taevas pilvede vahel. Neid hoitakse hiigelsuurtes andmeladudes, mis võtavad enda alla terveid hektareid ja kus on üksteise järel reas tuhandeid ja tuhandeid servereid. Selliseid on kõikjal maailmas, nii USAs kui ka näiteks meile palju lähemal Soomes, kus hiljuti avati ühes vanas paberitehases hiigelsuur Google'i andmeladu.

3 Miks seda siis pilveks nimetatakse?
Aga ikkagi, miks seda just pilveks nimetatakse, kui meie andmeid

4 Kas pilv on hea või halb?
Aga kas pilve tasuks siis julgelt kasutada või selle läbipaistmatust pigem karta? Tundub, et

Kuidas ...

nutitelefonide viiruste eest kaitsta?

See, et arvutisse võib tulla viirus ja seal midagi sassi ajada, on vist küll igaühele teada, aga viimasel ajal on viirused hakanud ähvardama ka telefone. Kuidas viirused nutitelefonide tulevad ja kuidas oma telefoni nende eest kaitsta?

1 Telefon on tegelikult ka arvuti
Tegelikult ongi nutitelefoni üks väike arvuti, mis muud. Üks praegune nutitelefoni näiteks on võimsam kui oli 1970ndatel maailma kõige võimsam superkompuuter. Ja arvatakse, et lähimate kuude jooksul ületab näiteks Androidi-telefonide jaoks tehtud erinevate viiruste ja muu kurivara arv miljoni piiri. Rõhuv enamasti telefoni-

dele mõeldud viiruseid ongi tehtud Androidi jaoks, Apple'i telefonide kasutajad võivad viiruste osas üsna muretseda olla.

2 Mida need viirused siis tahavad?
Suuremalt jaolt sama, mida suurte arvutite viirused: infot sinu kohta. Nad varastavad parooli ja krediitkaardinumbrid, aga ka otseselt raha, näiteks

ISTOCKPHOTO

kogu maailm on üksmeelselt hääletanud pilve kasutamise poolt. See on lihtsalt nii mugav, kui sa laed oma fotod ja dokumendid internetti üles, saad neile igal ajal igast arvutist soovi korral ligi ja neid ka sõprade või kolleegidega jagada. Enam ei juhtu välismaal komanderingus nii, et kiiresti vaja minevad failid on ununenud koduarvutisse, kust neid kuidagi kiiresti kätte ei saa.

Pilvepõhine Dropbox säilitab kõiki su olulisi faile. Või et e-postiga tuleb saata edasi-tagasi hiigelpikka dokumenti, kuhu kümme inimest parandusi teevad ja pärast ei tea keegi, kelle käes on viimane versioon. Pilvepõhine Google Docs hoolitseb, et nii ei juhtu.

5 Kui turvaline pilv on?

Üldiselt võib väita ka, et pilv on turvalisem kui su koduarvuti või sülearvuti.

Esiteks juba sellepärast, et vaevalt enamust meist oma andmetest arvutist regulaarselt varukoopiaid teeb, küll aga tehakse seda andmeladudes. Teiseks, Google või Facebook ei lähe oma andmelaoga linna peale jalutama ega unusta seda kohvikusse või taksosse, küll aga võib see juhtuda su sülearvutiga. Ja peaaegu kindel on, et keegi ei varasta 50 000 ruutmeetri suurust andmeladu koos andmetega lihtsalt ära. Muidugi võib juhtuda, et veebiteenustesse häkitakse sisse, aga ka selle vastu saab end kaitsta, kas või korralike paroolide ja kaheastmelise tuvastusega. Mõlemat oleme me siin rubriigis juba tutvustanud ja nagu näete, mõlemat tasuks kasutada.

saates sinu nimel välja sõnumeid tasulistele numbritele.

3 Kuidas aga viirus telefoni sisse saab?

Peaaegu alati rakenduste ehk äppidega. Üks aasta tagune turbefirma F-Secure uuring näitab, et ainult 0,5 protsenti Androidi-viirustest jõudis telefonidesse ametliku Google'i rakendustepoe kaudu ja ülejäänud 99,5 protsenti mujal internetis leviva piraattarkvara ning kõikvõimalike muude rakendustepoodide kaudu, mida üldiselt üldse kasutada pole vajagi, kui sa just ei otsi piraatversioone populaarsest tasulistest rakendustest. Ehk skeem on üldjuhul täpselt sama, nagu suurte arvutite puhul. Ja enese kaitsmise võtted samuti.

ISTOCKPHOTO

4 Kuidas telefoni kaitsta?

Ka Androidi-telefoni kaitsmine on üsna sarnane arvuti kaitsmisega. Hea mõte on installida viirusetõrjeprogramm, näiteks Lookout Security, Avast, F-Secure, McAfee või veel mõni mitmekümnest saada olevast variandist. Ja muidugi on hea mõte püsida ametliku rakendustepoe Google Play rüpes ning mitte laadida internetist alla suvalisi programme ja üritada neid oma telefonis käivitada. Üldiselt on juba sellest nii palju abi, et anti-viirust polegi vast vaja telefonile installida. Ametlikust poest on väga raske viiruseid saada ning seni, kuni sa oma telefoni ise riski alla panema ei hakka, võid end seda kasutades üsna turvaliselt tunda. Kellel aga tahtmist turvalisusega katsetada, peab arvestama, et parem oleks, kui ta teaks täpselt, mida teeb.

Kuidas...

telefoniga mitte oma asukohta reeta?

Enamus meist teeb oma nutitefonidega iga päev pilti ja meil on harjumus neid pilte ka maailmaga jagada. Paljud aga ei teagi, et nutitefonid võivad niimoodi jagada kogu maailmaga ka sinu asukohta, kus see foto on tehtud.

1 GPS telefonis on õnn ja õnnetus

Tõepoolest, enamuse nutitefonide sisse on tänapäeval ehitatud ju GPS-vastuvõtja, nii et telefon teab kogu aeg, kus sa oled. Ja enamuse telefone paneb selle info ka iga foto külge, mille sa teed. Ega nad ei tee seda selleks, et seda sinu vastu kasutada, seda infot müüa või sind jälitada. Paljuski on see hoopis sulle endale hea, sest hiljem saad sa arvutis või mõnes veebigaleriis fotosid grupeerida ka selle järgi, kus nad tehtud on, näiteks võid ühe klõpsuga paluda näidata kõiki fotosid, mis on tehtud su maamajas või mõnel hiljutisel reisil.

2 Asukoht kogu maailmale teada

Aga oskamatu kasutamise juures võib juhtuda, et info sellest, kus täpselt mõni foto tehtud on, läheb avalikult internetti üles ja siis võiksid sa küll mõelda, kas sa ikka tahad, et iga suvaline inimene saab Google Mapi pealt täpselt vaadata, kus sa elad või kus sa kallim elab, kus sa armastad puhkamas käia, kus su maamaja on

või kus täpselt mõne viimase eriti raju peo fotod on tehtud.

Color representation	sRGB
Compressed bits/pixel	3
Camera	
Camera maker	Canon
Camera model	Canon PowerShot S100
F-stop	f/2
Exposure time	1/400 sec.
ISO speed	ISO-320
Exposure bias	0 step
Focal length	5 mm
Max aperture	2
Metering mode	Pattern
Subject distance	
Flash mode	No flash, compulsory
Flash energy	
35mm focal length	
Advanced photo	

3 Õpi ära, mis on EXIF

Nagu enamuse asjadega, on ka asukohainfoga nii, et ohu vältimiseks tuleb esmalt sellest aru saada. Iga digikaamera paneb iga foto külge ka terve hulga lisaandmeid, mida nimetatakse EXIF-andmeteks. Üldiselt on seal kirjas, mis kaameraga see pilt tehtud on, millised on foto tehnilised parameetrid, nagu ava, säri, ISO ja nii edasi, aga GPSiga varustatud telefonide puhul pannakse sinna kirja ka täpsed geograafilised koordinaadid, kus see foto tehti. Mõne telefoni puhul on see vaikimisi sisse lülitatud, mõne puhul küsib telefon esmakordselt pildistamisfunktsiooni kasutades sult selleks luba ja enamuse puhul saab seda võimalust ka välja lülitada, aga väga lihtne on ka Eesti blogist leida fotosid, kus need andmed endiselt alles on.

Let Google apps access your location
Get more relevant information when using Google apps.

LOCATION SOURCES

GPS satellites
Let apps use GPS on your phone to pinpoint your location

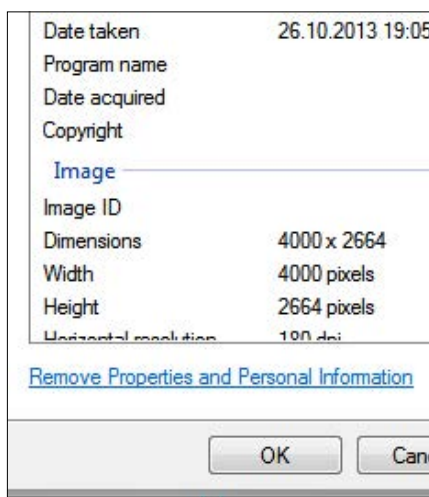
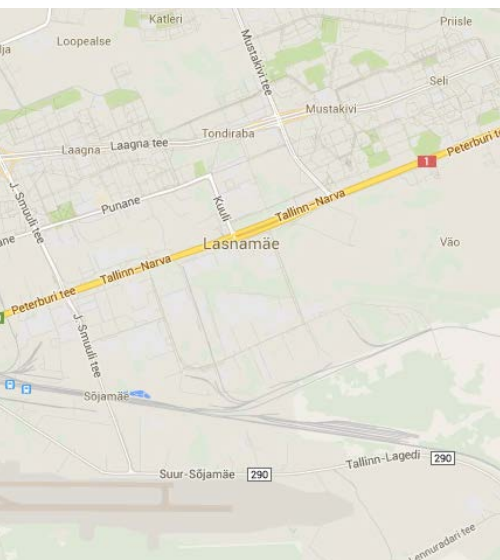
Google's location service
Allow anonymous location data to be sent to Google. Also allow permitted apps to use data from sources such as Wi-Fi and mobile networks to determine your approximate location.

4 EXIF liigub pildiga kaasa

Kui sa selle foto nüüd kellelegi saadad või internetti üles paned, liiguvad ka kõik need andmed alati temaga kaasa. Saadad sõbrale e-postiga foto, asukoht läheb kaasa. Paned foto oma blogisse üles, asukoht pannakse ka üles. Selle vaatamiseks pole vaja teha muud kui Windowsis näiteks teha faili peal hiirega paremplokk, valida **Properties** ja seal **Details**. Alajaotuses **GPS** ongi kenasti kõik kirjas. Paljude fotoprogrammidega saab pilti avades ühe klõpsuga selle tegemise asukohta Google Mapi pealt näha.

5 Kuidas EXIFit valitseda?

Mida siis teha, et nii ei juhtuks? Esiteks, otsusta, kas sa tahad, et su telefon üldse paneks asukohainfo piltide juurde või mitte. Nagu öeldud, sellel on ka oma tugevaid plusse. Kui ei taha, uuri, kuidas sinu telefonil see välja lülitatakse. Teiseks, paljud sotsiaalvõrgustikud eemaldavad selle info ise piltide küljest au

tomaatselt ja viskavad minema. Nii teevad näiteks Facebook, Instagram, Twitter ja paljud teisedki. Nendega seega muret ei ole. Kui aga pilt e-postiga saata või näiteks blogisse panna, pead soovi korral andmed ise eemaldama. Windowsis on juba kirjeldatud aknas selleks käsk **Remove Properties and Personal Information**, Macis tuleb selleks alla laadida mõni vastav programm, näiteks tasuta **SmallImage**.

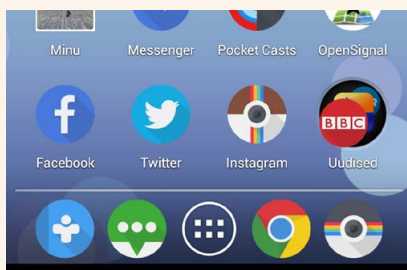
6 Kui sotsiaalvõrgustik küsib infot
Ja veel – nii Facebookis kui ka Instagramis on siiski olemas nende endi poolt pakutav võimalus, et pildi juurde pannakse ka koht, kus see tehtud on. Instagramis on selleks pildi üles laadimisel võimalik teha linnuke käsu **Add to Photo Map** juurde ja kui sa selle teed, siis jääb asukohtainfo alles. Muidugi on tore vaadata maailmakaarti ja uurida, kes on kus oma fotosid teinud, aga samas pead sa arvestama, et Instagram on siiski avalik sotsiaalvõrgustik ja ehk ei ole kõige parem mõte oma elukohti ja asukohti terve maailmaga jagada.

Kuidas ...

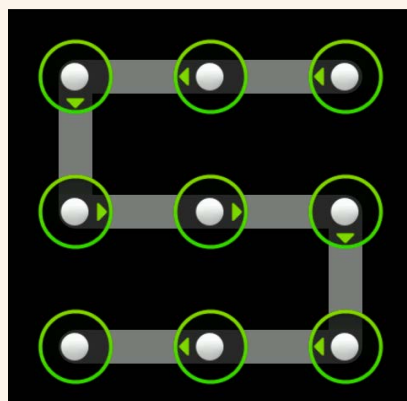
ja milleks oma nutitelefonile parooli panna?

Ühe hiljutise uuringu kohaselt ei pane umbes pooled nutitelefonide kasutajad oma telefonidele peale parooli. Miks see oluline on ja kuidas seda siiski teha?

1 Parool, mis parool?
Me ei räägi siin sellest PIN-koodist, mis iga SIM-kaardiga kaasa tuleb, vaid ekraaniluku koodist, mis takistaks igal suvalisel inimesel su telefoni kasutada. On hämmastav, et inimesed oma telefonidesse nii vabalt suhtuvad, samas kui arvuteid üldjuhul ikkagi paroolidega kaitstakse. Mitmel põhjusel oleks aga telefonile parooli peale panemine vähemalt sama oluline, kui mitte isegi olulisem.

2 Telefon on aken su ellu
Esiteks on telefonid erinevalt arvutitest meiega igal pool kogu aeg kaasas. Linnas ja metsas ja trennis ja teatris ning töenäosus, et see kas ära kaob või ära varastatakse, on palju suurem kui arvuti puhul. Telefonid kaovad ju kogu aeg. Kui aga kadunud telefonil ekraanilukku peal ei ole, võib iga inimene selle võtta ja avada ning mis siis edasi saab, võiks paljude õudusunenägu olla. Nutitelemis on ju ilma paroolita lipigäästet terve sinu elu. E-post, Facebook, fotod koos infoga, kus need täpselt tehtud on, kontaktid, märkmed, võib-olla ka terviseinfo ja nii edasi. Kuidas te tunnete end, kui kellegi võõrad näpud selles infos soraksid? Kahtlemata üpris halvasti. Niisiis, nutitelefonile tuleb igal juhul, täiesti kindlasti peale panna parool.

3 Millised on võimalused?
Võimalusi on erinevaid, Android näiteks võimaldab panna sellise parooli, et telefoni avamiseks pead näpuga ekraanile mustri joonistama, samuti katsetatakse näotuvastuse ja muu säärasega. Näotuvastus kas ei tööta või töötab liigagi hästi, tuvastades sind ka lihtsalt fotolt ning mustri joonistamine on tore küll, aga jätab ekraanile rasvased triibud, mille järgi on päris lihtne ära arvata, milline sinu salamuster tegelikult on.

4 Tavaline PIN on parim
Fakt on see, et kui sul pole just uusimat iPhone'i sõrmelüljega, siis on ainus mõistlik variant tavaline PIN-kood. iPhone'is tuleb selleks leida ikoon nimega **Settings**, valida sealt **General** ja leida asi nimega **Passcode lock**. Androidis on asi keerulisem, sest versioone on mitmeid, aga üldiselt leiab selle seadete alt jaotusest **Security** ja see kannab nime **Screen lock**. Võta kohe oma telefon kätte ja pane talle parool peale, sellest võib ühel hetkel väga palju kasu olla. Ja mitte ainult telefon, vaid ka tahvelarvuti, kui sa seda tihti kodust väljaspool kasutad.

LOE LISAKS

[digi] teeb koostööd noortele mõeldud internetiturvalisuse projektiga „Teater internetist“, mille raames muuhulgas valmib ka lavastus „Netis sündinud“, mida järgnevatel kuudel Eestis tasuta etendatakse. Kuni aasta lõpuni ilmuvad meie ajakirjas projekti jaoks sündinud artiklid sellest, milliste elementaarsete võtetega saab igaüks oma turvalisust internetis parandada. Tekstid on koostanud BCS Koolituse spetsialistid. Projekti toetab Euroopa Regionaalarengu Fond.

talutsutada Lightroomi?

Lightroom 5 kursuse teises osas räägime sellest, kuidas pilte virtuaalsetesse kogumikesse jaotada, paremaid pilte viletsamatest välja sõeluda ning selgitame, mida kiirtötluse tööriistad teevad.

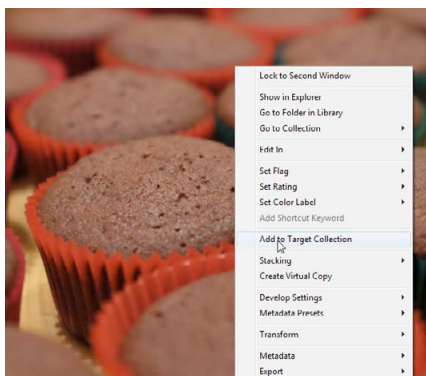
1

Mis on kollektsoon?

Kollektsioon on virtuaalne pildikogumik, kuhu võivad kuuluda pildid mitmetest kaustadest. Picasas on sellise kogumiku nimeks album, Lightroomis aga kollektsoon. Kuna kollektsoon on virtuaalne, ei võta see kõvakettal ruumi. Pilt on korraka nii kaustas (**Folder**) kui kollektsoonis (**Collection**). Üks pilt võib korraga olla mitmes kollektsoonis, näiteks võib olla vanaema portree olla nii kollektsoonis „Pere“, aga ka kollektsoonis „Portreed“.

Tavaline kollektsoon on see, millega sa igapäevaselt tööd teed ja mida sa kasutad oma pildikogu korrastamiseks ja loogilisteks üksusteks jaotamiseks. Suvepäevade või jõulupeo pildid, mida sa välja valid ja töötled ning millest sa lõpuks sõprade jaoks veebialbumi teed, võiksid minna just eraldi kollektsoonini, mitte kausta kõvakettal.

Kollektsioone saab omakorda grupeerida kollektsoonikomplektidesse. Näiteks saad sa luua kollektsoonikomplekti „Suvi“ ja sinna alla teha eraldi kollektsoonid erinevate aastate suvepiltidega.

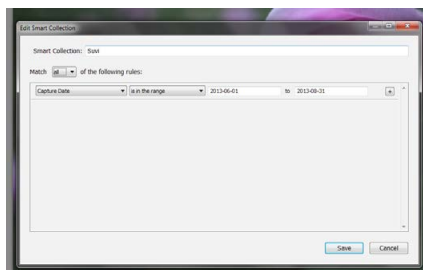

2

Target collection

Target collection ehk tõlkes sihtkollektsoon ei ole eraldi kollektsooniliik. Sihtkollektsoon on parasjagu see kollektsoon, kuhu sa pilte panna soovid. Sel pole mitte mingit muud ülesannet kui see, et lihtsustada piltide lisamist kollektsoonidesse. Sisuliselt näitab Target collection seda, milline on aktiivne kollektsoon, millega sa tööd teed. Target collection on see, kuhu lisatakse pildid siis, kui sa vajutad klaviatuuri klahvi B. Sa saad ükskõik millise olemasoleva kollektsoonini teha sihtkollektsooniks. Sihtkollektsooniks ei saa teha nu-

rikat kollektsoonini, sest sinna lisatakse pilte automaatselt.

3

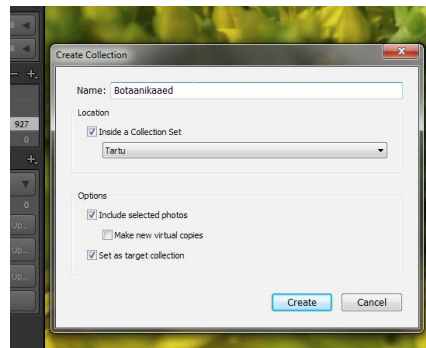
Smart Collection

Smart collection ehk nutikas kollektsoon on selline pildivalik, kuhu sa ise pilte lisada ei saa, vaid kuhu ilmuvad pildid ise niipea, kui need vastavad teatud sinu kehtestatud reeglitele. Vaikimisi on olemas terve rida nutikaid ollektsoone.

- **Colored red** kollektsoon ei sisalda mitte pilte, milles on ülekaalus punased toonid, vaid pilte, mida sa oled tähistanud punase värvikoodiga. Värvikoodi saad piltidele lisada nende grupeerimiseks.
- **Five stars** kollektsoon sisaldab automaatselt kõiki pilte, mida sa oled hinnanud viie tärniga.
- **Past Month** kollektsoon sisaldab viimase kuu aja pilte.
- **Recently modified** kollektsoon sisaldab pilte, mida sa oled muutnud viimase kahe päeva jooksul. Päevade arvu, mida Lightroom peab hiljutiseks ajaks, saab kollektsoonini sätetest muuta.
- **Video files** kollektsoon sisaldab ainult videofaile. See on väga kasulik nende kaamerate puhul, mis salvestavad videofailid sama nimega nagu fotodki, ainult erineva laiendiga. Sel juhul on need videod kataloogivaates teiste vahel ja sul on neid tülikas üles leida. Videofailide nutikollektsiooni abil on see aga ülimalt lihtne.
- **Without keywords** kollektsoon sisaldab kõiki pilte, millele sa pole veel märksõnu lisanud. Lightroom soosib märksõnade kasutamist ja kui sul pole seni olnud kombeks neid piltidele lisada, siis võiksid Lightroomi kasutama asudes seda teha. Nii saad sa lisada pildile infot, mis tehnilistest andmetest ei kajastu või mille jaoks pole mõtet eraldi kollektsoonini teha. Näiteks saad sa lisada piltidele märksõna „Kadri-

org“ või „meri“ ning hiljem need pildid välja sõeluda, ükskõik, kus kaustas või kollektsoonis need siis parasjagu ka ei asuks.

Kõikide vaikimisi olemasolevate nutikollektsioonide reegleid saab muuta, nende nime vahetada või neid kustutada, kui sul nende järgi vajadust pole. Nutikollektsiooni reeglite muutmiseks paremklopsa kollektsoonil ja vali käsk **Edit Smart Collection**.

4

Kollektsioonide loomine

Kollektsiooni loomiseks pead olema vaates **Library** või **Develop**. Library vaates on sul parempoolsel paanil näha sahtlid **Catalog**, **Folders**, **Collections** ja **Publish Services**, Develop vaates aga asenduvad kõik teised uutega, välja arvatud Collections, mis jääb nähtavaks. Seda selleks, et sa saaksid pilt ka töötlemise ajal kolle mõnda kollektsoonini lisada ega peaks selleks naasma Library vaatesse.

Klopsa sahtli Collections real olevat plussmärki. Selle alt avaneb menüü. Vastavalt sellele, kas soovid luua kollektsoonikomplekti või kollektsoonini, vali käsk **Create Collection Set** või **Create Collection**.

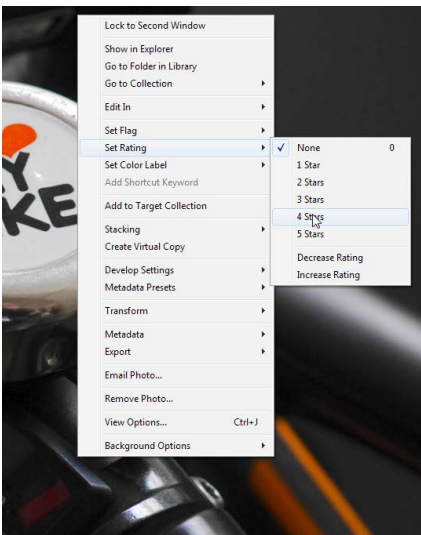
Kollektsiooni loomisel saad sa valida, millise komplekti alla see kuulub (**Inside a Collection Set**). Selleks, et luua uus kollektsoon juba eelnevalt selekteeritud failidest, märgi ruut **Include selected photos**. Kui soovid, et uus kollektsoon oleks vaikimisi sihtkollektsooniks, kuhu mugavalt uusi pilte lisada, märgi ruut **Set as target collection**.

Nii saad tekitada kõvakettal olevatest kaustadest sõltumatu virtuaalse pildikogumike süsteemi. Võttes kasutusele kollektsoonid, väldid sa vajadust faile kõvakettal kogu aeg umbgriseerida ning pilte ebaloogilistest kohtadest otsida.

5 Failide lisamine kollektsiooni

Failide lisamiseks kollektsiooni mine vaatesse Library, selekteeri hiirega (Ctrl + klõps igal pildil või klõps esimesel ning Shift-klahvi all hoides klõps viimasel pildil) või klaviatuuriga (Shift + nooleklahvidega liikumine) soovitud pildid ja lohista need hiirega sahtlis Collections sobiva kollektsiooni peale.

Saab ka ilma lohistamiseta, kuid selleks pead sa olema soovitud kollektsiooni märkinud sihtkollektsiooniks (Target Collection). Selleks paremklopsa sahtlis Collections kollektsiooni nimel ja vali käsk **Set as Target Collection**. Hetkel aktiivse pildi või selekteeritud piltide lisamiseks sihtkollektsiooni vajuta klaviatuuril klahvi B.

6 Failide reiting

Üheks võimaluseks paremaid pilte viletsamatest välja sortida on anda failidele reiting. Lightroomis on võimalik anda igale pildile reiting ühest kuni viie tärnini. Reiting on sinu subjektiivne hinnang pildi headusele.

Pildile reitingu lisamiseks aktiveeri pilt, ükskõik, kas vaates Library või Develop, ning vajuta klaviatuuril numbrit 1 kuni 5, vastavalt sellele, kuidas sa seda pilti või neid pilte hindad. Olles piltidele reitingu andnud, saad sa neid hiljem väga hõlpsalt filtreerida kas nutika kollektsiooni abil või vaates Library, klõpsates keskmisel paanil piltide kohal oleval inforibal linki **Attribute**. Avanevas väikeses fosahtlis saad valida, mitme tärniga pilte sa vaadata tahad. Nii saad rahulikult töötada ainult oma parimate piltidega, ilma et peaksid nende jaoks hakkama tekitama eraldi kausta või kollektsiooni.

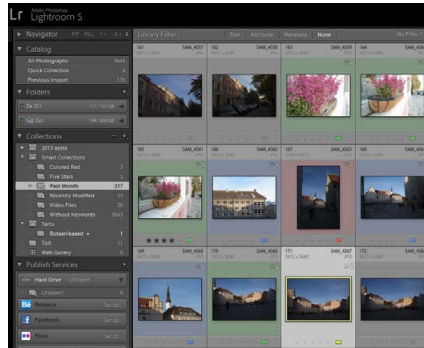
7 Lipud

Kui sa ei soovi kasutada viieastmelist reitingusüsteemi vaid soovid lihtsalt välja valida parimad pildid, siis võid selleks kasutada lippude süsteemi. Klahviga P (inglise keeles *pick*, ehk valik) saad sa pildile kinnistada lipukese. Klahviga U (*unpick*) saad sa selle pildilt ära

korjaga ja klahviga X saad sa anda pildile negatiivse hinnagu (*reject*) ja märkida selle viletsaks. Lipukest saab määrata ka **Photo** menüüst või pildil paremklopsamisel avanevast kontekstimenüüst.

See süsteem võimaldab sul välja valida parimad pildid ning ühtlasi ära märkida ka viletsad pildid.

Viletsaks märgitud pilte saad sa hiljem hulgi kustutada (menüüs Photo käsk **Delete Rejected Photos** või Ctrl+tagasivõtuklahv) ning paremaks tunnistatud pilte saad sa jällegi filtreerida kas nutika kollektsiooni abil või neid Library vaates Attribute filtriga välja tuua.

8 Värvid

Lisaks lipusüsteemile ja reitingule on võimalik igale pildile kinnistada ka värv, mille järgi sa saad pilte grupeerida ilma neid tingimata paremaks või halvemaks hindamata. Näiteks saad sa kollektsioonis märkida roheliseks need pildid, millest sa teed tutvavatele veebialbumi, aga punaseks need pildid, mida sa mitte mingil juhul kellegile teisele näidata ei taha.

Värvikoodi määramiseks vajuta klahve 6 kuni 9 või vali see pildi kontekstimenüüst. Ka värve saab kasutada nutika kollektsiooni loomisel.

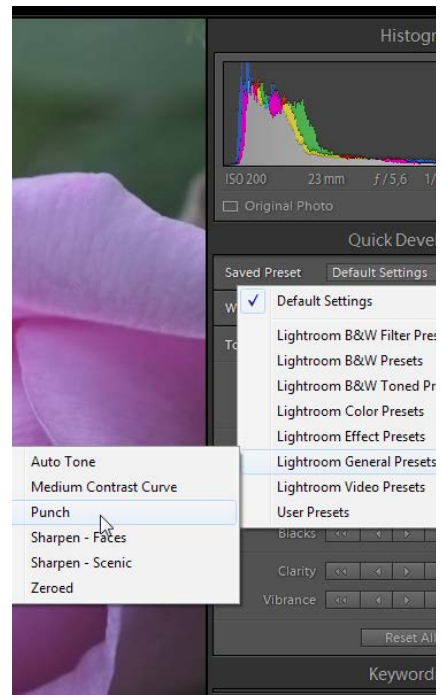
9 Kiirkorreksioon

Olles pildi kollektsioonidesse ja ganud ning neile esialgse hinnangu andnud on aeg neid veidi kōpitseda. Selleks pole vaja süüvida Develop vaatesse, seda saab teha ka Library vaates. Siin on töötuse tööriistu vähem kui Develop vaates, ent põhiasjad saab siingi tehtud.

Kiirkorreksiooni leiad Lightroomi vasakpoolsest servast sahtlist nimega **Quick Develop**. Esimeses jaotises **Saved Presets** on eelsalvestatud töötlusskriptid, mis rakendavad automaatselt teatud laadi töötlust. Seal leiab mitmed must-valgeks tegemise käsud, kuid ka mitmed värviefektide käsud.

Teises jaotises on valik **White Balance**, millega saab korrigeerida pildi värvustasakaalu. Kui sulle tundub, et pilt on liiga sinine või liiga kollane, proovi valida rippmenüüst valiku **As Shot** asemel **Auto** või **Custom** ning ise nihutada värvustemperatuuri külmema või soojema poole.

Kolmandas jaotises on terve rida juhikuid, millega saab pildi erinevaid parameetreid sammu võrra siia või sinnapoole nihutada.

- **Exposure** on algoritm, mis üritab pilti tervikuna heldamaks või tumedamaks säritada ehk imiteerida olukorda, kus pildistamise ajal oleks fotoaparaadil olnud järgu võrra rohkem või vähem valgust.
- **Contrast** muudab pilti tervikuna kontrastsemaks või vähem kontrastsemaks. See on üks neist parameetritest, mis tavalise tuhmi pildi pisut erksamaks aitab muuta.
- **Highlights** vähendab või tõstab heledate alade (nt pilved või lumi) heledust veelti vastavalt kas siis tuues välja rohkem detaili või seda peites.
- **Shadows** muudab varjualasid veelgi tumedamaks või, vastupidi, teeb neid heledamaks.
- **Whites** nihutab lähemale piiri, millal heledad toonid päris valgeks muutuvad. Seda on tihtipeale tarvis pigem vähema kui suurema poole nihutada.
- **Blacks** nihutab ligemale või kaugemale piiri, millal tumedad toonid mustaks muutuvad. Selle suurendamine muudab tumedaid toone joomisemaks, kuid seda detailisuse kadumise arvelt.
- **Clarity** lisab kontrasti juurde keskmistele toonidele. See aitab siis, kui üldine kontrast liiga tugevaks osutub ning väga heledad või tumedad alad ära rükub.
- **Vibrance** on nutikas värviküllastuse lisamise tööriist, mille nutikus seisneb selles, et see lisab küllastust tumedatele toonidele ja jätab juba küllastunud toonid rahule. Erinevus Vibrance ja Develop vaates saada oleva **Saturation** tööriista vahel seisnebki selles, et **Saturation** suurendab pimedalt kõikide toonide küllastust, **Vibrance** aga mitte. **Vibrance** koostöös **Contrast** ja **Clarity** tööriistadega annab tuhmidele piltidele sära.

Head katsetamist!

SVEN VAHAR

Kuidas...

netipulgaga kodus hakkama saada?

Väga paljude jaoks on netipulk ainus võimalus koju internet saada, kuid pulganetiga kaasneb alati ka mahupiirang. Õpetame, kuidas internetikasutusel silma peal hoida ning käituda nii, et enne kuu lõppu piirang vastu ei tuleks.

1

Netipulk vs WiFi

Netipulgast, olgu see siis 3G või 4G, jagub siiski korraga vaid ühele arvutile. Selleks, et kõik kodus seda kasutada saaksid, oleks mõistlik netipulga interneti WiFi kaudu edasi jagada. Seda saab mõnel juhul teha ka arvuti-ga, mis seda toetab, ent siis peaks too arvuti kogu aeg sees olema. Kõige lihtsam variant on osta WiFi-ruuter, mis 3G interneti WiFiks muudab.

2

Kuidas valida ruuterit?

Kõige odavamad seadmed maksavad umbes 20-30 eurot. Lihtsaks kodukasutuseks või ajutiseks hädalahenduseks sellisest täiesti piisab. Neid 3G/4G WiFi ruutereid on mitut sorti, on väikesed telefonisuurused seadmed, millele peale WiFi muud funktsionaalust pole, ja on suuremad seadmed, millele on ka võrgukaabli pesad.

Väikesed, ainult WiFi leviala loomiseks mõeldud seadmed on mugavad ja nägusad, kuid neist lauaarvutisse interneti saamiseks on vaja lauaarvutile WiFi kaart hankida. See on aga taas lisakulutus.

Odaval võrgukaabli ühendusvõimalusega ruuteril võivad võrgupesad (karbil kirjas kui LAN port) olla ainult 100 Mbit/s kiirusega. Kergemaks kodukasutuseks on sellest küllalt, kuid töö võrgukettaga on aeglasem kui gigabitise võrguliidese puhul.

Veel üheks tavaliseks odavate 3G WiFi ruuterite puuduseks on tihti see, et traadita

ühenduse kiiruse on 150 Mbit/s, mitte 300 Mbit/s ega 450 Mbit/s nagu kallimatel seadmetel.

Ruuteri valimisel tuleks vaadata kindlasti ka seda, kas selle 3G-moodul sinu netipulka toetab. Meil müüdavatel ruuteritel on enamasti levinumate netipulkade tugi olemas, kuid kahtluse korral saab mudeli sobivust kontrollida tootja veebilehelt.

Üheks soodsaks netipulgast WiFi't teha oskavaks ning ka lauaarvuti jaoks vajalikke võrgukaabli pesasid pakkuvaks seadmeks on näiteks TP-Link MR3220, mille saab poest kätte umbes 25 euro eest.

3

Ruuteri seadistamine

Kui kõik läheb hästi, oskab ruuter sätteid ise paika panna ja sul pole tarvis midagi peenhäälestada, pead teadma vaid netipulga sisse käiva SIM-kaardi PIN-koodi. Kui ruuter ise netipulka kasutusse võtta ei oska, on tarvis käsitsi sätteid määrata. Järgnev näide käib ruuteri TP-Link MR3220 kohta, kuid põhimõtteliselt samamoodi käib asi ka teistes seadmetes.

Ühenda netipulk ruuteri USB-pesasse ja ühenda arvuti kaabli abil ruuteriga. Kaabel tuleb ruuterit ostes kaasa. Ava brauser ja mine aadressile 192.168.0.1. See aadress võib mudelite ja tootjate kaupa olla erinev, tavaliselt on õige aadress kirjutatud ruuteri põhja alla. Sisse logimiseks kasuta kasutajanime **admin** ja parooli **admin** (ka need on tihtilugu põhja alla kirja pandud).

Vali peamenüüst Network ja sealt edasi alammenüüst 3G/4G. Kui ruuter tunneb sinu netipulga ära, ei ole sul tarvis ise sätteid muuta. Sisesta SIM-kaardi PIN-kood, mis on kirjas SIM-kaardi plastkrael, millest sa SIM-kaardi välja rebisid. Kui sul veab, siis ongi

kõik korras ja ruuter loob automaatselt ühenduse. Kui aga punane kiri teatab, et midagi ei tööta või sa näed, et ruuter ei suuda ühendust luua, klõpsa nuppu **Advanced Settings**. Sellel kuval pead sa täitma väljad **Dial Number** ja **APN**. Kui sa neid ei tea, helista teenusepakujale, kellelt sa selle andmesidepaketi kaardi ostsid, ja küsi järgi. Neid vajalikke andmeid oskab sulle öelda iga klienditeenindaja. Sisesta õiged väärtused ja klõpsa nuppu **Save**. Kui ruuter ikka ühendust ei saa, võib osutada vajalikuks muuta 3G/4G sätete põhikuval sätet **Authentication type**. Vaikimisi on selleks **Auto**, ent võib vajalik olla valida hoopis näiteks **CHAP**. Seda oskab sulle öelda teenusepakkuja klienditugi.

WiFi-leviala seadistamise sätteid leiad menüüst **Wireless**. Jaotises **Wireless settings** kirjuta väljale **Wireless Network Name** loodava WiFi leviala nimi, vali ripplööndist **Region** riigiks **Estonia** ning kanaliks pane mõni suvaline kanal välja arvatud 1, 6 või 11. Need kolm kanalit on enamike WiFi ruuterite vaikimisi kanaliteks ning piirkondades, kus on palju WiFi levialasid, on just need kanalid kõige suuremate häiretega.

Jaotises Wireless Security aktiveeri valik **WPA/WPA2 Personal** ja tipi väljale **Password** parool. Võid kasutada ka tühikuid, kuid mitte täpitahti. Nüüd klõpsa nuppu **Save** ja taaskäivita ruuter. Seda saad teha menüüst **System Tools**, valides käsu **Reboot**.

Pärast umbes minutijagu aega võtvat taaskäivitamist oledki teinud netipulga internetist WiFi leviala, mis on valmis kasutamiseks.

4

Leia parim levi

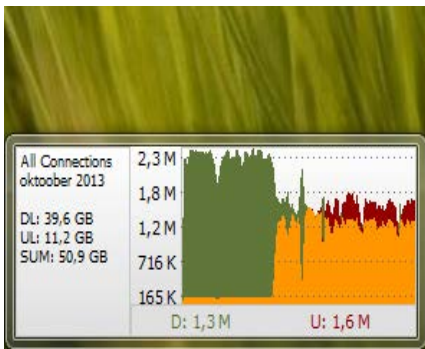
Parima levi leidmiseks ühenda netipulk arvutiga ja jälgi, kuidas levi muutub, kui sa majas või korteris ringi liigud. Põhjus, miks sa peaksid pulga arvutiga ühendama on selles, et ruuteri kasutajaliides tavaliselt ei näidata signaali tugevust ega ühenduse kvaliteeti ning sa ei näe, kas ühendus on HSPA+ (kiireim) või ainult HSPA (kiire) või lausa WCDMA (aeglane).

Arvutiga ühendatud netipulga signaali kvaliteeti näed sa rakenduse aknas, sõltu-

valt andmeside loomiseks kasutatavast programmist võib see olla näha kas avakuval või akna all servas inforibal. Liigu arvutiga tubades ringi ja peatu igas kohas paariks minutiks, kuni ühendus stabiliseerub.

Parem levi on tavaliselt akna all, kuid sõltuvalt hoone ehituse iseärasustest ja maja ümbritsevatest teistest hoonetest ja puudest võib see olla mõne sellises kohas, kus seda ei ootaks. Levi tugevus suvel ja talvel võib olla erinev, selle põhjuseks võivad olla puud, mis on suvel täislehes, talvel aga raagus. Sügise ja talve jooksul võiksid iga kuu korra maja uuesti läbi käia ja kontrollida, ega parima leviga koht muutunud pole.

Kui sul pole võimalik ruuterit parima leviga kohta paigutada, siis on mõistlik kasutada välist antenni. Netipulka ostes tasub kohe vaadata sellist mudelit, millel on välise antenni ühendamise võimalus. Antenni eeliseks on seegi, et sellega tuleb kaasa pikemat kaabel, millega saab seda netipulgast ja ühtlasi ka ruuterist eemale viia, näiteks asetada see kahe akna vahele.

5 Kuidas internetikasutust jälgida?

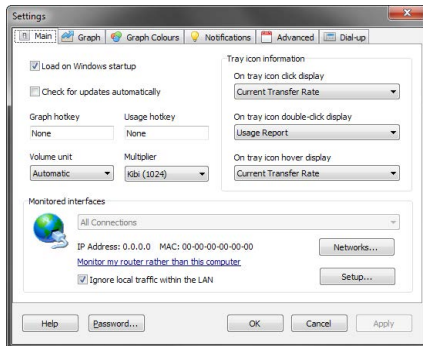
Internetikasutuse jälgimiseks ja megabaitide jooksuks lugemiseks tuleks kasutusele võtta mõni vastav programm. Varem oleme kirjutanud programmist BitMeter, kuid neid on teisi. Mitme arvutiga majapidamiseks on see probleem, et isegi siis, kui igasse arvutisse installida mõni andmemahu jälgiv rakendus, ei saa jooksvalt jälgida kõikide arvutite alla- ja üleslaadimisi.

Üheks selliseks programmiks, mis võimaldab samas sisevõrgus olevate arvutite - näiteks kõikide samas WiFi võrgus olevate sülearvutite - andmekasutust jälgida ja seda infot kõikides arvutites kuvada, on NetWorx.

Laadi NetWorx alla aadressilt www.soft-perfect.com/products/networx ja installi. Soovitatav on valida **Custom install**, sest siis saad sa öelda, et sinu arvutisse ei installitaks AVG-tööriistariiba. Pärast käivitamist jääb programmi ikoon süsteemisalve ning alla- ja üleslaadimiskiirust näed sa siis, kui hiirekursoriga sellele osutad. Mahu nägemiseks paremklõpsa ikooni ning vali käsk **Usage Report**. Palju mugavam oleks aga internetikasutust jooksvalt jälgida ilma, et peaksid iga natukese aja tagant ikooni klõpsama. Selleks paremklõpsa süsteemisalves NetWorxi ikoonil ja vali käsk **Show Graph**. NetWorx sa uuesti ikooni või nüüd juba graafikut ja

vali käsk **Settings**. Mine vahekaardile **Graph** ja märgi ruut **Display usage summary**. Nüüd näed sa jooksvalt, kui mitu mega- või gigabaiti sa ära oled kulutanud.

Selleks, et arvutada kokku kõikide sisevõrgu arvutite andmevahetuse maht, märgi vahekaardil **Advanced** ruut **Synchronise with other NetWorx instances**.

6 Koduvõrgu liiklus ei loe

Kõigi programmide puhul, mis hoiavad internetikasutusel silma peal, on üks konks, millest tasub teadlik olla. Nimelt jälgivad need programmid seda andmevahetust, mis tuleb sinu arvutisse sisse või läheb sealt välja, kuid ei tee tihti peale vahet sellel, kas sa tirid faili arvutisse internetist või hoopis kõrvaltoas asuvas teistest arvutist. Neid kahte mahtu tuleks kindlasti eristada, sest sinu netipulga mahupiirang puudub ainult internetiga toimuvat andmevahetust.

Ava NetWorxi sätteid ning märgi vahekaardil **Main** ruut **Ignore local traffic within the LAN**. See kõrvaldab kahe koduse arvuti vahelise võrguliikluse üldarvestusest.

NB! Kui valisid allalaadimiseks NetWorxi *portable*-versiooni, mitte täisinstalli, siis pole vastavat draiverit sinu arvutisse installitud ja kohtvõrgu liiklust sa eristada ei saa.

7 Mida peaks arvutis jälgima?

Kui märkad, et sinu tavapärase internetikasutus on liiga suur ja andmemahu piirang läheneb hoogsalt, pead teadlikult internetikasutust piirama. Tähele tasub panna ja üle kontrollida järgmised oht- rät internetiliiklust tekitavad tegurid.

- Rakenduste automaatsed värskendused. Siia alla kuuluvad ka nt Steamis installitud mängud ning Windowsi igapäevased turvapaikade allalaadimised. Kui võimalik, muuda rakenduste sätteid selliseks, et need automaatselt värskendusi ei kontrolliks või alla ei laadiks.
- Dropboxi, SkyDrive'i, Google Drive'i või muude pilveteenuste automaatne sünkronimine. Kui sul on kombeks igapäevaselt suuri faile sünkroonida või pilveteenustesse salvestada, katkesta need pulganeti kasutamise ajaks. Dropboxil on ajutusel olemas käsk **Pause syncing**, mis ajutiselt katkestab failide värskendamise.
- Picasa või muu fotohaldusvahendi automaatne albumite üleslaadimine.

- Kõrge kvaliteediga videote vaatamine YouTube'is, Vimeoos või mujal.

8 Salajased netiröövlid

Lisaks sellele võib olla rakendusi või veebilehti, mis tekitavad internetiliiklust sinu teadmata või mis on sellised, millest sa ei oska andmemahu röövlit kahtlustadagi.

- Telepildi vaatamine veebist. ETV ja ETV2 saateid saab vaadata veebilehelt otse.err.ee, samamoodi saab veebist vaadata Euronews'i või Deutsche Welle saateid. Mõnede kanalite telepilt on vaikimisi madala või keskmise (Euronews) kvaliteediga, aga mõnede oma kõrge kvaliteediga (ETV). Kõrge kvaliteet on aga umbes 100 KB/s, mis tähendab seda, et tunni aja koguneb ainult ETV vaatamisest umbes 360 MB andmemahu. Kahe ja poole tunni- ga - näiteks vaadates üksteise järel „Ringvaadet“, „Pealtnägijat“ ja „AK-d“ koguneb andmemahu juba ligi 900 MB ehk ligi gigabait. 30 GB mahupiiranguga internetipaketi puhul ongi see juba maksimaalne päevane andmemahukogus, mida sa endale lubada saad. Lülitades ümber madalamale kvaliteedile, väheneb ETV otsevaatamisel andmemahu kogus umbes poole võrra.

- Suurte piltidega veebilehed. Populaarsetel fototeenuste saitidel, näiteks Flickr, piltide sirvimisel koguneb ajapikku päris paras ports andmemahu isegi siis, kui iga pilt on väike, vaid saja- kuni mõnesajakilobaidine. Kümneid ja sadu pilte läbi sordides maht järjest kasvab. Moodsad veebisaidid rakendavad tihti taustal laadimise tehnoloogiat ja brauser võib taustal salaja laadida ka pilte, mida sa pole veel vaatanud hakanud.

- Muusikateenused. Spotify, Rdio ja teised voogaedastusteenused on ribalaiusega nii kokkuhoidlikud kui nad saavad, kuid hea kvaliteediga muusikat lihtsalt ei saa kokku pressida väga väikese mahuga faili. Iga kord, kui sa klõpsad Spotify's järgmise loo kuulamiseks nuppu **Next**, kulub tavakvaliteedi juures umbes 3 megabaiti andmemahu. Päev otsa taustaks muusikat kuulates kogunevad need kümneteks ja sadadeks megabaitideks.

- Videokõned. Tunniajaline tavaline Skype'i videokõne kulutab umbes 57 MB andmesidemahtu, gruppivestlus kolme inimesega aga kulutab juba 230 MB. Tunniajaline HD videokõne, mille jaoks eeldatakse kiirust 1,2 MB/s läheb aga „maksma“ ligi 4,3 GB.

9 Arvesse läheb nii alla- kui üleslaadimine

Pea meeles, et sinu pulgainterneti mahupiirangu sisse arvestatakse nii alla- kui üleslaadimised. Paljud rakendused, näiteks Skype'i videokõne või Spotify, laadivad töö käigus kogu aeg andmeid üles, nii et sealtki koguneb ajapikku arvestatav lisa sinu allalaadimistele. Seepärast hoia silma peal just kogukasutusel.

SVEN VAHAR

Kuidas ...

telefoni eemalt lukustada?

Varem oleme kirjutanud rakendustest, mis võimaldavad kadunud telefoni asukohta määrata ja telefoni eemalt lukustada. Kõik need rakendused eeldavad aga eelnevalt rakenduse installimist ja konto loomist. Nüüd saab seda teha ilma lisarakendusteta.

1

Sisseehitatud funktsionaalsus

Alates sellest sügisest on võimalik Androidiga telefonide asukohta veebi vahendusel määrata ilma selleks eraldi rakendust installimata. Varakevadel kirjutasime rakendusest Prey, mis võimaldab telefoni eemalt helisema panna ja selle asukohta tuvastada. Taolisi rakendusi on teinud, ent enamusel neist on kaks puudust: esiteks pead sa selle eelnevalt installima ja looma teenuse kasutamiseks kasutajakonto ning teiseks ei võimalda need telefoni täiel määral nullida. Lisaks pelgavad paljud kasutajad, et nad ei oska sääraast rakendust seadistada.

Android Device Manager on Google'i teenus, mis on vaikimisi aktiveeritud kõikide Android operatsioonisüsteemiga seadmete jaoks ning selle kasutamiseks ei ole sul tarvis midagi installida ega seadistada. ADM on seotud sinu Google'i kontoga ja seda saab kasutada kõikide sinu kontoga seotud Androidiga mobiiltelefonide või tahvelarvuti-telepühul.

2

Lülita sisse

Ühe asja pead sa siiski enne kasutama asumist tegema, nimelt pead sa Android Device Managerile oma telefonis toimetamiseks loa andma. Selleks otsi telefoni sätetest üles **Security** menüü. Selle all on kas valik **Select device administrators** või lihtsalt **Device administrators**. Vali see. Järgmisel kuval näed sa rakendusi ja teenuseid, millel on õigus sinu telefoni hallata. Kui sa muid taolisi rakendusi ise installinud pole, siis ongi seal ainult Android Device Manager, ent seal võivad olla ka muud rakendused, nt AirDroid. Märgi ADM järel olev ruut ja tonksa nuppu **Activate** oma soovi kinnitamiseks.

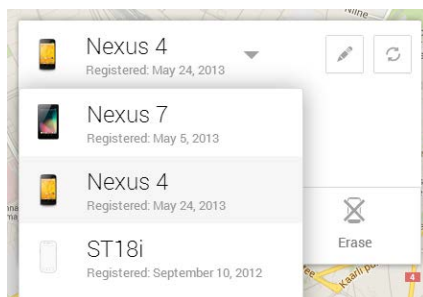
Teine, mis peaks telefonis olema lubatud, on asukohta määramine. See on telefoni sätetes valiku **Location** all. Kui kardad aku pärast, siis tingimata ei ole vaja sisse lülitada GPSi,

ligikaudse asukohta määramiseks piisab ka valikust **WiFi & mobile network**.

3

Ei ole näha?

Kui sinu telefoni Security menüü jaotises Device Administrators pole ADMi näha, siis on asi selles, et sa pole tükil ajal Play veebipoe rakendust uuendanud. Tee seda kindlasti. Lihtsalt lülita WiFi või andmeside sisse ja käivita rakendus Play Store või Android Market, embkumb sinu telefonis parasjagu juhtub olema. Rakendus uuendab end ise. Seejärel järgi eelneva punkti juhiseid.

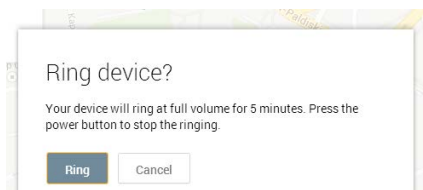

4

Logi sisse Google'i teenusesse

Mine brauseris veebiaadressil google.com/android/devicemanager. Kui sa oled mõnesse Google'i teenusesse sisse loginud, siis pääsed kohe rakenduse juurde, kui ei, pead esmalt sisse logima oma Google'i kontoga. See on sama nagu sinu Gmaili konto.

Kui sinu kontoga on seotud mitu aktiivset telefoni või tahvelarvutit, vali rippemnööst just see õige. Mõne minuti jooksul määrab Google sinu telefoni asukohta ja näitab sulle seda kaardil.

5

Helisignaal

Oma kodus diivanipatjade vahel kadunud telefoni saad sa üles leida nii, et sunnid telefoni veebi kaudu helisema. Selleks on nupp **Ring**. Kuna Google'i teenus peab selleks telefoniga min-

gil moel ühendust saama, siis toimib see ainult siis, kui telefonil on WiFi või andmeside lubatud. Telefon heliseb täisvõimsusel, kuid see pole mitte sinu tavapärase helin, millega sa harjunud oled, vaid sellest erinev. Helisemise lõpetamiseks vajuta sisselülitamisnuppu.

Erase all data?

This performs a factory reset on your device. Your apps, photos, music, and settings will be deleted. After you erase the device, Android Device Manager will no longer work. This reset is permanent. We may not be able to wipe the content of the SD card in your device.

If your device is offline, we will perform the factory reset as soon as it goes online.

6

Lukustamine ja nullimine

Nupp **Lock** võimaldab telefoni parooli alla panna. See on väga kasulik siis, kui sa mugavuse pärast pole oma telefonile seni turvamustrit või parooli määranud ent nüüd tahaksid kadunud telefoni igaks juhuks lukustada.

Nupp **Erase** taastab tehaseseadistused. See kustutab kõik sinu kontod ja rakendused. Google ei julge lubada, et selle käigus kustutatakse ka mälukaardi sisu. Võimalik, et see sõltub ka telefoni mudelist. Igal juhul kaotab tehaseseadistuste taastamine võõrale ligipääsu sinu postkastile, Facebooki kontole ja muudele teenustele, mida sa telefonis kasutasid. Pärast tehaseseadistuste taastamist ADM enam ei tööta, sest telefon pole enam seotud sinu kontoga.

7

Paar puudust siiski on

Mõned puudused teenusel siiski on. ADM sõltub telefoni internetiühendusest, ning erinevalt eraldi rakendustest (nt Cerberus), ei saa telefoni spetsiaalse sõnumiga aktiveerida ja andmesidet sisse lülitada, telefoni kaameraga pilti teha ega teavitada sind SIM-kaardi vahetusest.

Kuna ADM tegutseb sinu Google'i konto kaudu ning tõenäoliselt oled sa oma arvutis Gmaili kogu aeg sisse logitud, siis võib ükskõik kes, kel on ligipääs sinu arvutile, sinu telefoni lukustada või nullida.

SVEN VAHAR

Hallo!

Helistan välismaalt ja tasuta!

Reisil kodustega sidet pidades on rändajal alaliseks küsimuseks, kuidas teha seda võimalikult soodsalt. Mobiil on hea abivahend, aga välisriigis tuleb maksta välisoperaatori kehtestatud hinda, mis võib olla kordi kõrgem kodustest hindadest. Appi tuleb Hallo - võimalus pidada kõnesid mobiilivõrgus või üle interneti. Ja seda tasuta või koduvõrgu hinnaga!

Kuidas alustada?

- Sul on vaja Android või iOS operatsioonisüsteemiga nutitelefoni.
- Liitu EMT Internetikõnede teenusega – seda saab teha EMT e-teeninduses www.emt.ee
- Lae alla Hallo äpp, mille leiad EMT kodulehelt, Google Playst või Appstore'ist.
- Esmasel käivitamisel on vaja teada oma kasutajatunnust ja salasõna (need saad EMT e-teenindusest liitumise järel).

Halloga saab üks kasutaja kasutada sama teenust kolmes seadmes (lisaks nutitelefoni ka tahvelarvuti ja arvuti), makstes vaid ühe teenuse eest. Sõltuvalt oma asukohast ja võimalustest saad valida mugavaima seadme ja soodsaima suhtluskanali. Nii lihtne see ongi!

Ülimalt soodne

Hinnastamisel kehtib põhimõte, et EMT Internetikõnede raames on helistamine:

- **tasuta**, kui Wifi või mobiilse interneti võrgus helistamisel valitakse EMT Internetikõnede kasutajatunnus kujul eesnimi.perenimi@voip.emt.ee

Kasulik nipp! Vormista Hallo kasutajaks ka oma pereliige, et saaksid talle tasuta helistada. Mugavaks helistamiseks salvesta tema kasutajatunnus telefoniraamatusse!

- **tasuline**, kui valitakse mobiilnumber või telefoninumber. Ka välismaal kehtib alati paketi põhine Eestist algatatud kõne hind. See tähendab, et kehtib ka tasuta helistamise võimalus näiteks pere või firmasisene kõne koondarve piires, kui see Eesti-sisises paketi olemas on.

Arvestada tuleb sellega, et välismaal võib WiFi olla tasuline ning mobiilse interneti levialas tuleb arvestada välisriigis kehtiva mobiilse inter-

neti hinna ja maksustamispõhimõtetega. EMT kliendina saad mobiilset interneti Euroopa riikides ja Venemaal oma mobiiltelefoni, süle- või tahvelarvutiga kasutada muretult ilma suuri arveid kartmata, sest su arve hoiab kindla kontrolli all interneti päevalagi.

Interneti päevalagi hoiab kulud kontrolli all!

Ainsa operaatorina Eestis on EMT internetipakettidele vaikumisi kehtestatud roamingu päevalagi, mis hoiab internetiarved kontrolli all. Nii

on võimalik mugavalt kasutada interneti ka välismaal muretsemata suurte arvete pärast. Igas päevas on vastavalt internetipaketile kasutamiseks kas 20 MB või 50 MB interneti kindla tasu eest (alates 4,95 €/päev). Päevalae täitumisel teavitab EMT SMSga ning pakub võimalust mahtu soovi korral juurde tellida. Juhul kui mahtu juurde ei osta soovita, piiratakse internetiühendus antud kalendripäeva lõpuni. Päevalagi on vaikumisi aktiveeritud kõikides Euroopa Liidu riikides ning valitud mitte-Euroopa riikides kõigil EMT klientidel.

Kahe maailma vahel

David Cage on kahtlemata mängumaailma üks originaalsemaid loovestjaid, nii „Fahrenheit“ kui ka „Heavy Rain“ on saavutanud midagi sellist, mida keegi teine pole suutnud sellises mastaabis järele teha. Sama rada jätkab ka värsked „Beyond: Two Souls“.

Juba alates 2005. aastal ilmunud „Fahrenheitist“ on David Cage ja tema mängustudio Quantic Dream teinud interaktiivseid filme. Tõsi, selline žanr oli populaarne ka 1990ndatel, kuid seal tähendas see üksnes pikki filmitud vaheklippe, mille ümber oli enamasti kohmakas ja/või traditsiooniline mängitavus.

„Fahrenheitiga“ püüdis Cage aga teha mida enam - viia mängija tehtavad liigutused sünkrooni sellega, mis toimub ekraanil. Mitte ainult nii, et vasaku nooleliigutuse peale liigub tegelane vasakule, vaid palju enamalt. Hiire ja klavatuuriga oli see kohati paras peavalu, eriti välksündmused, kuid PlayStation 2 ja Xboxi versioonid töötasid see paremini.

Olulised valikud

2010. aastal üksnes PS3-le ilmunud „Heavy Rain“ viis aga nii vaistliku juhtimise, tegelaste loomulikkuse kui ka loovestmise ja valikutel põhineva loo ülesehituse täiesti uuele tasemele. Ja kui sulle meeldis „Heavy Rain“, siis on täiesti mõõdapääsmatu, et sulle meeldib ka „Beyond: Two Souls“.

„Beyond: Two Souls“ on tõenäoliselt kõige filmikum mäng, mis üldse on kunagi tehtud

„Beyond: Two Souls“ on lugu sellest, kuid ka kõige erilisemad meie seast tahavad tegelikult elada kõige kiuste täiesti normaalset, igavat ja tavapärast elu. Jodie, lihtne väike tüdruk, on terve elu olnud ühenduses Aidaniga, kelle kohta kõige lihtsam oleks öelda poltergeist. Ta suu-

Ellen Page ontliku Jodie'na on tegelikult palju ohtlikum kui ta välja paistab.

dab Jodie läheduses esemeid liigutada, aga ka palju enamat, näiteks mõne inimese oma taatele allutada ja sundida neid enda huvides käituma, kuni selleni välja, et sunnivad neid enesetappe tegema. Mängitavad on nad mõlemad ja enamik puslesid tulebki lahendada Aidani abiga, kes saab hõljuda läbi seinte ja näiteks ukse teiselt poolt avada.

Hollywoodi staarid

See mäng on kõige filmikum mäng, mis kunagi tehtud. Alates sellest, et ekraanil on filmilikud horisontaalsed mustad ribad nii üleval kui ka all, kuni selleni välja, et peaosalisi kehastavad tuntud näitlejad Ellen Page ja Willem Dafoe. Ja kehastavad sõna otseses mõttes, sest see ei tähenda mitte üksnes esmaklassiliselt sisseloetud teksti, vaid *motion capture*'iga on kõik tegelaste liigutused ja näomiimika („L.A.

Noire'i“ näod pole pärast seda mängu enam standard) „sisse loetud“.

Tehniliselt on tegu kahtlemata ühe detailsema ja sujuvaima mänguga, mis PlayStation 3 peale kunagi tehtud. Ja mitte ainult tehniliselt, mäng pakub mitmeid hingematvaid stseene ja filmilikke plaane, mis näevad niivõrd ilusad välja, et võtavad pisara silma.

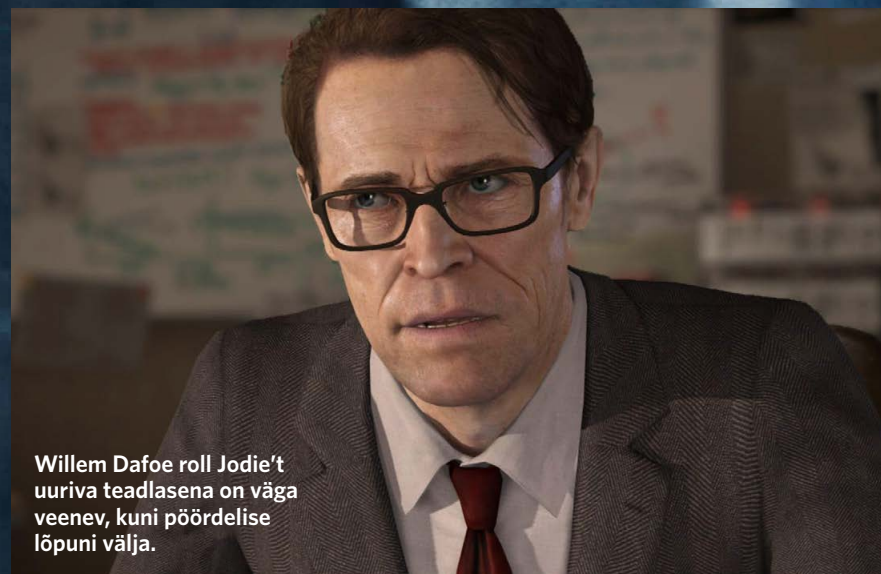
Kui mitmedki tänapäeva mängud suudavad mängitavuses olla kohati „Heavy Raini“ ja „Beyondiga“ sarnased, näiteks „The Walking Dead“ ja värsked „The Wolf Among Us“, siis selliseid grandioosseid ja pisidetailideni läbimõeldud stseene konkurendid pakkuda ei suuda.

Võrreldes „Heavy Rainiga“ on juhita- vust siiski lihtsustatud. Nüüd saab tegelastega ringi liikuda lihtsalt analoogkangi abil ning huvikohtades enamasti ei näidata, millist nuppu tuleb vajutada, kui

Millise „Assassin's Creedi“ peategelane pole olnud mees?

Saada õige vastus enne 25. maid aadressile play@dig.ee ja võid võita arvutimängu „Assassin's Creed IV: Black Flag“ ja mängu tegijate autogrammidega plakati!

Willem Dafoe roll Jodie't uuriva teadlasena on väga veenev, kuni pöördelise lõpuni välja.

Mäng sobib, kui sulle meeldivad ...

„Heavy Rain“

„The Walking Dead“

Kreemireklaamist tuttavad miimikakortsud on sellele mängule komplimendiks.

välksündmusi on endiselt palju, vaid paremat analoogkangi tuleb huvikohas liigutada selles suunas, mis suunas see mängijast paikneb. Vaistlik värk. Sama on märulistseenidega, võitluse ajal läheb tegevus aegluupi, kus tuleb Jodie'it liigutada selles suunas, kuhu poole ta liigub, kas vastavalt teeb lööki või põikleb selle eest eemale. Muide, peategelased surma ei saa, sest muidu jääks ju tegevus seisma ja kogu filmilikkuse illusioon puruneks.

Käed on seotud

Kõik see muidugi tähendab, et kontrolli ja valikuvabadust on vähe, ka nendes episoodides, kus mängijal on näiliselt liikumis- ja tegevusvabadust küllaga. Küll aga olenevad mängu 23 lõppu sellest, kuidas ja milliseid valikuid sa teed.

Kui „Heavy Raini“ puhul olid sellised filmilikkud valikuvõimalused revolutsioonilised, siis siin on need küllaltki sirgjoonelised ja vähemalt tundub, et viimases peatükis saab pea kõik valikud ümber mängida. Mõned mängud teevad seda tänapäeval juba kavalamalt, näiteks seesa-

Viimaste aastate jooksul on tulnud mängu, mis panevad loovestmisele sarnast rõhku, nagu „The Walking Dead“ või „Gone Home“

ma „The Walking Dead“, kus sulle võidakse anda valida kahe tegelase päästmise vahel, mäng aga on juba ette otsustanud, kumb tegelane jääb ellu ja sellisel juhul peab see tegelane, keda sa päästma ei läinud, aga kes jäi ellu, meeles seda ning tema järgnev käitumine on sellest tingitud.

Siin on aga selged valikud ja kui ühe neist valid, siis täpselt nii juhtubki. Mõnes mõttes on see mängija suhtes küll ausam, kes teeb valiku vastavalt varem mängus kogetule ja mäng ise vingerpusse ei tee, kuid samas pole ka jahmatavaid üllatusi. Kuigi valikuvabaduse kohalt on mäng ot-

CIA tippagendist kodutuks hulguseks, Jodie elu on Ameerika mäed.

Beyond: Two Souls

Hind: 59.99 €

Müügil: Euronics

Millega mängida? PS3

sene ja tegevusvabadus piiratud, surub Jodie umbes 12-tunnine, tema elust erinevaid episoodide otsekuu pusletükke kokku panev lugu sind tugutooli ja raske on puliti käest panna enne, kui lõputiitrid jooksevad.

„Beyond: Two Souls“ on nagu interaktiivne raamat, mille lehekülgede pööramine on tehtud ülimalt ägedaks ja see, kuidas sa lehti pöörad, mõjutab ka raamatu sisu. See ei ole niivõrd emotsionaalselt kaasakiskuv kui „Heavy Rain“, kuid ei vanguta usku David Cage'i ja Quantic Dreami oskusesse olla mängutööstuse üks parimaid loovestjaid ning paneb nende seni veel välja kuulutamata, kuid juba töös olevat uut PlayStation 4 mängu veelgi suurema huviga ootama.

MARTIN METS

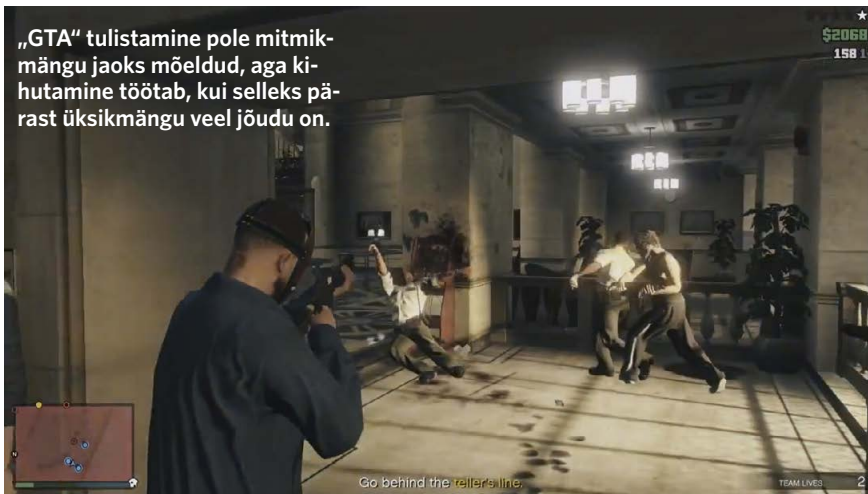
KOKKUVÕTE

„Beyond: Two Souls“ on digitaalse meelelahutuse suurteos, kuigi mitte nii revolutsiooniline kui eelkäija ja uued konkurendid teevad mõnda asja paremini.

HINNE

„GTA“ tulistamine pole mitmikmängu jaoks mõeldud, aga kihutamine töötab, kui selleks pärast üksikmängu veel jõudu on.

Liiga palju vabadust

Mitmikmäng oli ka eelmises nummerdatud „Grand Theft Autos“, aga seekord lubab Rockstar ennenägematut vabadust ja sadu missioone. See kõik on küll „GTA V-s“ olemas, aga on see ka hea ja sunnib sind veel kümneteks tundideks Los Santosesse jääma?

„GTA Online“ ei tulnud välja mänguga samaaegselt - sellel ajal oli isegi mõnede üksikmängu missioonide läbimine raske, kuna need nõudsid netiühendust, rääkimata siis mitmikmängust. Aga läbi kivide ja kändude saadi see tööle ning kasutajad saavad üksteisega lõpuks mõtu võtta.

Mitmikmängu tegelane on ülejäänud mängust täiesti eraldi. Karakteri saab küll ise teha, aga lõplikud omadused otsustavad hoopis valitavad vanemad ja vanavanemad, mille põhjal luuakse mängija välimus ja näitajad. Veider süsteem ja midagi väga omanäolist genereerida on raske.

Lugu hajub minutitega

Mitmikmängu algusvideo jätab mulje, et see on üsna loopöhine. Üksikmängust tuttav Lamar korjab mängija peale, tiitrite taustal sõidetakse läbi linna ja Lamar avab veidi taustalugu. Aga kui algus ja mõned õpetlikumad videod läbitud, meenuvad ülejäänud mäng kahtlaselt palju „GTA IV“ või „Red Dead Redemptioni“ väga segast mitmikmängu.

Tõsi, aeg-ajalt võivad üksikmängust tuttavatel tegelastel helistada ja pakkuda missioone, aga „lugu“ piirdub vaid mõningase dialoogiga. See kõik oleks ju üsna hästi, ega suurem osa mitmikmängudest ju rohkemat sisalda, aga mitmikmängu missioo-

Grand Theft Auto V Online

Hind: 63.99 €

Müügil: Progames

Millega mängida? PS3, Xbox 360 (testitud)

„GTA V“ mitmikmäng tundus idees väga lahe, kuid reaalsuses näib see olevat nagu raisatud hea võimalus

nid on justkui meelega võetud kõige tüütumatest, mida mängul pakkuda.

Jah, on avatud maailm, kuid see on pigem lihtsalt selleks, et sõprade või teiste mängijatega kokku saada. Rockstari lubatud 800 missioonist suurem osa paistab olema võidusõit või surmamatši stiilis tulistamine, pärast mida visatakse kõik mängijad menüüsse, kust saab valida järgmist missiooni ja nii edasi.

Vaid mõned üksikud missioonid paistavad võtvat seda, mida mängust võtta saab - langevarjuhüpped, lennukitega sõidud, mõned röövid. Võidusõidu punkte saab ka ise kaardile laduda, aga see ei

tee puhtalt punktist punkti sõitu palju huvitavamaks. Röövid pole nii huvitavad ja neid planeerida ei saa. Ja noh, kui mängida sõprade asemel juhuslike inimestega, muutub röövgi tuimaks punktist punkti sõiduks. Lisavigurina saab igale ringile raha panustada, mis viletsamal juhul kaotsi läheb, aga paremal juhul toob sisse mitmekordselt ja selle eest saab osta autosid ja muud.

Peitusemäng relvadega

Aga... kas sellel on mõtet, kui mängu põhiosa on nõnda keskpärane? Eriti hullud muidugi on mängulaadid, milles mängijad üksteist tulistama peaksid. Kuna mängu tulistamismehaanikaid pole muudetud ja sihtimine töötab lukuga, siis taandub kõik täpsuse asemel sellele, millal vastasmängijat ekraanil näed. Lukustumise saab küll ka välja lülitada, aga kes peaks „GTA-d“ nõnda mängida tahtma?

„GTA Online“ tundub käest lastud võimalus. Jäi mulje, et see on ehitatud suurtele röövidele ja kasutab ära võimalusi, mida suur kaart pakub. Mõnestkümnest suurest röövist, kus osa mängijaid politsei ja teised röövlite poolele, oleks piisanud. Aga selle asemel on kokku kogutud kõik nõrgemad missioonid põhimängust ja genereeritud neid hästi palju.

RAINER PETERSON

KOKKUVÕTE

Mängimist neile, kellel ei saanud üksikmängust küll ja on palju sõpru, kes tunnevad samuti, ja ka „GTA Online'i“ mängivad.

HINNE

Uus mäng, vanad autod

Tuleb sügis, tuleb ka laviin spordivideomänge kõikvõimalikele maitsetele. Kas neljandas järjestikuses F1 mängus hakkavad Codemastersil ideed lõppema või suudavad naasevad vormel 1 legendid hoida asju rajal värskena?

Sarnasustest eelmise mänguga ei saa kahjuks üle ega ümber. Enamik mängulaade on samad - karjäär ja sellele eelnev noore juhi test, mis kujutab endast ka mängu õppimist, kokkupakitud versioon karjäärist nimega Season Challenge, lihtsad ajasõidud ja tavaline Grand Prix sõitmine. Eelmise aasta Champions Mode on asendatud uue Scenario Mode mängulaadiga.

Lihtsalt uus hooaeg

Kuid sisu on üsna sarnane - on kindlad stenaariumid, mille peab mängija edukalt läbima. Näiteks peab viimase viie ringi jooksul jõudma katkise rehviaga pititi ning end tagasi esikümnesse sõitma. Ülesanded on huvitavad, kuna sarnaseid situatsioone, nagu katkised rehvid ja turvaauto rajale tulek, ei esine mängus väga tihti. Mitmikmäng püsib täiesti identsena eelmise mänguga - üle interneti saab sõita koos ühe sõbraga koostöös karjääri või üksikuid GP-sid 16 mängijaga.

Maiuspalaks oleks nagu legendaarsed vanad F1 masinad, kuid kahjuks jätab see allalaetava lisa mulje

Ka autode käsitlus võib esialgu tundu da üsnagi sarnane. Õnneks või kahjuks tulevad peamised muutused esile siis, kui mõned sõiduabid maha keerata. Ilma veojoukontrollita kaotavad tagarattad pidamise palju lihtsamalt. Seega madalamate käikudega peab olema gaasi lisamisel ettevaatlikum. Samuti on rohkem tähelepanu pööratud seekord rehvidele ja nende kulumisele - agressiivne kurvide ründamine ja äkiline roolikäsitlemine tagab kiirema pidavuse kadumise.

Sujuvate ja samas ka kiirete ringiaegade saavutamine nõuab tõesti palju keskendumist. Kuid lõpuks kaotab ka kõige vastupidavam rehvi oma võimed. Nagu ka päriselus sellel hooajal, on F1 autode kummide pidamise langus väga järsk. Paar ringi tagasi võis tulla rekordaeg, kui

Hoolimata fännide soovidest julgestusautona siiski sõita ei saa, kahjuks.

Konsooliversioonid tunduvad visuaalselt nagu eelmise aasta mäng...

... kuid ilmastikuefektid on endiselt Codemastersile omaselt põhjalikud.

F1 2013

Hind: 31.99 - 59.99 €

Müügil: Gamestar.ee

Millega mängida? Arvuti, PS3, Xbox 360 (testitud)

äkitselt kohtab pea igas kurvis alajuhitavust ja tempo on langenud varasemast pea sekundi võrra.

Kes oli Nigel Mansell?

Lisa, mida arendaja on selle hooaja mängu kõige enam reklaaminud, on vanemate F1 autode lisandumine mängu. Tavalises „F1 2013“ mängus on viis autot 1980ndatest aastatest ja kallimal Classic Edition variandil lisandub ka kuus autot 1990ndatest aastatest. Samuti on ka lisa-

tud vanemad rajad, mida tänapäeval F1 karussell enam ei külasta. Neid on vastavalt mängu versioonile kas kaks või neli.

Nagu aru on saada, pole autosid küllalt, et mängida korralikku karjääri. Seega on saadaval vaid üksikud GP-d ja mõned Scenario Mode lahendused. Kuna autod on võetud aastakümnete tagant, siis eemaldab mängijat realismist see, et rajal sõidavad autod, mis pole kunagi koos rajal võistelnud. Vanade autodega kaasneb muidugi ka vanamoodi välimus - kui kujutada ette kogu mängu läbi ühe Instagrami rakenduse filtri, siis väga mööda ei pane. Kahjuks jätab kogu klassikalise materjali kogus ja kasutamine allalaetava lisa mulje. Lisab midagi uut ja huvitavat, kuid sügavust ja suurt mänguaja investeringut mängija seisukohalt selles ei näe.

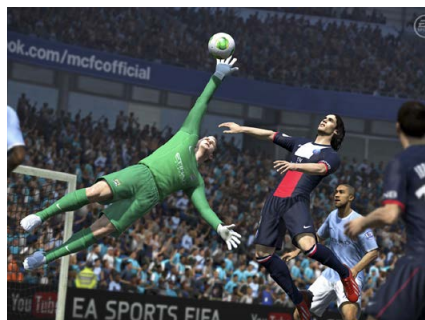
SULEV LADVA

KOKKUVÕTE

„F1 2013“ on siiani kindlasti parim Codemastersi vormelisimulaator. Kuid naasevate klientide jaoks võib uuendusi mängus natukene nappida.

HINNE

Aeglane jalgpallisimulaator

Kas palju väikeseid muudatusi teeb kokku parema tulemise kui üks suur uuendus või lisa? „FIFA“ seeria on tõestanud, et iga-aastased mängitavuse väikesed sammud reaalsuse poole on tee, mis on siiani ära tasunud. Kas tänavune „FIFA 14“ jätkab seda rada?

Nagu viimastes EA Sportsi jalgpallisimulaatorites ikka, on kümneid erinevaid võimalusi nautida pallitagumist. Uuendusi on saanud peaaegu kõik erinevad mängulaadid. Eelmine aasta debüüdi teinud Seasons ei esine nüüd ainult tavalise 1 vs 1 mitmikmänguna, vaid lisandunud on ka koostöövariant üle interneti, kus kummalgi poolel on kaks inimest, kõik erinevate konsoolide taga.

Sädemed mängijate vahel

Ultimate Teamis on mängijate *chemistry* näitaja, mis esines ka juba varem, olulisem. Koosseisu vaheline hea keemia väljendub selles, et meeste näitajad tõusevad. Kuid seda polnud varem näidatud arvuliselt, vaid oli mängus endas lihtsalt tunda. Nüüd aga saab määrata vastavaid stiile mängijatele, mille tulemusena tõusevad koos keemiaga ka kindlad oskused.

Suure uuenduskuuri on saanud ka üksikmängu karjäär. Ennekõike on mängijate ostmise ja nendega lepingute sõlmimise palju pikaajalisem ja keerulisem protsess. Kui varem sai otsida mängijaid lihtsalt näitajate järgi, siis nüüd peab pal-

kama skaudid, kes hakkavad valitud kriiteeriumite järgi otsima mehi.

Et üldse mängijate oskusi teada saada, võib kogu protsess võtta karjääri ajas kuskil 20 päeva. Seega paariminutilised otsingud ja kiired ostud, nagu varasemates „FIFAdes“, võib ära unustada. Tasub mainimist, et just karjäärimenüüs olev meeskonna koosseisu valimine oli kohutavalt aeglane. Mitmeid kordi pidi ootama mõned sekundid, et nupuvajutus registreeriks.

Platsil on mängitavuse erinevused kohe märgatavad. Kogu mängu tempo tundub alguses aeglasem ja palli hoidmine hulga keerulisem. Palju enam tunneb nobedate ja aeglaste mängijate vahet. Pikad keskkaitsjad on uimased ja pallikontroll pole neil alati nii täpne kui sooviks. Vastutasuks on suurematel mängijatel füüsilist üleolekut samuti palju rohkem näha.

Väiksemaid mängijaid saab rohkem nügida ja tirida, mille tulemusena saab kas palli ära võtta või näiteks segada löögi või söödu ajal, mis muudavad need ebatäpsemaks. Üldiselt on meeste oskusi palju pa-

FIFA 14

Hind: 69,99 €

Müügil: Progames

Millega mängida? Arvuti, PS4, Xbox One, PS3, Xbox 360 (testitud), Vita, Wii, PSP, 3DS

remini tunda, sest äärmused on kaugemal üksteisest kui varasemates mängudes. Ka palli füüsika on reaalsem ja meeste pallipuuded ei ole kogu aeg samasugused.

Pall on ümmargusem kui varem

Lisandunud on ka Pure Shot tehnoloogia, mis muudab pealelöögid palju varieeruvamaks, olenevalt mängija tasakaalust ja kas näiteks sooritada lööki pöörde pealt või mitte. Väikeseid parandusi mängitavuses on nii palju, et nende seletamiseks jaguks juttu veel sama palju, kui siia leheküljele mahub. Kindel on see, et parim jalgpallisimulaatori seeria astus selle aastaga jälle sammu reaalsuse poole, mis peaks olema fännidele meeltemööda.

SULEV LADVA

KOKKUVÕTE

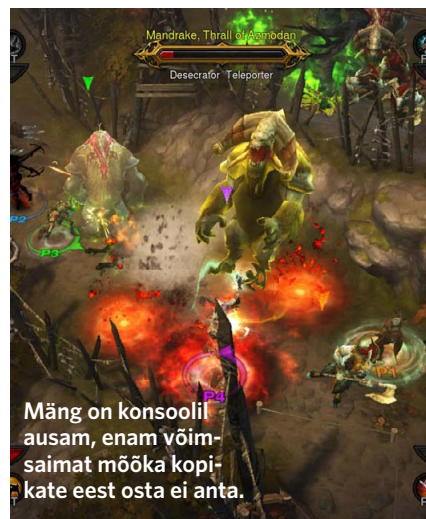
Kui „FIFA 14“ mängulaadides on uuendusi vaid mõned, siis platsil olles on mängitavuses tunda tööd, mida tehti aasta otsa.

HINNE

Nelja tegelasega mängimine on lähe, kuid tuleb arvestada, et üksteisest väga kaugele minna ei saa.

Mäng on konsooli ausam, enam võimsaimat mõõka kopeerimise eest osta ei anta.

Saatan mängib konsooliga

Miks see saatan ometi inimestel rahus elada ei lase? Kogu aeg tükkib maa peale märatsema ja lõhkuma. Inimesed on juba kahel korral teda ja tema sabarakke alistada suutnud, aga kasu ei midagi. Sindri nahk tahab jälle tulla hukatust ja muud pahandust külvama.

Ei ole viga, võitsime teda eelmisel kordadel ja võidame ka nüüd. Jutt käib muidugi „Diablo“ nimelise mängu kolmandast osast. Kaua oodatud ja internetis rohkesti kõmu tekitanud *hack 'n' slash* mäng. Kuni tänavuse sügiseni oli „Diablo III“ saadaval vaid arvutile, aga nüüdsest võivad ka konsolimängurid saatanaga jõudu katsuda.

Parem kui arvutil?

Kuna mängu arvutiversioon ilmus juba peaaegu aasta tagasi, siis oli Blizzardil vahepeal parajalt aega vaeva näha ja mängu konarlike tegeleda. „Diablo III“ konsooliversioon ei ole tühipaljas port, mis on kiiruga rahaahnuses välja antud. Mäng, mis oli algselt kavandatud juhtimiseks hiire ja klaviatuuriga, töötab konsoolil puldiga suurepäraselt. Muide, ka „Diablo I“ leidis omal ajal tee konsoolile. Nimelt oli see mäng olemas PS1 platvormil, kuid kasutajaliides antud konsooli puldi jaoks oli kohutav, et mitte öelda pea mängitamatu.

„Diablo“ esimesed kaks osa kuuluvad ajastusse, kus mitmikmäng ei olnud nii tavapärane mänguviis, nagu see on seda tänapäeval. „Diablo III“ puhul on Blizzard oma sihi just sinna valdkonda suunanud, sest mäng toetab kuni nelja mängijaga mitmikmängu. Seda nii interneti vahendusel kui ka samaaegselt ühel tele-

Suurimaks uuenduseks on võimalus neljakesi ühe konsooli taga mängida, mis annab mängule uue mõõtme

Diablo 3

Hind: 63.99 €

Müügil: Gamestar.ee

Millega mängida? Arvuti, PS3, Xbox 360 (testitud)

riekraanil. Neljakesi ühel ekraanil mängimise puhul tuleb muidugi arvestada paari nüansiga.

Mängijad ei saa üksteisest väga kaugele eralduda ning relvade, turviste ja muu kraami vahetamine toimub ühekaupa. Kumbi faktor ei ole just väga häiriv, aga nelja mängija puhul võib varustusmenüüs veedetud aeg pikaks venida. Kuna konsooliversiooni puhul on oluliselt parandatud ka leitavate asjade kvaliteeti, võib oma karakterile õige varustuse valimine aega nõuda. Samuti on mängijal võimalik oma erinevate karakterite vahel varustust

jagada, kasutades selle jaoks linnas asuvat ardekiristu. Konsooliversiooni puhul on muide juba ära kaotatud oksjonimaja, mis mängu paari lisaeuro eest liiga lihtsaks tegi ja kevadel, enne uut lisapakki, kaob see ka arvutiversioonist.

Nagu ka arvutiversioonis on mängitavaid kangelasi on kokku viis. Tegelaste liigitus ja balanseering on väga klassikaline. Lähivõitluse tegelane barbar, üleloomulike võimetega munk, deemonikütt ja šamaan ning klassikaline võlur. Ühelgi klassil pole eelist ning kergematel raskustasemetel on igal mängijal võimalik oma lemmikklass väga võimekaks arendada.

Läbimängud pole vennad

„Diablo“ mängude võlu on läbi aegade olnud mängu mitmekordne läbimine just sama tegelasega, liikudes raskustasemetel üha kõrgemale. Põnevaks muudab asjaolu ka see, et tasemed ja ülesanded disainitakse igal läbimängul erinevalt.

Korduvmängimise väärtus on olemas juba kas või seetõttu, et vastaste ja varustuse asukohad muutuvad. Kõrgematel raskustasemetel on oluliselt parem ka kogu varustus, mida saab alistatud vaenlastelt või erinevatest peidukohtadest. „Diablo III“ puhul võib julgelt ning positiivselt öelda, et läbimängud pole vennad.

JAN PILLAV

KOKKUVÕTE

Kui sa arvad, et „Diablo I“ oli omal ajal kõva sõna, siis vaata kindlasti „Diablo III“ üle. Mitmikmäng siiski võiks olla natuke libedam.

HINNE

Üle enda varju ei hüppa

„Shadow Warrior“ oli üks 1990ndate lahedamaid FPS-e üldse. Tõsi, 3D Realms andis selle välja natuke pärast „Duke Nukem 3D-d“ samal Build mootoril ja see jäi madalalaubalise matšomehe varju, kuid hoolimata sellest pidasid paljud seda FPS-i Duke'ist palju paremaks.

Miks? „Shadow Warriori“ peategelane Lo Wang ei olnud küll nii karismaatiline, kuid hommikumaade tegevusasetus ja hullumeelsed relvad – katana, topelt-Uzid, tuumalõhkepeaga raketihetitja ja vastase pea, mis tulepalle loopis – oli midagi väga lahedat. Ja sarnaselt teisele sama ajastu pärlile „Blood“ oli kõikidel relval alternatiivne tulejõud.

Vintage FPS

Retromängudest uusversioonide tegemine on praegu moes ja nüüd jõudis järg ka „Shadow Warriori“ kätte ja seda teeb Flying Wild Hog, kelle kontosse kuulub siiani üksnes ilusa pildiga vanakooli FPS „Hard Reset“. Aga erinevalt hiljuti ilmunud „Rise of the Triadi“ uusversioonist, mis üritas olla võimalikult originaalilähedane, pannakse „Shadow Warrior“ suuremas osas tänapäeva FPS-i valemisse, mis teeb sellest kahjuks üksnes keskpärase mängu.

Uuest „Shadow Warriorist“ on kadunud palju relvi ja tasemed on lineaarsed tunnelid, nagu tänapäeval olema peab. Ja õiged ukсед ja esemed helendavad igavas keskkonnas, nagu tänapäeval olema peab. Vana „Shadow Warriori“ üheks suureks plussiks olid väga hästi disainitud tasemed, mis olid kõike muud kui sirgjoonelised ja nõudsid teinekord ka nuputamist, kuidas ja kuhu üldse edasi minna.

Oma jalad kannavad?

Okei, ega uusversioon ei peagi olema üks-ühele originaali koopia, vaid sellega võib ju loovalt ümber käia? Näiteks võib enamuse mängust nüüd läbi teha üksnes möögaga, mida saab ka leitava raha eest arendada. Etteruttavalt võib öelda, et tõhus möögavõitlus on ka parim, mida mängul on pakkuda. Peale relvade saab arendada ka peategelast Lo Wangi, kellel on nii võimed kui ka oskused, mida karmapunktide ja tumedate kristallide (ärge küsige, mis need on) eest saab pea rollikaliult arendada, mis annavad näiteks oskusi end tervendada, nahka tulele vastu pidavamaks muuta ja erinevaid maagilisi rünnakuid kasutada.

Seega lihtsast ja kiirest FPS-ist sai järsu hoopis teistsugune mäng, millel aga

Ka raskel raskusastmel saab erimeelsused vastastega mööga abil lahendada.

Maagilise rünnakuga saab vastaseid õhku tõsta, et neid siis tükkidena alla tuua.

on väga veider kontrollsüsteem. Näiteks enda tervendamiseks tuleb vajutada kaks korda järjest D-klahvi ja siis paremat hii-renuppu all hoida – mis muidugi tähendab seda, et enda tervendamiseks tuleks kaks kekslevat sammu paremale teha. Ja nii on WASD-i alla paigutatud veel ka teisi võimeid, mis on harjumatu. Erinevalt originaalist on nüüd mängul ka arvestatav lugu, kus palgamõrtsukas Lo Wang otsib koos terava keelega ja tujuka vaimuga müstilist mõõka, mis annab kohati kät-

Shadow Warrior

Hind: 24.99 €

Müügil: Steam

Millega mängida? Arvuti

Mängu nautimiseks on vaja: neljatuumaline protsessor, 4 GB mälu, Radeon HD 4890 / NVIDIA GeForce GTX 460 graafikakaart

Uusversioon käib algmetarjaliga väga vabalt ringi, kuid kahjuks on tulemuseks vähe relvi ja palju tunnelid

te päris okei halva 1980ndate märulifilmi stoori koos kohustuslike *onliner*-itega, mis küll kohati kõiguvad hea maitse piiril.

„Shadow Warriori“ uusversioonist ei tasu loota vana hea FPS-i taaselustamist, kuid tegu on keskmiselt hea ja harjumatu pika FPS-iga, mis näeb välja keskmiselt hea ning mille parim osa on mitmekülge möögavõitlus. Mitmikmängu aga kahjuks ei ole, kuid see peegeldub ka mängu hinnas.

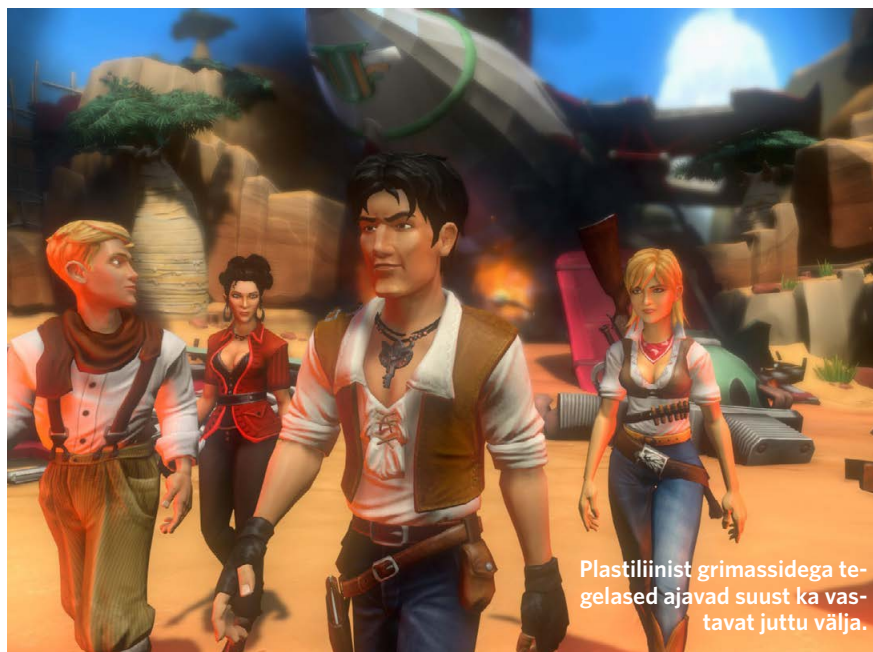
MARTIN METS

KOKKUVÕTE

Lo Wang on tagasi, katana käes ja pörgukollid ning triaaditüübid saavad seda enda nahal tunda. Kahjuks on see kõik liiga halvast mõttes tänapäevane.

HINNE

Plastiliinist grimassidega tegelased ajavad suust ka vastavat juttu välja.

Mõne „Monkey Islandi“ fännil võib sellise pildiga ära petta küll.

Igasuguse sümpaatia kaotus

Jack Keane'i seiklus 2007. aastal oli oma aja kohta tore – lausa niivõrd, et taaselustas allkirjutanus tõsise seiklusemängude huvi. Kauaoodatud komöödiaseikluse järg on aga täielik saast. Hirmus rämps. Nii meeletu sarjasisene tasemelangus on haruldane.

Esiteks on 3D-keskkond rübala väljanägemisega ja animatsioonid nigelad. Teiseks on katastroofiline juhtimissüsteem hiire ja/või klaviatuuriga tõrkuva töökindlusega, sageli ei funktsioneerid klahvivajutamisedki. Kole pilt ja kohmakas juhtimine loovad koostöös kolmanda jama – kidura kaameraliikumise. Mis aga kõige hullem – „Jack Keane 2: The Fire Within“ pole põrmugi naljakas! Deck13 stuudio tegi omale nime lausa vie humoorika seiklusega, nende seas „Ankhi“ trilooogia, kuid nüüd on ohjad täiesti käest lastud.

Kulinaarne ahv

Sangarid Jack ja Amanda naasevad, nendega liituvad piltnik Eve, leidur Carl ja gorillast kokk. Nii eelnimetatud, kurjamid kui ka kõrvalkarakterid on armetud. Esikolmik on ka juhitavad tegelased ja omavaheline armukolmnurk. Hõõrdumine aga ei tekita oodatud sädemeid, vaid muutub ebaseadlike osapoolte tüütavaks suhtedraamaks. Oma roll ebaõnnestumisel on madalasordilistel hääletöödel. Muidugi on ka käsikiri jube, raisates iga minutiga esimese osa pärandatud po-

Mis aga kõige hullem, „Jack Keane 2: The Fire Within“ pole põrmugi naljakas, mis on andestamatu

Jack Keane 2: The Fire Within

Hind: 29.95

Müügil: Gamergate.com

Millega mängida? Arvuti

Mängu nautimiseks on vaja: 2,8 GHz protsessor, 2 GB mälu, 256 MB videokaart

entsiaali. Taustamuusika on kohati isegi enam-vähem.

„Jack Keane 2“ on tempokam, kuid 1899. aastal maal, vees ja õhus toimuv lugu on ebaoriginaalne. Varanduseihas rännatakse Shanghai vanglast Hamburgi sadamasse ja mitmesse paika Egiptuses, lisaks Jacki totras alateadvuses. Kehva graafika tõttu on aga kohad igavad ja

muidu tänapäeva kohta tavapärane kestusaeg tundub liiga pikk ning on „Jack Keane 2“ puhul miinus. Ka mõistatused on iseloomutud ja enamalt viletsad, sealhulgas kohutavad dialoogipusled ja madalad kakluskõigud. Vihjeid napib, kuid segadus lokkab.

Katkisest katkistem

Vigade loetelu tuleks lai, kuid stiilinäited – tegelased teleporteeruvad iseenesest ühest kohast teise või kukuvad kaardilt välja või on haihtunud, kaameranurgad on nõmedad või väärad; heli ja pilt pole sageli sünkroonis, helide valjusebalanss ja ajastused on paigast ära, tohutult esineb visuaalikiikse. Sajad vead veenavad paradoksis, et isegi praak saab olla ebakvaliteetne.

„Jack Keane 2“ on võib olla et aasta suurim pettumus seiklusemaastikul „Dracula 4“ kõrval. Hämmastavalt rohkelt leidub siin „Diamon Joneso“ ja „Adam's Venture'i“ nirude seiklustrilooogiate omadusi ja probleeme. Mõne üksiku viitekilla tõttu siiski üks punkt kukub.

LEHO LAHTVEE

KOKKUVÕTE

Rentslist korjatud lolli stoori ja veelgi põdurama tehnilise teostusega mäng, kus kõik on nii halvasti, et paneb aja piinavalt venima.

HINNE

Millised oleksid muinasjututegelased päriselus?

Eelmise aasta parimaks mänguks valisime me „The Walking Deadi“. Nüüd on Telltale valmis saanud uue episoodilise seikluse „The Wolf Among Us“ esimese jao. Kas see on veel parem või lihtsalt naudib väga hea mängu tuules sõitmist?

„Peeglike-peeglike, kes on see muinasjutus sarimõrvar?“

„The Wolf Among Us“ põhineb „Fablesi“ koomiksisarjal, mis paneb tumedates toonides New Yorki elama muinasjututegelased ning tänu maagilisele loitsule saavad need, kel pole inimkuju, endale sotsiaalelt aktsepteeritava välimuse. Nii leiame eest tegelased, nagu Suur Kuri Hunt, Kolm pörsakest, Lumivalgeke, Kaunitar ja Koletis ja nii edasi, kuid mitte lapsepõlvest tuttavast võtmest. Suur Kuri Hunt on muinasjututegelaste serif, Jahimees on end põhjajoonud parm ning üks Pörsakes-test elab Hundi juures, suitsetab ja joob viskit, ning tal on endiselt pinnuks silmas see onn, mille Hunt kunagi minema puhus.

„The Walking Deadi“ seikluse asemel on see sari detektiivlugu, kus Hunt peab välja selgitama muinasjututegelasi hirmu all hoidva sarimõrvari väga stiilses ja ainulaadses maailmas. Huvitaval kombel suudab Telltale'i mängumootor oma vananenud olemust seekord väga hästi peita ja erinevaid tehnilisi apse pea et polegi. Dialog on endiselt esmaklassiline, valikud on olulised ja sellest sõltub tegelaste elu ja surm, ning esimese episoodi lugu loob hea põhja järgnevale neljale. Kuigi mängitavuse poolest on ikka tegemist kärbeskaalus mänguga, on see väga nauditav ja suudab pakkuda suurepärasest meelelahutust, kuigi kas või natukene rohkem tegevusvabadust ei teeks paha.

MARTIN METS

HINNE

The Wolf Among Us: Episode 1 - Faith

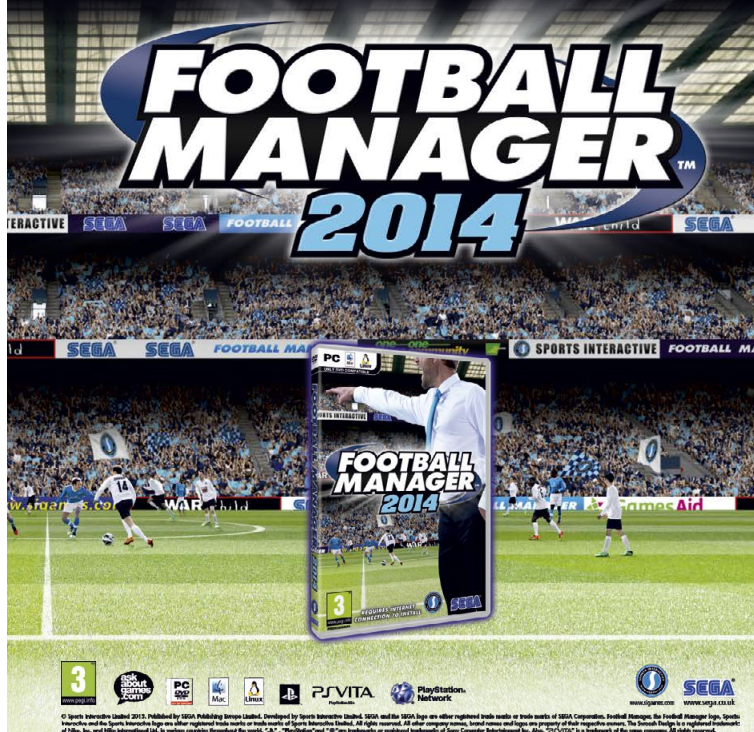
Hind: 22.99 € (terve hooaeg)

Müügil: Steam

Millega mängida? Arvuti (testitud), PS3, Xbox 360

progames

www.progames.ee

NÜÜD MÜÜGIL!

WWE 2K14

progames
www.progames.ee

PRISMA APOLLO

LASERING®

Sony Center

EURONICS

SELVER

16

XBOX 360

PS3

2K

© 2013 2K. All rights reserved. 2K, the 2K logo, and Telltale are trademarks and/or registered trademarks of Telltale Interactive Software, Inc. All other trademarks, logos and copyrights are property of their respective owners. HIGH SPEED INTERNET CONNECTION REQUIRED FOR WARRIOR DOWNLOAD.

Võrukaela pärand

„Rogue Legacy“ on retrohõnguline platvormikas rollimängu elementidega, mis on kaasahaarav kui oled parajasti mängus sees, aga tagantjärele paneb kukalt kratsima, et kas seal on ikka midagi tõeliselt köitvat. Seletame pikemalt, miks selline mulje jäi.

Indistudio Cellar Door Games mäng reklaamib ennast kui *rogue-lite* mängu. Mõiste *rogue-like* viitab mängule, mis sisaldab klassikalise 1980. aasta tekstipõhise mängu „Rogue“ elemente: *permadeath*'i ehk tegelase huku lõplikkust ning igal mängukorral uueks loodavat maailma.

Lite ehk kergversioon, aga näitab „Rogue Legacy“ esimest originaalset kiiksu – su tegelane võib küll surma saada, ent uut mängu alustad oma eelmise tegelase otse järeltulijaga, kes pärrib ka sinu varanduse. See teeb mängu lihtsamaks, sest alguses on armutu raskusastme kätte suremist väga palju.

Raske treeningul...

Mängumaailm on jagatud nelja ossa ja esimestel tundidel ei pruugi algusosast väljagi saada, kuigi hiljem läheb selleks vaid viis kuni kümme minutit. Iga mängukorraga, mis lõppeb taas tegelase surmaga, kogud kulda, mille eest ostad uusi tegelasklasse, võimeid ja varustust. Valikud tegelase arendamiseks on mitmekesised. Tegelasklasse on algul kolm, ent neid arendades ja uusi lahti lukustades tekib võimalus veelgi mitmekesisemaks mänguks.

Kolme pärija seast tegelase valimisel ilmneb järgmine kiiks: enamikel tegelastel on üks või mitu „kaasasündinud puudust“. Nende hulka võib kuuluda nt värvipimedus, mis muudab mängupildi halltoonidesse, valutundlikkuse kadu, mis peidab ekraanilt elumeetri või kiilaspäisus, mis... tingib selle, et su tegelasel pole juukseid. Need „puudused“ koos pseudokeskaegse fantaasiamaailmaga tekitavad kohati üsna naljakaid momente, aga samas tundub see huumor vahel laste jaoks justkui liiga täiskasvanulik ja täiskasvanute jaoks liiga labane.

Käsikäes areng

Kontroll on täpne ja tegelane hästi juhitav nii klaviatuuri kui ka puldiga. Iga kord uuesti loodav maailm toob mängu vaheldust, kuid samas pakub võimalust tundma õppida erinevate kollitüüpide käitumist (ning muutuda osavamaks nende mõõgaga hakkimises või maagiaga põrmustamises). Olgugi et mäng on alguses

Surm on küll selles mängus lõplik, aga sinu järeltulijad viivad alustatu lõpule.

Platvormika idee on geniaalne, kuid tehniliselt kohati saamatu.

raske ja aja jooksul tegelast arendades muutub lihtsamaks, ei muutu see kunagi liiga lihtsaks – vastased arenevad koos peategelasega.

Tehniline pool ei ole siiski veatu: juhuslik ruumide disain on kohati liiga armutu, eriti koos pisivigadega, nagu näiteks vahel läbi seina tulistavad vastased. Kullakogumissüsteem, kus uuesti mängima hakates tuleb peaaegu kõik kuld ära anda, sunnib teadlikult samadelt tasemetelt kulda koguma, et oskusi arendada ja see on koha-

Rogue Legacy

Hind: 13.99 €

Müügil: Steam

Millega mängida? Arvuti

Mängu nautimiseks on vaja: 2 GHz protsessor, 2 GB mälu, AMD Radeon HD 4770 või 8800 GTX graafikakaart

Tegelastel võivad olla omad kiiksud, näiteks värvipimedus, valutundlikkuse kadu või hoopiski kiilaspäisus

ti üsna nüri nühkimine. „Rogue Legacy“ kindlasti meeldib oskuspõhiste platvormikate fännidele ja lisatud rollimängu elementid teevad asja huvitavamaks.

Ka mind haaras mäng kaasa, aga pärast esmavaimustuse möödumist tekkis mängimise järel alati mõte, et ma oleks enda aega saanud lõbusamalt ja sisukamalt kulutada. Panustasin aega ja energiat, aga vastu justkui ei saanudki midagi peale väsinud näppude.

JORGEN MATSI

KOKKUVÕTE

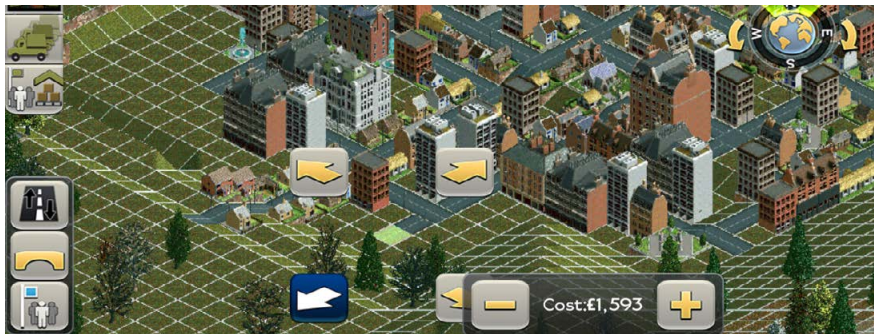
„Rogue Legacy“ on omapärane segu *rogue-like*'ist ja platvormikast veidras genealoogiakastmes, kuid lõpuni see välja ei vea.

HINNE

Transpordinostalgia ärakasutamine

Paar kuud tagasi hõiskasime, et legendaarsest transpordisimulaatorist „Transport Tycoon“ tehakse uusversioon, millel on spetsiaalselt tahvelarvutitele kohandatud kasutajaliides ja mis valmib sarja looja Chris Sawyeri käe all. Nüüd on see müügil.

Selle asemel, et sõrmega libistades teid ehitada, visatakse sind ikoonide labürinti.

Ja pettumus on kõigil suur. Esiteks ei ole see ei originaal „Transport Tycoon“ või selle „Deluxe“ versioon, vaid mingi oma laadne ja mitte just kõige õnnestunud modifikatsioon, mis on selgelt mängitavuselt lihtsuse poole kaldu. Teiseks pettumuseks on kasutajaliides, mis katab ära suure osa pildist ning põhitegevus ehk teede vedamine on tehtud äärmiselt tüütuks. Võiks arvata, et teid saab sõrmega

vedada, kuid ei, avaneb hoopis suur hulk ikoonide, mille alt tuleb valida, kuhu poole ja kui pikalt teed vedada. „Transport Tycoon“ idee on omavahel ühendada nõudlust ja pakkumist, vedada ühte sorti kaupa sinna, kus seda vajatakse, kus sellest tehakse omakorda midagi muud. Kahjuks on aga suumi skaala niivõrd väike, et Nexus 7 ekraanil ei saa pilti nii palju välja suumida, et leida kahte tehast, mil-

Transport Tycoon

Hind: 5.99 €

Müügil: App Store, Google Play (testitud)

le vahel kaupa vahetada või kahte linna, mida reisibusside või -rongidega ühendada. Masendav.

Kolmandaks näeb mäng halb ja piksel-datud välja. Isegi tootes, Androidil tasuta pakutav „Transport Tycoon“ port „Open TTD“ näeb palju ilusam välja, lubab sõrmega vedades teid ehitada ja suumida kaarti nii välja kui tahad. Läbimõtlemata ja kehvalt kasutatava mobiilmängu eest aga kuus eurot maksta on aga täiesti mõtetu, nii et kel „Transport Tycoon“ järele nostalgia, võtke „Open TTD“ ja unustage uusversioon ära.

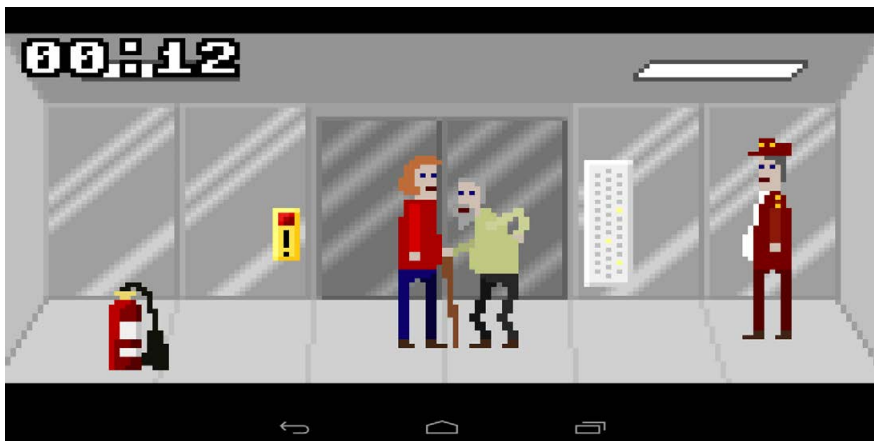
MARTIN METS

HINNE

Teibist ja hambaorgist saab helikopteri

McPixel on pikselatud pildiga puslemäng, mis jõudis arvutiekraanidele eelmisel aastal, kuid on nüüd saadaval ka Androidile. Kui sa ei tea, kes on McPixel, siis saa tuttavaks, ta on härrasmees, kes saab käepäraste vahenditega igas olukorras hakkama ehk MacGyver.

Vabalanguses olevast liftist invaliidi lüües ei pääse. Me proovisime järele.

Kui juba MacGyver on mängus, siis on vaja ka maailm päästa ja selles mängus tuleb seda teha üliliiresti, iga taseme läbimiseks on aega kõigest 20 sekundit, mille jooksul tuleb pomm kahjutuks teha ja maailm päästa. Kui arvutimängud ei ole

tihti puuetundlikul ekraanil hästi juhitavad, siis antud juhul on tegu erandiga, sest näpuvajutused ei pea olema ülitäpsed ja neid saab teha ruttu.

Seega pead sa näiteks 20 sekundi jooksul vabalanguses olevast liftist pomm

McPixel

Hind: 2.49 €

Müügil: App Store, Google Play (testitud)

leidma ja selle õigesse kohta toimetama või zepeliini peal kohe plahvatavast raketist vabanema või lõkke peal oleva bensiinikanistri ümber lööma. Lihtsamatel tasemetel tuleb teha vaid üks-kaks liigutust, kuid tapapool läheb asi oluliselt keerulisemaks.

Mängu teeb veel eriliseks tohutu hulk vihjeid popkultuurile, kultuslikele filmistseenidele ja teistele mängudele, kuigi on teisalt selge, et selline ülimaldala eraldusvõimega graafika ei pruugi ühtida igatüüpi ilumeeltega.

MARTIN METS

HINNE

OSTUJUHT

Sülearvutid

1 Acer Aspire V5-473
[digi] nr 101 ★★★★★
Ükskõik, mida sa oled arvutiga tegema harjunud, selle arvutiga saad sa seda teha.

2 MacBook Air 2013
[digi] nr 100 ★★★★★
Selle hinnaga ei paku mitte keegi ilusamat, kvaliteetsemat, parema akuea ja muude näitajatega sülearvutit.

3 Samsung Chronos NP770Z5E
[digi] nr 98 ★★★★★
Suur ja lahmakas, kuid ka igati võimas sülearvuti.

Tahvelarvutid

1 Sony Xperia Tablet Z
[digi] nr 98 ★★★★★
Parim Androidiga 10tolline tahvelarvuti, ainsaks konkurendiks hinnaga lööv, aga teiste puudustega Nexus 10.

2 LG G Pad 8.3
[digi] nr 103 ★★★★★
Parim 8-tolline tahvelarvuti, kuid selle hind on võrreldes Nexus 7-ga liiga kõrge.

3 Asus Fonepad 16 GB
[digi] nr 98 ★★★★★
Sisuliselt on tegemist Nexus 7-ga, millel sama hinna eest on 3G-tugi, aga veidi nõrgem protsessor.

Kallid kaamerad

1 Fujifilm X100S
[digi] nr 98 ★★★★★
Suurepärase kaamera täiendatud versioon. Parandatud on kõik X100 vead.

2 Nikon Coolpix A
[digi] nr 98 ★★★★★
Unikaalne kaamera, teist sellesarnast pole olemas. Kompakt, mille pilditel on peegelkaamera kvaliteet.

3 Nikon D5200 + 18-55 mm VR
[digi] nr 94 ★★★★★
Parima pildikvaliteediga peegelkaamera, mida vähem kui 1000 euro eest osta.

Odavad kaamerad

1 Olympus TG-2
[digi] nr 99 ★★★★★
Hea kaamera selleks, milleks see mõeldud on - kõikvõimalikes ekstreemsetes oludes pildistamiseks.

2 Nikon Coolpix P330
[digi] nr 98 ★★★★★
Kui viiekordsest suumist sulle piisab, siis on P330 selle aasta keskmise hinnaga kompaktkameratest parim.

3 Canon SX280 HS
[digi] nr 98 ★★★★★
Hea kaamera, mis ei jäta sind hätta. Pildistad kaugelt või lähedalt, hea tulemuse saad ikka kätte.

Kuvarid

1 ViewSonic VA2248
[digi] nr 79 ★★★★★
Kõige odavam ja väheste võimalustega, kuid vägagi rahuldava pildiga kuvar.

2 Dell E2211H
[digi] nr 79 ★★★★★
Väga hea hinna ja kvaliteedi suhe. Kui tehnilised näitajad sulle midagi ei ütle, siis võta E2211H.

3 LG DM2780D-PZ
[digi] nr 81 ★★★★★
Kallis, kuid siiski konkurentidest märgatavalt odavam 3D-kuvar, mis asendab väiksemas ruumis ka telerit.

Mobiiltelefonid

1 Sony Xperia Z1
[digi] nr 102 ★★★★★
Z1 parandab terve rea eelkäija Z vigu, aga samal ajal teeb neid ise ka kohe juurde.

2 Nokia Lumia 925
[digi] nr 102 ★★★★★
Parim Windowsi-telefon. Võiks vabalt pretenderida „parima“ niimele kõigi tänaste nutitelefoni hulgas.

3 iPhone 5S
[digi] nr 103 ★★★★★
Illus, kallis, hästi ehitatud, väga hea kaameraga, kõik töötab nii nagu peab. Sõrmejäljelugeja on fantastiline.

ISIKLIK KOGEMUS

Läti lumeinimene

Paljud on üllatunud, kui kuulevad, et elan hoopis Belgias. Juhin ju Kuku raadios kahte iganädalast raadiosaadet, enamasti otse-eetris. Siis seletangi, et juhin neid saateid oma ärklikorru-se kodukontorist Brüsselist, üle Skype'i. Esimesed aastad teenis mind hästi mänguritele mõeldud kõrvaklappide ja mikrofoni komplekt Turtle Beach PX21. Tegemist on odava, plastmassise kaadervärgiga, mis aga üllatas oma helikvaliteediga isegi Kuku raadio proffe.

Iga hea asi saab aga kunagi otsa, et mõnikord (olgu võibolla liiga harva) asenduda veelgi paremaga. Nii juhtuski, et kui Turtle Beach otsad andis, soetasin Amazon.co.uk netipoest lauamikrofoni Blue Yeti. Blue on muide lühend sõnadest Balti Läti Universaalelektronika ning on kaasasutatud lätlase poolt. Tegu on ühega neist noortest ja taiplikest firmadest, mida viimastel aastakümnetel nii palju tehnoloogiavaldkonda tekinud on, ja mis vanade laiskade konkurentide kliendid esimesel võimalusel ärandavad. Ettevõtte omandas kultusliku maine mikrofoni Snowball (Lumepall), mis odavast hinnast ja naljakast

välimusest hoolimata pakkus väga tõsist kvaliteeti.

Yeti on selle firma pesamuna, kuid astub Snowballi jälgedes nii odava hinna kui kõrge kvaliteedi mõttes. Hakatuseks on oluline ära märkida, et pesamuna on see seade siiski vaid vanuse, kuid mitte mingil juhul suuruse poolest. Raske rauast jala peal terve kilo ning kõrgub lauapinnast 30 cm. Ei ole liialdus öelda, et Yeti on ehmatavalt suur, hoolimata lumeinimese nimest ning sellest, et just suurus on ka arvustustes tavaliselt esimesena ära mainitud. Kaasaskandmiseks see seade niisiis ei kõlba, kuid laual kasutades on suurus ja kaal plussiks, sest eraldi statiivi pole tarvis (taas rahaline sääst!) ja mikrofoni püsib oma asendis väga stabiilsena.

Helikvaliteedilt on profimikrofonidega sama kondensaator-tehnoloogiat kasutav Yeti laitmatu ning seda mitte ainult hinda arvestades. Raadiostuudio-tes kasutame umbes viis korda kallimaid päris-profimikrofone, kuid helikvaliteedi vahe ei ole reaalselt märgatav. Kuid univertsalsuses annab Yeti profikraamile silmad ette – mikrofo-

nil on neli salvestusrežiimi, mis on mõeldud kõigeks alates raadio saatejuhi jutu salvestamisest kuni terve bändi lintivõtmiseni.

Profid räägivad, et Blue profikõrvalised asjaarmastaja-mikrofonid sobivad eelkõige neile, kes ei oska ise puldist heli krutada ning tahavad lihtsalt aktiveeritavat tulemust ilma ise nüanssidesse süüvimata. USB-ühendusega arvuti külge käiv digitaalne Yeti mikrofoni töötleb heli juba enne arvutisse saatmist ning nii läheb osa ruumist kinnipüütavat heliinfot kaotasi. Proffidele see nii hästi ei sobivat, sest päris-profimikrofonidest oleval võimalik oskusliku nupukeeramisega paremat heli kätte saada. Teised saavad lollikindla Yetiga aga just parema tulemuse kui kapriisema profitehnikaga.

Niisiis võibki Yetit soovitada neile, kes soovivad oma laulud, pillimängud või jutud superkvaliteediga arvutisse saada, kuid ei soovi soetada helipulti ja muud stuudiotehnikat ning läbi- da kogu vajalikku eluülikooli selle niimoodi kasutama õppimiseks, et tulemus tõesti korralik saaks.

MART PARVE

Kõlarid ja kõrvaklapid

1 Logitech G230
[digi] nr 98 ★★★★★
Ei ole kindlasti mitte veatud, kuid need on helikvaliteeti ja hinda arvestades andestatavad.

2 Microlab MD212
[digi] nr 99 ★★★★★
Ei paku mingit imehelikvaliteeti, kuid suvel lõkke ääres telefonist YouTube'i kuulamiseks kõlab see väga hästi.

3 Skullcandy Navigator
[digi] nr 102 ★★★★★
Klapid ei ole odavad kui Skullcandy puhul harjunud oled, aga näevad head välja ja kõlavad üsna mõnusalt.

Muud vidinad

1 Microsoft Sculpt Ergonomic Desktop
[digi] nr 103 ★★★★★
Erielse kujuga, aga väga mugav ning väga kvaliteetselt ehitatud klaviatuur.

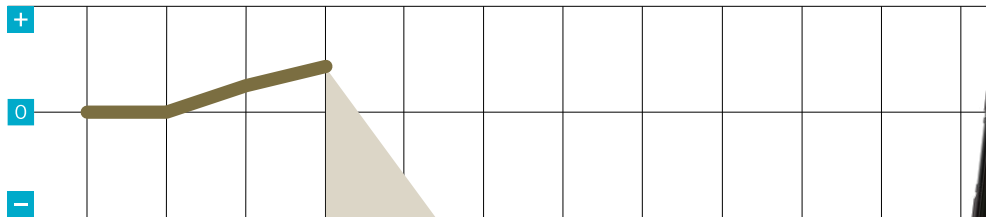

2 GoPro Hero3
[digi] nr 102 ★★★★★
On tõenäoliselt parim valik neile, kes tahavad saada seikluskaamerast kindlat kvaliteeti ja on nõus maksma.

3 Epson L550
[digi] nr 99 ★★★★★
Epson on teinud midagi ootamatut – tindiprinter on nüüd kulutõhusam kui laserprinter.

PÄEVIK

Skeptiku murdmine

21. september

Alustame seda lugu sealt, kus eelmise kuu oma pooleli jäi. Kirjutasin, et sõitsin autoga Tartusse ning et autohoidikus oli Ultrat hea vaadata. Tartut aga tabas ööl vastu 21. septembrit vist külmaline, igatahes oli järgmise päeva hommik sügiseselt karge ja jahe. Nii avastasingi autosse istudes, et külmaga oli üks autohoidiku padjakestest liimist lahti tulnud ja vedeles põrandal. Järgmisena sain aru, et nüüd on vaja labidale autos sõidu ajaks uus koht otsida ja tuli välja, et see polegi üldse lihtne. Keskmises autos lihtsalt pole ühtegi mõistlikku kohta, kuhu nii suur telefon torgata. Nii veetiski ta sõidu hoopis tagaistmel, kus temast eriti midagi kasu ei olnud.

3. oktoober

Valmistan ette käesoleva [digi] suurt nutitelefoni testi, mis tähendab, et mul on kodus riiulitais uusi suure ekraaniga telefone. Kõik laetud, kõik mu kontodega süngitud ja kasutusvalmis, nagu läikima löödud autod mõne rikka räppari garaažis. Sellest hoolimata avastan ma, et kui kodu netist midagi vaja vaadata, läheb käsi justkui iseeneest Ultra juurde. Lihtsalt tema kujus ja olekus on midagi sellist, mis teeb ta kasutamise lihtsaks ja mugavaks.

10. oktoober

See, et Ultra kaamera on kehv, on minu jaoks tõsine probleem

Suur ja veel suurem: siit on näha, kui palju Z Ultra on Samsung Note 3-st suurem.

Instagrami on küll nii suurelt ekraanilt kohe rõõm kasutada

ja vist peamine põhjus, miks ma ikkagi ei saa seda oma igapäevase telefonina kasutada. Ma olen lihtsalt nii ära harjunud sellega, et telefonid teevad hästi pilti, viimasel ajal ka kottipimedas. Aga õhtul kontori ust lukustades ja täiesti pimedas keerdreppiga silmitsi seistes saan ma aru, et välgu puudumine on Ultral vähemalt sama suur probleem. Ehk siis mitte niivõrd välgu, kuivõrd taskulam-

bi pärast, mis sellisel hetkel elu-päästjaks võib osutada.

12. oktoober

Instagram nii suurelt ekraanilt on ikka täielik rõõm. Eriti hästi saan sellest aru nüüd, kui olen nädal aega testi pärast jälle igapäevaselt iPhone'i kasutanud. Ultraga harjununa tundub Instagram iPhone'i peal ikka täiesti kasutuskõlbmatu. Kohe on aru saada, et iPhone'i puhul peab sul olema nii telefon kui iPad. Aga... iPadil ju ei ole endiselt Instagrami klienti.

13. oktoober

Samsung Galaxy Note 3 on ka testis. 5,7 tolli. Ultra on kiftim,

aga siiski natuke liiga suur. Tundub et just 6 tolli võiks olla paraja suurusega arutult suur telefon. Note'i 5,7 ei tundu ka üldse enam eriti rõõgatu.

14. oktoober

Laenan Ultrat paariks päevaks inimesele, kes alguses suhtub temasse skeptiliselt ja üleolevalt. Järgmisel päeval ütleb mulle Facebookis: „Hei, sul on õigus. See Sony on vägev ja need rakendused pole ka üldsegi pahad peal. Rõõmuga avastasin, et mängis koduarvutist videod maha. Midagi ei seadistanud ja juba kolmas ise rõõmsalt mööda võrku.“

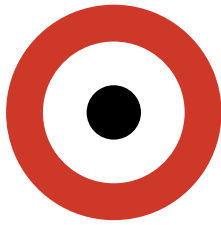
HENRIK ROONEMAA

[digi]

nüüd ka iPadis
Lae alla
rakendustepoest!

Kiirem, soodsam, mugavam!

KLICK
SINU DIGIPOOD

**UUS
kaup**

Neljatuumalise jõudluse superpakkumine!

HP Pavilion 15-n023sy

ekraan 15.6"	AMD Quad-Core A4-5000M	Windows 8	Radeon HD 8330G graafika
mälu 4GB	kõvaketas 500GB	aku tööaeg 9:00	kaal 2,28kg

-33%

- ProtectSmart kõvaketta kaitsesüsteem
- kuni 1920MB graafikamälu • DVD-kirjutaja
- DTS Sound+ kõlarid • WiFi
- 2xUSB3.0 • 1xUSB2.0 • HDMI • VGA

29% õhem
kui eelmine mudel

399.-

kuumakse alates
48 kuud **10.10€**
~~599€~~

Võimas neljatuumaline jõudlus ülistiilses kestas!

HP Pavilion 15-n029sy

549.-
kuumakse alates
48 kuud **13.90€**
~~699€~~

-21%

- ProtectSmart kõvaketta kaitsesüsteem
- kuni 4079MB graafikamälu
- DVD-kirjutaja • WiFi
- DTS Sound+ kõlarid
- 2xUSB3.0 • 1xUSB2.0
- HDMI • VGA

ekraan 15.6"	AMD Quad-Core A8-4550M	Windows 8	mälu 8GB	kõvaketas 1000GB	Radeon HD 7600G graafika	aku tööaeg 9:00	kaal 2,28kg
------------------------	------------------------------	---------------------	--------------------	----------------------------	---------------------------------------	---------------------------	-----------------------

Ülivõimas neljatuumaline jõudlus stiilses kestas!

HP Pavilion 15-n037so

599.-
kuumakse alates
48 kuud **15.16€**
~~899€~~

-33%

- ProtectSmart kõvaketta kaitsesüsteem
- kuni 6132 MB/2GB eraldiseisev graafikamälu
- DVD-kirjutaja • WiFi
- DTS Sound+ kõlarid
- 2xUSB3.0 • 1xUSB2.0
- HDMI • VGA

ekraan 15.6"	AMD Quad-Core A10-5745M	Windows 8	mälu 8GB	kõvaketas 750GB	Radeon HD 8670G graafika	aku tööaeg 7:00	kaal 2,28kg
------------------------	-------------------------------	---------------------	--------------------	---------------------------	---------------------------------------	---------------------------	-----------------------

www.klick.ee osta kodust lahkumata

Järeldmaksu pakkujaks on Swedbank Liising AS. Krediidikulukuse määr on 15,01% aastas järgmistel näidistingimustel: järeldmaksu summa 500 €, sissemakse 10%, tagastamise tähtaeg 2 aastat, intress 9,9% aastas, lepingutasu 19 €. Määr on arvestatud eeldusel, et põhiosa ja intress makstakse tagasi igakuiste annuiteetmaksetena. Arvutus on ligikaudne ja võib erineda Teile pakutavatest tingimustest. Soovitame tutvuda järeldmaksu infoaadressil www.klick.ee/jareldmaks.